

صحراء خوشنود، لیکچر پژوه خورشید فردنه
پستان خوشنود، لیکچر پژوه هزار پرده

مولوی، دیوار شمس، غزل شماره ۸۷۸

لهر راه: پرویز شهبازی
۱۳۹۹/۸/۱۲

تکمیل برنامه شماره ۸۳۹
کنج حضور

www.parvizshahbazi.com

مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸

صَحْرَا خَوْشَسْتَ لِيْكَ چُو خَورْشِيدَ فَرَدَدَ
بُسْتَانَ خَوْشَسْتَ لِيْكَ چُو گَلْزَارَ بَرَدَدَ

خَورْشِيدَ دِيْگَرِيْسْتَ كَهْ فَرْمَانَ وَ حَكْمَ اوْ
خَورْشِيدَ رَا بَرَايِ مَصَالِحَ سَفَرَ دَهَدَ

بُوسَهْ بَهْ اوْرَسَدَ كَهْ رُخَشَ هَمْ چُو زَرَ بُودَ
اوْ رَا نَمِيْرَسَدَ كَهْ رَوَدَ مَالَ وَزَرَ دَهَدَ

بِنْگَرَبَهْ طَوْطِيَانَ كَهْ پَرَوَ بَالَ مِيزَنَندَ
سَوَيِّ شِكَرَلَبَيِّ كَهْ بَهْ اِيشَانَ شِكَرَ دَهَدَ

هَرَ كَسَ شِكَرَلَبَيِّ بَكْزِيدَهَسْتَ درَ جَهَانَ
ما رَا شِكَرَلَبَيِّسْتَ كَهْ چِيزَ دَگَرَ دَهَدَ

ما رَا شِكَرَلَبَيِّسْتَ شِكَرَهَا گَدَايِ اوْسَتَ
ما رَا شِهْنَشِهْيِسْتَ كَهْ مُلَكَ وَ ظَفَرَ دَهَدَ

هَمَتَ بَلَندَ دَارَ اِگَرَ شَاهَ زَادَهَ ايِّ
قَانَعَ مَشَوَزَ شَاهَ كَهْ تَاجَ وَ كَمَرَ دَهَدَ

بَرَكَنَ توْ جَامَهَا وَ درَ آبِ حَيَاتَ روْ
تا پَارَهَهَايِ خَاكَ توْ لَعلَ وَ كَهْرَ دَهَدَ

**بُگریز سویِ عشق و بپرهیز از آن بُتی
کاو دلبری نماید و خونِ جگر دهد**

در چشمِ من نیاید خوبی هیچ خوب
نقاشِ جسمِ جان را غیبی صور دهد

کی آبِ شور نوشد با مرغهای کور؟
آن مرغ را که عقلِ زکوثر خبر دهد

خود پُر کند دو دیده ما را به حُسنِ خویش
گرماه آن ببیند در حال سر دهد

در دیده گدای تو آید نگارِ خاک؟
حاشا ز دیده یی که خدایش نظر دهد

خامشِ زِ حرفِ گفتن تا بوکه عقلِ کُل
ما را ز عقلِ جزوی راه و عَبر دهد

با سلام و احوال پرسی برنامه گنج حضور امروز را با غزل شماره ۸۷۸ از دیوان شمس مولانا شروع می کنم:

صحرا خوشت، لیک چو خورشید فَرَدَد بُستان خوشت، لیک چو گلزار بَرَدَد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

همین طور که می دانید در نجوم قدیم بیشتر خورشید را مهم می دانستند و خورشید را می شناختند. دیگر بیشتر از خورشید و این سیارات مثلًا این کهکشان ها را نمی شناختند و خورشید را خیلی مهم می دانستند و منشاء حیات ما. بنابراین بیشتر تمثیلات مخصوصاً تشبیه زندگی یا خدا به خورشید صورت گرفته و بنابراین همین طور که می گوید خورشید اگر به صحرا نتابد و فَرَّ ندهد، زیبایی ندهد، شکوه ندهد، این صحرا خوشایند نیست.

«صحرا خوشت، لیک چو خورشید فَرَدَد»

بعد بستان یا باغ هم می گوید موقعی خوش است که مانند گلزار که بر یا میوه اش گل است میوه عالی بدهد، خوشایند بدهد. پس می بینید که صحبت صحرا است، صحرا باز است فراخ است و بستان که میوه می دهد میوه اش هم باید مثل گل باشد. حالا شما بیاورید این تمثیل را به انسان چون این تمثیل ها برای انسان است برای این که انسان بتواند خودش را بشناسد پس در انسان یک سرزمهین فراخ است که آن فضای گشوده شده درونش است و یک بستانی است که جسمش است، فکرش است، عملش است و بستان که همین فرم ما باشد و فکر و عملمان و نتیجه ااش در درون این فضای بسیار نامحدود است و آن فضای بسیار نامحدود را اسمش را بگذارید زندگی و خدا.

می گوید که این صحرای ما، درون ما، فضای درون ما موقعی خوش است که از جنس ذهن نباشد همانیدگی ها نباشد بلکه باز شده باشد و خورشید اصلی یعنی خدا و زندگی به او فَرَّ بدهد. توجه کنید منظورش از این خورشید آسمان فقط تمثیل است. حالا آن تمثیل زندگی است چون این خورشید نباشد ما یخ می زییم. آن خورشید دیگر هم اگر نباشد ما هم از لحاظ معنوی یخ می زییم که الان زده ایم.

پس بنابراین هر کسی که به صورت هشیاری آمده به این جهان و همانیده شده با هرچه که برایش مهم بوده و به صورت ذهن و خودش تجسم کرده و این موضوع درد پیش آورده با دردها هم همانیده شده آن بستانش مثل گل یا گلزار بر نمی دهد. گلزار به این دلیل اسمش گلزار است که محصولش گل است. بروی آن جا گل های زیبا می بینی و گرنمه اسمش گلزار نیست. می خواهد بگوید که ما هم گلزار هستیم ما هم مثل بستان هستیم پس محصول ما باید گل باشد زیبا باشد،

نیک باشد، بی درد باشد، در حالی که می بینیم این طوری نیست فکر و عمل ما همیشه ساختارهایی در بیرون به وجود می آورد که در آن درد است و پس معلوم می شود که خورشید زندگی نمی تابد. پس ما در من ذهنی تقریباً یخ زده هستیم. پس این بیت مشکل انسان را نشان می دهد دوباره. می گوید صحراء موقعي خوش است؛ پس بنابراین درون انسان موقعی خوش است که مثل صحراء باز شده باشد و از فَرِّ ایزدی برخوردار باشد. همین طور که اگر صحرای بیرون بدون آفتاب باشد و باران نیاید آن جا سبز نمی شود و خرم نمی شود دیدنش زیبا نیست. درون ما هم بسته است. برای این که همانیدگی با چیزهای این جهانی داریم و با دردها داریم و بستان ما هم مثل گلزار که میوه زیبا می دهد، میوه نمی دهد. هر کسی به زندگی خودش می تواند نگاه کند اگر مقدار زیادی رنجش، کینه و دردهای دیگر دارد مثل حسادت و اضطراب، نگرانی و حس گناه و چه می دانم حس نقص حالت سیر نشدنی اینها درد هستند اینها محصول من ذهنی هستند که در واقع آن محصولی نیست که ما انتظار داشتیم. خیلی از محصولات را ما می خواهیم بچینیم از جمله آرامش، شادی و آرامش خانوادگی و محصولی که از یک خانواده به عنوان همکاری، حمایت و پرورش بچه های خوب اینها را ما می خواهیم. یک جامعه منظم، آزاد کسی به کسی کاری ندارد، در آن جا درد نیست، دنبال این جور چیزها هستیم که بستان جمعی میوه خوبی بدهد که به دستمان نیامده است. پس می بینید که مولانا مشکل انسان را مطرح می کند و این بیت با شکل های مختلفی بررسی خواهیم کرد سریع و این بررسی ابتدایی برنامه برای کسانی که برای اولین بار یا چند مین بار نگاه می کنند بسیار مفید است برای بینندگانی هم که مدت ها است از برنامه استفاده می کنند در صورتی که یک موقعي می گویند که ما اینها را می دانیم و اینها ولی با توجه به این که بیت عوض می شود و غزل عوض می شود شکل و قیافه توضیحات هم عوض می شود و این شکل ها و توضیحات می تواند همیشه مثبت باشد، سازنده باشد و بنابراین؛

شکل ۱ (دایره عدم اولیه)

این اولین شکل است [شکل ۱ (دایره عدم اولیه)] همین طور که می بینید امروز تصویر در عوض خیلی بهتر باید دیده شود.

صحرا خوشتست، لیک چو خورشید فَر دهد بُستان خوشتست، لیک چو گلزار بَر دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

انسان قبل از ورود به این جهان از جنس هشیاری بی‌فرم است و مرکزش عدم است. عدم چیز نیست از جنس زندگی است از جنس خداست و این چهار تا برکت که جزء باز هم فَر حساب می‌شود، فَر می‌دانید یا گاهی اوقات فَر، فَر ایزدی را نمی‌شود به زبان جسم بیان کرد این دم ایزدی است، برکتی است که از آن ور می‌آید، نزدیک ترین واژه برای فَر شاید برکت باشد، ولی شامل معانی است مثل: حس امنیت، عقل، هدایت و قدرت که انسان قبل از آمدن به این جهان به صورت هشیاری است و همه این‌ها از مرکز عدم می‌گیرد. پس درست است که صحرا‌یاش خوش است و بستانش هم خوش است، ولی آن بستانی که، آن صحرا‌یی که زندگی در نظر دارد را ندارد. بنابراین باید به فرم دریابی‌اید.

[شکل ۲(دایره همانیدگی‌ها)]

همین که به فرم درمی‌آید و در شکم مادرش هشیاری او را می‌سازد، همان موقع و پس از آمدن به بیرون یک ابزاری را پیدا می‌کند به نام «فکر» و این فکر چیزهای مهم را به صورت فکر تجسم می‌کند از جمله هرچیزی که در فکرش می‌گنجد که پُر ارزش است مشخصات خودش، همسرش و چیزهای دیگری که در داخل دایره نوشته شده و آن‌جا پول هم هست مثلاً با پول همانیده می‌شود و درد هم هست و باورها هم هستند و می‌بینید که همانیدن یعنی یکی از این‌ها را به صورت فکری تجسم کردن و به آن حسّ هویت دادن یا هویت یا حسّ وجود تزریق کردن این کار را می‌گوییم همانیدن. همین که با چیزی همانیده می‌شود بلا فاصله آن می‌آید مرکز انسان می‌شود. همین‌طور که می‌بینید، بله قبلاً مرکزش عدم [شکل ۱]

(دایره عدم اولیه) بود، الان مرکزش یک جسم شده [شکل ۲(دایره همانیدگی‌ها)].

پس بنابراین وقتی انسان به صورت هشیاری یا امتداد خدا با فکرش یکی از این‌ها را تجسم می‌کند و حسّ وجود تزریق می‌کند، مرکز خالی‌اش شروع می‌کند به پُر شدن و همین‌ها می‌آید به مرکزش. هرچیزی که با آن همانیده می‌شویم می‌شود

مرکز ما، بنابراین مرکز انسان‌ها فعلاً می‌بینیم که مثلاً باورهایش است، نقش‌های اجتماعی‌اش است، پولش است، همسرش است، مشخصات بدنش است، نمی‌دانم جنسیتش است، زن هستم یا مرد هستم، این‌ها هست، پس از آن این چهار تا خاصیت حیاتی را که باز هم می‌گوییم در «فرّ» می‌گنجد، «عقل و حسّ امنیت و هدایت و قدرت» را قبل‌از زندگی می‌گرفت [شکل ۱ (دایره عدم اولیه)]، از خدا می‌گرفت، آن شروع می‌کند از این جسم‌ها [شکل ۲ (دایره همانیدگی‌ها)] گرفتن و شما می‌بینید که چه قدر وضعش تغییر می‌کند.

به محض این که حس امنیت را شروع می‌کند از این چیزها گرفتن که مرکزش است و زندگی‌اش را حول وحش آن سازمان می‌دهد، ترس به او دست می‌دهد برای این‌که همه این‌ها آفل هستند، از بین رفتنی هستند و مولانا به چنین کسی که همه ما تقریباً این‌جوری هستیم، می‌گویید که این صhra که باید درون انسان باشد، قبل از آمدن، ما از جنس بی‌نهایت [شکل ۱ (دایره عدم اولیه)] هستیم، پس از این‌که وارد این جهان می‌شویم مرکز ما اشغال می‌شود آن هشیاری که بی‌نهایت می‌تواند بشود سرمایه‌گذاری می‌شود در این چیزها [شکل ۲ (دایره همانیدگی‌ها)] و هزار تا چیز دیگر مخصوصاً باورها، فکرهای مختلف، شرطی‌شدگی‌های مختلف، رفتارهای مختلف، راه و رسم‌های مختلف، مخصوصاً دردها که بسیار موذی هستند مثل رنجش، کینه، حسادت، خشم و رنجش یکی از مهم‌ترین آن‌هاست، هر کسی به خودش نگاه کند. بعد می‌گوید که: این صhra نیست، صhra گرفته، پس این خوش نیست. «صhra خوش است» منظورش این است که این‌جا بی‌نهایت بوده، اشغال شده، محدود شده و خدا «فرّ» نمی‌دهد به یک‌چنین آدمی [شکل ۲ (دایره همانیدگی‌ها)]، فرّ خورشید به این صhra نمی‌تابد و صhra محدود شده. بستانش هم میوه نمی‌دهد. یک‌چنین شخصی فکرهایش را همانیدگی‌هایش، مخصوصاً دردهایش ایجاد می‌کند و هر فکر و عمل به‌اصطلاح عجین‌شده با درد نتیجه نمی‌دهد، نتیجه درد خواهد داشت؛

شکل ۳(دایره عدم)

پس می‌بینید که پیشنهاد می‌کند این حالت را [شکل ۳(دایره عدم)]، می‌گوید که دوباره ما باید به یک وسیله‌ای همان عدم قبلی را بیاوریم به مرکزمان. قبل‌از عدم بود، آن دوباره عدم را بیاوریم به مرکزمان و از عدم حس امنیت و عقل و

هدايت و قدرت را بگيريم که جزء فر است می‌گويم، فر فقط حس امنيت و عقل و هدايت و قدرت نیست، هزار تا چيز

ديگر هم هست، ما اصلاً نمي‌دانيم چه هست، برای همين می‌گويد:

«دَم اوْ جَانِ دَهْدَت، رُوزِ نَفَخَتْ بِپَذِيرِ كَار اوْ كُنْ فَيَكُونُ اَسْت، نَهْ مَوْقُوفُ عَلَّ»

(مولوي، ديوان شمس، غزل شماره ۱۳۴۴)

پس دم او وقتی مرکز را عدم می‌کنی هشیارانه دوباره وارد ما می‌شود، وارد تمام ذرّات وجود ما، از جمله فکرهای ما و عمل ما می‌شود، دم او، از طریق دم خدا یا زندگی فر [شکل ۳ (دایره عدم)] می‌آید و اگر هر کسی می‌خواهد مثلًاً به صورت ذهنی یک چیزهایی شناسایی کند، نزدیک ترینش همین عقل و حس امنیت و هدايت و قدرتی است که آن جا ما نوشتم؛ به این ترتیب با گشودن فضا که در پنج جلسه اخیر صحبت کردیم که فضائشایی عمدت ترین خاصیت ما است که شبیه خداست، می‌بینید که شما هر کاری می‌کنید، زندگی قبول دارد، برایش فضا باز می‌کند. شما امروز می‌گویید من می‌خواهم مثلًاً ریاضیات بخوانم، زندگی نمی‌گوید نخوان، فردا می‌گوید نه، ریاضیات نمی‌خوانم، من پزشکی می‌خواهم بخوانم، خیلی خوب پزشکی بخوان؛ یعنی برای همه کارهای شما و فکرهای شما زندگی فضا باز می‌کند. همان خاصیت در ما هم هست و این کار با تسلیم صورت می‌گیرد.

برای این کار زندگی با قضا و کن‌فکانش فکر کرده و برای ما نقشه کشیده. می‌گوید من در این لحظه یک فکری به مرکزت می‌فرستم که آن فکر یک وضعیتی را نشان می‌دهد. شما هشیارانه خاصیت من را که در تو هم هست یعنی فضائشایی باید به کار بیندی و این فضائشایی درواقع همان تسلیم است. تسلیم پذیرش اتفاق این لحظه است یا فکر این لحظه است که مربوط به اتفاق است که ذهن ایجاد می‌کند، قبل از قضاؤت و رفتن به ذهن، بدون قیدوشرط که مرکز ما را عدم می‌کند؛ یعنی جنس ما دوباره از جنس عدم می‌کند. هر چیزی که مرکز ما آن باشد، جنس ما از آن است. برای این که ما بر حسب آن می‌بینیم و با عینک آن می‌بینیم و حول وحش آن می‌چرخیم؛ پس به طور هشیارانه مرکزمان را عدم می‌کنیم. می‌بینیم که این چیزهایی که ما با آن‌ها هم‌هویت بودیم، این‌ها رانده می‌شوند به حاشیه و مرکز ما از جنس خدا یا زندگی یا عدم می‌شود؛ پس داریم صحراء باز می‌کنیم، صحرایی که از فر خورشید برخوردار باشد. خورشید گفتم تمثیل خدا است. حالا با گشوده شدن مرکز ما بستان هم خوش خواهد بود، برای این که ما شروع می‌کنیم به میوه دادن! مثل چه چیز؟ مثل گلزار. میوه‌هایی می‌دهیم که مثل گل نیک و قشنگ است؛

پس می‌بینید که بیت همین سه تا تغییر را در ما پیشنهاد می‌کند اگر درست بفهمیم! پس انسان را به یک صحرای عظیم، یک فضای گشوده شده بی‌نهایت بزرگ تشبیه می‌کند که داخل آن جسمش است، عملش است، فکرش است، محصولش است؛ پس آن ما می‌دانیم که فضای بی‌نهایت نامحدود ما را محاصره کرده و می‌خواهد ما به او زنده شویم، ولی ما نمی‌شویم. چرا؟ برای این که ما به وسیله این‌ها یا از طریق این‌ها جهان را می‌بینیم، بر حسب این‌ها می‌بینیم و این سه شکل [شکل ۱ (دایره عدم اولیه)] [شکل ۲ (دایره همانیدگی‌ها)] [شکل ۳ (دایره عدم)] می‌تواند بسیار کمک‌کننده باشد برای کسانی که این برنامه را شروع می‌کنند بفهمند که چه اتفاقی برایشان افتاده در این جهان پس از ورود، یعنی اول این‌طوری بودند [شکل ۱ (دایره عدم اولیه)]، بعد این‌طوری شدند [شکل ۲ (دایره همانیدگی‌ها)] حالا هشیارانه باید این‌طوری بشوند [شکل ۳ (دایره عدم)] و این فضای درون این‌قدر باید باز بشود که معادل همان صحرایی بشود که هرچقدر بیش‌تر باز می‌شود یا باز‌تر می‌شود خورشید بیش‌تر فَر می‌دهد یعنی این فضای درون هرچقدر گشوده‌تر باشد ما از زندگی بیش‌تر عقل و حس امنیت و هدایت و قدرت می‌گیریم.

شکل ۴ (مثلث همانش)

اما دوباره این بیت را با این شکل [شکل ۴ (مثلث همانش)] بررسی می‌کنیم که باز هم بفهمیم که چه اتفاقی افتاده است به ما پس از ورود به این جهان، آن چیزی که اتفاق افتاده و صhra آن زیبایی‌اش را از دست داده و نمی‌تواند فَر از زندگی بگیرد و بستان ما یا باغ ما هم میوه نمی‌دهد به این علت است که وقتی آن نقطه‌چین‌ها را در مرکزمان گذاشتیم و شروع کردیم از طریق آن‌ها دیدن و عقل و حس امنیت و هدایت و قدرت را از آن‌ها گرفتن ما هشیاری جسمی پیدا کردیم یعنی دیدن بر حسب همانیدگی‌ها هشیاری جسمی ایجاد می‌کند هشیاری که فقط جسم‌ها را می‌تواند ببیند، و همین کار چون در ذهن صورت گرفت ما را انداخت به یک زمان دیگری به نام گذشته و آینده و دیدن بر حسب همانیدگی‌ها و حرکت فکر یا تغییر فکر سبب شد که از این فکر به آن فکر پریدن یک جسم ایجاد کند که این جسم در واقع مجازی است، از فکر ساخته شده است اسم‌اش من‌ذهنی هست، ما فکر می‌کنیم آن من‌ذهنی هستیم.

پس بنابراین چرخیدن داخل این همانیدگی‌ها لحظه‌به‌لحظه پریدن از فکری به یک فکر دیگر درواقع من‌ذهنی را ایجاد می‌کند. من‌ذهنی دو تا خو دارد یا عادت دارد اولاً با همانیدن یا هم‌هویت شدن با چیزها به‌وسیله هشیاری جسمی تشکیل می‌شود به‌محض این که تشکیل می‌شود شروع می‌کند به بد و خوب کردن، می‌بینید که ما در مرکzman سیستمی داریم به هرچیزی می‌رسد یا می‌گوید خوب است یا بد است و درواقع این من‌ذهنی فکر می‌کند که هرچقدر این نقطه‌چین‌ها را زیاد کند زندگی‌اش بهتر خواهد شد، بیش‌تر خواهد شد که غزل می‌گوید که نه این‌طوری نیست الان خواهیم خواند. پس بنابراین خوب و بد کردن بر حسب همین عقل من‌ذهنی قضاوت است و اصلاً چون هشیاری جسمی هست و جسم هست مثل عدم نیست بنابراین مقاومت هم دارد، مقاومت در مقابل تمام اتفاقاتی که فکر می‌کند به نفع اش نیست علی‌الاصول یک شعار دارد این من‌ذهنی می‌گوید هرچه بیش‌تر از نقطه‌چین‌ها باشد بهتر، هرچه بیش‌تر بهتر، پس می‌بینید که چه اتفاقی افتاده‌ایم. ما افتاده‌ایم به یک وضعیتی که همانیده هستیم بر حسب چیزها می‌بینیم، هشیاری جسمی داریم در گذشته و آینده هستیم، قضاوت و مقاومت داریم.

مولانا می‌گوید که: این حالت را ما باید رها بکنیم این وضعیت اگر ادامه پیدا بکند بستان ما باع ما که درواقع نتیجه فکر و عمل ما است، کوشش‌های ما است مثل گلزار میوه نخواهد داد بلکه مثل یک خارستان خار میوه‌اش خواهد بود ثمره‌اش خواهد بود. و شما این موضوع را به‌خوبی می‌دانید، می‌دانید کسی که این حالت [شکل ۴(مثلث همانش)] را دارد عقل‌اش همان عقل جزوی است در بیت آخر غزل صحبت عقل جزوی می‌کند، هر عقلی که ما از این همانیدگی‌ها می‌گیریم عقل جزوی هست در مقابل اش عقل کلی هست. پس ما اگر از آن شکل [شکل ۴(مثلث همانش)] پریم به این شکل

شکل ۵(مثلث واهمانش)

شما که آگاه شدید الان همانیدگی‌ها را در مرکزان دارید بر حسب آن‌ها می‌بینید و این کار عقل شما را از عقل زندگی که عقل کل است باید باشد کاهش داده‌اید به عقل جزوی شما می‌آید به این شکل [شکل ۵(مثلث واهمانش)] می‌گویید: من الان عمل واهمانش انجام می‌دهم، عمل واهمانش آگاهی به این موضوع است که من با این نقطه‌چین‌ها همانیده شده‌ام، الان یکی‌یکی آن‌ها را می‌خواهم شناسایی بکنم و از زمان مجازی که گذشته و آینده هست بیایم به این لحظه، بیایم به

این لحظه، می‌بینید داخل مثلث نوشته است هشیاری حضور، هر کسی که فضاگشایی می‌کند در اطراف اتفاق این لحظه مرکزش را دوباره قاصداً و عمداً و هشیارانه عدم می‌کند، می‌آید به این لحظه ابدی و به صورت حضور ناظر ذهن‌اش را نگاه می‌کند، همانیدگی‌اش را می‌بیند، می‌بیند که باید این را از مرکزش بردارد بر حسب آن نبیند ولی چون عادت کرده است بر حسب آن ببیند مدتی باید صبر کند و این صبر ممکن است که درد هشیارانه داشته باشد و برای این کار متوجه خواهد شد وقتی عدم می‌آید به مرکزش شروع می‌کند به خاصیت دیگری که تا حالا نمی‌شناخته است به نام شکر.

این شخص [شکل ۴ (مثلث همانش)] که قضاوت و مقاومت دارد از طریق همانیدگی‌ها می‌بیند شکر را نمی‌شناسد می‌بینید که من ذهنی شکر را نمی‌شناسد، تشکرش هم بسیار سطحی است، قانون جبران را بلد نیست انجام بددهد، یکی از این گرفتاری‌ها و مصیبت‌های آن همین عدم اجرای قانون جبران است و این کار را زرنگی می‌داند ولی این شخص [شکل ۵ (مثلث واهمانش)] حالتی دیگری به خود گرفت شما باید هرچه زودتر این حالت را به خودتان بگیرید با تسلیم یا فضاگشایی مرکزان را عدم بکنید عقل و حس امنیت و هدایت و قدرت را از عدم یا از زندگی یا خدا بگیرید یک‌دفعه متوجه خواهید شد که شاکر شدید وقتی مرکز عدم است انسان شروع می‌کند به راضی بودن و شکر کردن و متوجه می‌شود که این مرکز عدم میل ندارد با چیزها همانیده بشود. پس صحرایوش یواش هشیارانه دارد دوباره خودش را به ما نشان می‌دهد، صحرای آن جا هست فقط بسته شده است یک‌دفعه می‌بینیم که فَرِ زندگی دارد می‌آید هرچه شما مرکز را بیش‌تر عدم می‌کنید، فَرِ زندگی می‌آید و بُستان تأثیر شروع می‌کند به میوه دادن مثل گل بله. دوباره می‌رسیم به این مثلث

شکل ۶ (مثلث تغییر)

این [شکل ۶ (مثلث تغییر)] را به شما توضیح بدhem درحالی که شعر را دوباره می‌خوانم.

صحرا خوشت، لیک چو خورشید فر دهد
بستان خوشت، لیک چو گلزار بر دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

این مثلث تغییر هست، برای تغییر کردن شما به این تغییر، موضوع تغییر باید متعهد بشوید یعنی وقتی این صحبت‌ها را آن از من شنیدید اگر قبول دارید بگویید که: من حتماً می‌خواهم همانیدگی‌ها یم را بشناسم و مرکزم را عدم بکنم این کار باید تکرار بشود، تکرار یعنی مثلاً در عرض یک ساعت پنجاه بار شما مثلاً تکرار می‌کنید این را، تکرار، مداومت یعنی مثلاً یکسال این کار را، دوسال ادامه می‌دهید این طوری نیست که ده روز تکرار می‌کنید تمام می‌شود می‌رود و در این مثلث می‌بینید که مداومت خیلی مهم است. یک عده‌ای متعهد می‌شوند ولی تعهدشان سیست است یک مدتی روی خودشان کار می‌کنند یک ذره تغییر می‌کنند، من ذهنی درواقع خودش را مطرح می‌کند می‌گویید: من کردم و دوباره عنان اختیار ما را به دست می‌گیرد پس تغییر باید تا جایی صورت بگیرد که در این، در این شکل این فضای درون واقعاً پنهایت بشود یعنی انسان شاید این تغییر را تا آخر عمرش بخواهد انجام بدهد یعنی روی خودش کار بکند بله.

این را هم فهمیدیم حالا آمدیم به این شکل

[شکل ۷ (افسانه من ذهنی)]

صحرا خوشست، لیک چو خورشید فر دهد
بستان خوشست، لیک چو گلزار بر دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

این شکل [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] افسانه من ذهنی است همان طور که می‌بینید داخل یک مستطیل یک مثلث است این مثلث را قبلًا توضیح دادم همین چند دقیقه پیش و این مثلث داخل یک مستطیل قرار گرفته است و این مستطیل همین قاعده‌شان همانش است و می‌بینید که کسی که همانیده شده‌است، هشیاری جسمی دارد و در گذشته و آینده زندگی می‌کند، جسم مجازی دارد، من ذهنی را خودش می‌داند و قضاوت و مقاومت دارد به تدریج شروع می‌کند مواعظ ذهنی ایجاد کردن، مسائل ذهنی ایجاد کردن و دشمنان ذهنی ایجاد کردن و محاصره می‌شود به وسیله مواعظ مسائل و دشمنان ذهنی، این‌ها همه توهمی است، یواش یواش وارد یک افسانه‌ای می‌شود، یک فضایی می‌شود، که شبیه واقع‌توهم است. توهم است، هپروت است و هر چه قدر بیشتر ادامه می‌دهد، مثلاً اگر افسانه من ذهنی یک آدم بیست‌ساله را با چهل‌ساله مقایسه کنید، خواهید دید که چهل‌ساله بدتر است برای این‌که مقدار زیادی درد ایجاد کرده است و مسائل توهمی ایجاد کرده است و فکر می‌کند قبل از این‌که زندگی شروع بشود باید این مواعظ و مسائل از میان برداشته بشود، این دشمنان از میان برداشته بشود.

این‌ها را همه این سیستم ایجاد کرده است، هشیاری جسمی و زندگی در زمان گذشته و آینده و از طریق همانیدگی‌ها دیدن و از این همانیدگی‌ها عقل و حس امنیت و هدایت و قدرت گرفتن. این شکل [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] بسیار مهم است که به وسیله شما شناخته بشود و می‌تواند واقع‌آشما را به خودتان معرفی کند که کی هستید؟ چه هستید؟ در چه مرحله‌ای هستید؟ آیا مقدار زیادی مسئله دارید؟ و توانایی مسئله‌سازی من ذهنی را شما دست‌کم نگیرید. شما در طول روز ممکن است مسائل ناخواسته و غیرلازم زیادی برای خودتان حل کنید که می‌توانستید از آن‌ها اجتناب کنید.

چون زنده مُرده بیرون می‌کُند نفس زنده سوی مرگی می‌تند

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۵۵۰)

این [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] نفس زنده است، هر فکری می‌کند هر عملی می‌کند به ضررش تمام می‌شود و خیلی علاقه به مسئله دارد و مسئله ایجاد می‌کند، مسائلش را با همان عقل جزوی خودش حل می‌کند و وقتی یک مسئله را ایجاد می‌کند و آن را حل می‌کند، از راه حلش پنج تا مسئله دیگر ایجاد می‌شود. پس این شکل زندگی مولانا می‌گوید قابل قبول نیست. توجه می‌کنید این شخص [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)], از فرخورشید، فرخدا، بی‌نصیب است، برای این‌که مقاومت دارد قضاؤت دارد. هر کسی که در این لحظه قضاؤت دارد یعنی قضاء را قبول ندارد، هر کسی که عملش و فکرش از این

نقطه‌چین‌ها می‌آید، درواقع آن فکر و عملی را که زندگی می‌خواهد شما بکنید، در مقابل آن مقاومت می‌کند و آن را نمی‌پذیرد، فکر و عمل خودش را می‌کند و امروز این‌ها را بیشتر در متنوی توضیح خواهیم داد، بله.

[شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)]

این شکل **۸ (حقیقت وجودی انسان)** بر عکس آن است. این شکل موقعی است که شما در ک می‌کنید که هشیاری جسمی و من‌ذهنی، شما نیستید، پس بنابراین فضا را باز می‌کنید مرکز تان را عدم می‌کنید، هشیاری حضور یا نظر پیدا می‌کنید، می‌آید به این لحظه ابدی، متوجه می‌شوید که گفتم، صیر و شکر در شما پیدا شد و شما به صورت هشیاری ناظر دارید ذهن تان را و همانندگی هایتان را و حتی دردهایتان می‌بینید و کسی را ملامت نمی‌کنید، روی خودتان کار می‌کنید. می‌دانید برای این که شما زندگی خوبی داشته باشید، هشیاری باکیفیتی داشته باشید یعنی در این بیت صحراء خوش باشد، بستان خوش باشد، باید آن فضای درون را باز کنید، هیچ علاج دیگری ندارید؛ در نتیجه مرکز را عدم می‌کنید و عدم نگه می‌دارید و این لحظه را با رضایت و شکر شروع می‌کنید و هر کسی که می‌خواهد بداند که درست کار می‌کند یا نه، ببیند که این لحظه راضی است و شاکر است یا نه و این لحظه را با پذیرش اتفاق این لحظه شروع می‌کند. پذیرش اتفاق این لحظه فضا را در اطراف اتفاق این لحظه باز می‌کند، آن فضا خود زندگی است و جنس اصلی شماماست، آن فضا باید باز بشود از آن فضا راه حل می‌آید.

پس از یک مدتی که این تمرینات را می‌کنید؛ یک مدت نمی‌تواند کمتر از یکسال باشد باید حتماً یکسال دو سال کار کرده باشید، آن‌ها باید که ده روز گنج حضور گوش می‌کنند عجله دارند، فهمیدن این چیزها آسان است ولی به عمل درآوردن آن وقت و صبر می‌خواهد، باید کار کنید هیچ راه دیگری ندارد باید متعهد بشوید کار کنید هیچ راه دیگری ندارد، این که سوال بکنید عجله بکنید دست من نیست دست یکی دیگر هم نیست.

الآن یک شکل دیگری به شما نشان خواهم داد که می‌گوید دست قضا و کن‌فکان هست. قضا یعنی اراده و تصمیم و تشخیص الهی در این لحظه، یک فکری در مرکز شما ایجاد می‌کند و شما در اطراف آن فضا باز می‌کنید و این می‌گوید خاصیت شفابخشی این فرّ ایزدی، دم او، که درواقع اسم آن کن‌فکان است، شما را زنده می‌کند و شما را از این نقطه‌چین‌ها [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] آزاد می‌کند. من نمی‌توانم، کس دیگر هم نمی‌تواند خودتان هم نمی‌توانید با من ذهنی‌تان، فقط باید صبر کنید [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] و روی خودتان کار کنید. اگر کار کنید و کارتان درست باشد و متعهد باشید، پس از یک مدتی متوجه می‌شوید که شما دیگر از این نقطه‌چین‌ها [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] خوشی نمی‌گیرید و از درون‌تان یک شادی بی‌سبب است [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] خودش را به شما نشان داد، متوجه می‌شوید که حالتان بدون دلیل خوب است و دارید زنده می‌شوید و یک چیز دیگر هم متوجه می‌شوید، متوجه می‌شوید که میل دارید این لحظه از کنار اتفاقات رد بشوید و با آن‌ها برخورد نکنید و این خاصیت مسئله‌سازی [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] از بین می‌رود.

یکی از نشانه‌های پیشرفت در شما که می‌توانید به اصطلاح ببینید کرده‌اید یا نه، ببینید که شما مرتب مسئله می‌سازید یا نه، مثل قدیم مسئله‌ساز هستید یا نه، این روزها دیگر مسئله نمی‌سازید، با همسرتان با بچه‌تان با مشتری‌تان، بیرون با فروشنده‌گان، مردم. شما وقتی چالش‌ها پیش بباید یواشکی از پهلو آن رد می‌شوید و فضا را باز می‌کنید، نوک به نوک در نمی‌آید. اگر شما مسئله نمی‌سازید یعنی پیشرفت کرده‌اید. پس به جای مسئله‌سازی متوجه می‌شوید که شادی بی‌سبب [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] از اعماق وجودتان می‌آید بالا و یک خاصیت شگفت‌انگیز دیگر که مال انسان است متوجه می‌شوید که شما دارید فکرهای جدید می‌کنید چون از شرّ این نقطه‌چین‌ها [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] و فکر کردن بر حسب آن‌ها رها شده‌اید. پس می‌بینید که صhra دارد باز می‌شود [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)]. این صحرای درون ما [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] خوش نیست، این صhra [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] خوش است برای این که خورشید دارد فرّ می‌دهد، خورشید رمز خدا و زندگی‌ست. بستان، بستان قبلى [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] خوش نیست برای این که میوه خوبی نمی‌دهد میوه درد می‌دهد. این یکی [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] همان‌طور که می‌بینید میوه شادی بی‌سبب می‌دهد.

«بُستان خوشست، لیک چو گلزار بر دهد»، بیت را دیگر یواش بیوش داریم متوجه می‌شویم مولانا چه می‌گوید، یواش یواش متوجه می‌شویم که هرچه در ما پذیرش، شادی بی‌سبب، آفرینندگی زیاد می‌شود، ما داریم بیشتر در این لحظه ساکن می‌شویم و عمق‌مان زیادتر می‌شود، تأمل‌مان زیادتر می‌شود، آرامش‌مان دارد بیشتر می‌شود، ما این‌طور نیست که آماده

حمله یا واکنش باشیم، عقلمان دارد زیادتر می‌شود، می‌بینیم یک نیرویی از درون ما را هدایت می‌کند و دارای قدرت زیادی شده‌ایم و این قدرت، خودش را به ما نشان می‌دهد، به صورت این‌که ما از عهدۀ چالش‌ها می‌توانیم برباییم. می‌بینید که در مقابل چالش‌های جدید، شما فکرها جدید دارید و این فکرها از آن‌ور می‌آید، قبل‌از نقطه‌چین‌ها [شکل ۷ (افسانه من‌ذهنی)] می‌گرفتید، الان نقطه‌چین‌ها کم شده یا خیلی کم شده یا اصلاً وجود ندارد، البته بسیار سخت است، طول می‌کشد که این نقطه‌چین‌ها تماماً تمام بشود. پس این هم [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)]، شکل حقیقت وجودی انسان است، این هم دیدیم.

[شکل ۹ (نتایج مثلث همانش)]

اما یک شکل دیگری [شکل ۹ (نتایج مثلث همانش)] به شما نشان می‌دهم که این هم جالب است برای کسانی که می‌خواهند یک خطکش ای برای ارزیابی خودشان داشته باشند. می‌بینید که در بهاصطلاح داخل مثلث بزرگ، یک مثلث کوچک است که آن را شما می‌شناسید، که مرکزش همانیدگی‌ها هستند، مقاومت قضاوت و همانش با چیزهای گذرا و رفتن به زمان روانشناختی گذشته و آینده یعنی من‌ذهنی. من‌ذهنی در اطراف خودش این مثلث [شکل ۹ (نتایج مثلث همانش)] را ایجاد می‌کند که مثلث قاعده‌اش هست عدم شناخت ارزش خود، من‌ذهنی ارزش خودش را به عنوان زندگی و خورشید، امتداد خدا نمی‌شناسد. حرف می‌زند عمل نمی‌کند، تعهد ندارد، ددمدی مزاج است و تعهد می‌کند اجرا نمی‌کند. بی‌ثبات است، دائمًا حالت تغییر می‌کند، درست است؟ و عدم بلوغ عاطفی دارد یا بلوغ معنوی دارد، خام است، یعنی نمی‌تواند از حقش دفاع کند. آن بلوغ معنوی مثلاً یک موردش این است که شما نمی‌گذارید کسی به شما زور بگوید یا شما هم زور نمی‌گویید، هر کسی زور نمی‌گوید و زور را قبول نمی‌کند، این آدم بلوغ معنوی دارد و اگر ندارد، یا زورگو است اگر بتواند، اگر نتواند زورشنو است، پس این آدم بالغ نیست. از طرف دیگر، چنین آدمی که بر حسب همانیدگی‌ها می‌بیند، کمیابی‌اندیش است،

یعنی فکر می‌کند چون هشیاری جسمی دارد، خدا و همه چیز را در واقع در این جهان محدود می‌بیند. فکر می‌کند اگر دیگران بیشتر ببرند به او کمتر می‌رسد.

بنابراین حس حسادت دارد برای این که دائمًا خودش را مقایسه می‌کند. وقتی خودش را مقایسه می‌کند، همانیدگی‌هایش را مقایسه می‌کند. می‌گوید من اینقدر پول دارم که با آن همانیده هستم، مثلاً فلان کس هم اینقدر پول دارد ولی او پولش از من بیشتر است. مثلاً بدن من این‌طوری است و بدن او آن‌طوری است. دانش من این‌قدر است و مال او خیلی بیشتر از من است. پس بنابراین این‌ها را با هم جمع می‌کند متوجه می‌شود که او زیاد دارد و نمی‌خواهد او داشته باشد، برای این‌که او حس حقارت می‌کند؛ پس می‌بینید نه بلوغ عاطفی دارد، و در ذهنش شروع می‌کند به خیال‌بافی و چسباندن عیوب‌های مختلف ذهنی به آن و مسئله ایجاد کردن برای خودش تا بتواند خودش را بیاورد بالا و توجیه می‌کند و این آدم خیال‌باف است و می‌بینید پس کمیابی‌اندیش است، روا نمی‌دارد موفقیت را به دیگران، شادی را به دیگران، اگر برود به یک خانواده‌ای ببیند خوشحال هستند می‌خندند ناراحت می‌شود. می‌گوید اگر من هم بتوانم بخدمت، دیگران نخندند، دیگران شاد نباشند و هیچ توازنی در زندگی‌اش نیست. این گوشه مثلث می‌تواند یعنی نگاه کنید به کمیابی‌اندیشی یا فراوانی‌اندیشی،

[شکل ۱۰ (نتایج مثلث واهمانش)]

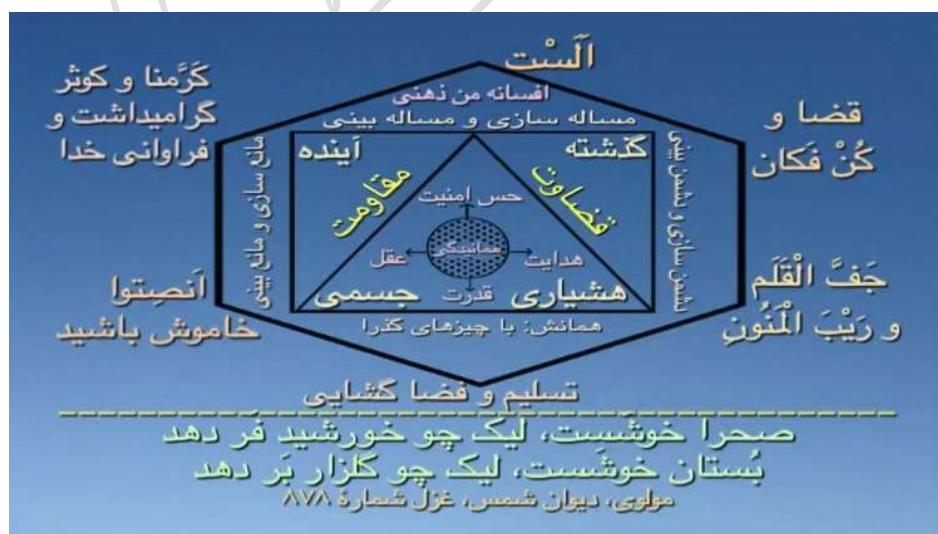
این یکی [شکل ۱۰ (نتایج مثلث واهمانش)] یک جور دیگر است، وقتی مرکز عدم است، آن فضا در درون باز شده، و شکر و صبر و پرهیز آمده، یک دفعه انسان فراوانی‌اندیش می‌شود، یعنی روا می‌دارد که انسان‌ها موفق بشوند، شاد بشوند و وقتی به دیگران روا می‌دارد به خودش هم روا می‌دارد و ناراحت نمی‌شود که دیگران موفق دارند می‌شوند و اتفاقاً آن مرکز عدم سبب می‌شود که به دیگران کمک کند موفق بشوند. اتفاقاً چون به دیگران کمک می‌کند که موفق بشوند،

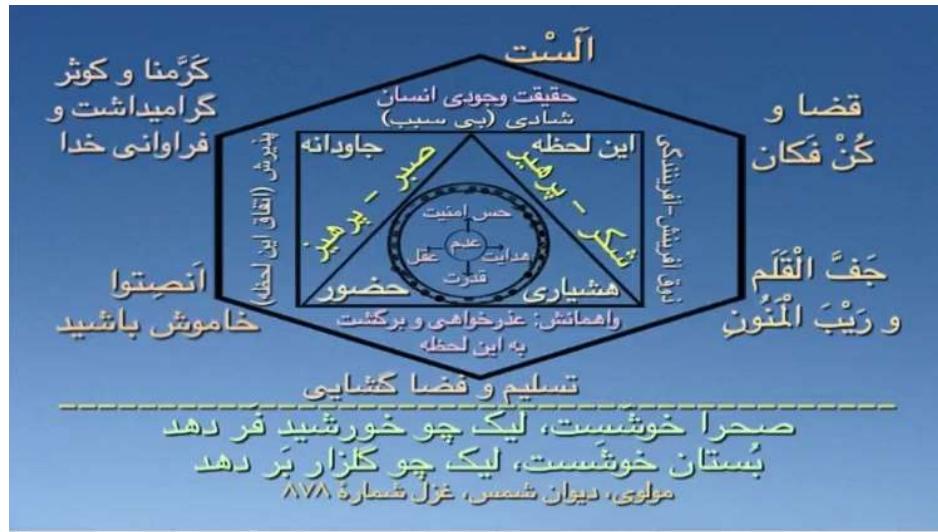
دیگران هم کمک می‌کنند که او موفق بشود. این شکل بالایی [شکل ۹ (نتایج مثلث همانش)] درواقع نسخه‌ای است برای شکست، این شخص حسود است، محدوداندیش است و کمیابی‌اندیش است. همه چیز را دریغ می‌کند، به کسی چیزی نمی‌دهد. اگر کسی می‌پرسد سؤالی را، او می‌داند اگر بگوید او موفق می‌شود، نمی‌گوید و درنتیجه در دراز مدت به ضرر شد. آنها هم همین کار را با او می‌کنند. بنابراین موفق نمی‌شود ولی این پایینی [شکل ۱۰ (نتایج مثلث واهمانش)] تمام می‌شود. که مرکز عدم دارد، که بلوغ عاطفی یا معنوی دارد، پختگی دارد، یعنی هم حق خودش را می‌شناسد و هم دیگران را و در درونش می‌بینید که فضای گشوده شده من ذهنی اش را بالانس می‌کند، موازنۀ می‌کند، مثل یک ترازو است.

این طوری نیست که درونش بیرونش را نتواند اداره کند. پس بنابراین درونش همیشه در بیرون منعکس می‌شود و زیباست و فراوانی‌اندیش است و دائمًا این شخص ارزش خودش را می‌شناسد، می‌داند مرکزش عدم است، از جنس خداست؛ پس بنابراین ارزش زیادی دارد و به اندازه خدا ارزش دارد. فکر و حرفش، عملش این‌ها مطابقت دارند. تعهد می‌کند اجرا می‌کند، دائمًا راستین است، حرف راست می‌زند، عمل راستین می‌کند و خودش را نمی‌فروشد.

پس می‌بینید که صحراء اگر خوش باشد، این طوری [شکل ۱۰ (نتایج مثلث واهمانش)] است. صحراء اگر خوش نباشد، این شکل بالا [شکل ۹ (نتایج مثلث همانش)] است. این دو تا شکل هم می‌توانند بسیار بسیار بینش به شما بدهد و شما خودتان را الان ارزیابی کنید. اما الان می‌رسیم به این دو تا شکل

[شکل ۱۱ (شش محور اساسی زندگی با افسانه من ذهنی)]

[شکل ۱۲ (شش محور اساسی زندگی با حقیقت وجودی انسان)]

[شکل ۱۱ (شش محور اساسی زندگی با افسانه من ذهنی) و [شکل ۱۲ (شش محور اساسی زندگی با حقیقت وجودی انسان)]

که در واقع همان افسانه من ذهنی است و حقیقت وجودی انسان، در شکل بالا [شکل ۱۱ (شش محور اساسی زندگی با افسانه من ذهنی)]، امیدوارم این شکل‌ها را هم شما بسیار شفاف ببینید امروز و همه را ببینید. می‌بینید که یک افسانه من ذهنی داخل یک شش ضلعی قرار گرفته است. افسانه من ذهنی مقاومت و قضاوت دارد. یک انسانی است که در ذهنش زندگی می‌کند، هشیاری جسمی دارد، در زمان مجازی یا گذشته و آینده زندگی می‌کند، در زمان روانشناختی و اگر عمری کرده، قضاوت می‌کند و به قضاوت‌هایش چسبیده، مقاومت دارد، مقدار زیادی درد دارد و دائمًا مانع می‌بیند، مسئله می‌سازد، دشمن می‌بیند و میل دارد همانش با چیزهای گذرا داشته باشد. یک چنین شخصی که هشیاری جسمی دارد، الست را که من از جنس خدا هستم را انکار می‌کند.

حالا این را مقایسه کنید با این شکل [شکل ۱۲ (شش محور اساسی زندگی با حقیقت وجودی انسان)] که مرکزش عدم است و از جنس زندگی است، الست را انکار نمی‌کند. یعنی وقتی مرکز عدم است ما می‌دانیم از جنس او هستیم. الست یعنی این که خدا از ما پرسیده که تو از جنس من هستی و ما گفتیم بله؛ پس بلکه گفتن به اتفاق این لحظه و عدم کردن مرکز یعنی اقرار به الست. اقرار به الست بسیار بسیار مهم است. یعنی حالا شما الست را هم نمی‌خواهید بفهمید، بگویید من از جنس زندگی هستم، از جنس زندگی بودن که شما امتداد خدا یا زندگی هستید، بسیار مهم است که شما این را قبول کنید. ولی کسی که هشیاری جسمی دارد [شکل ۱۱ (شش محور اساسی زندگی با افسانه من ذهنی)]، نمی‌تواند قبول کند. برای این که دائمًا جسم می‌بیند. اگر خدا را هم قبول داشته باشد، می‌گوید در واقع یک خدای جسمی دارم من، شروع می‌کند مشخصات ایجاد کردن مثل خودش به خدا؛ پس هر کسی که من ذهنی دارد و از طریق همانیگی‌ها می‌بیند،

الست را انکار می‌کند. حالا این کار خیلی خطرناک است. اگر این طوری باشد، به اتفاق این لحظه می‌گوید نه و بنابراین مطلب بعدی که قضا و کن‌فکان است و این قضا و کن‌فکان یعنی شما در این لحظه ایمان دارید که زندگی دنبال شماست، دنبال امتداد خودش است و قضاؤت می‌کند و دَمَش را می‌فرستد که شما را نجات بدهد از این همانی‌گی‌ها. یک عده‌ای که مرکز را عدم [شکل ۱۲ (شش محور اساسی زندگی با حقیقت وجودی انسان)] می‌کنند، دل می‌دهند و تن می‌دهند، اقرار می‌کنند قضا و کن‌فکان را. یعنی در این لحظه فکر و عملشان از من ذهنی [شکل ۱۱ (شش محور اساسی زندگی با افسانه من ذهنی)] نمی‌آید، بلکه از همان عدم [شکل ۱۲ (شش محور اساسی زندگی با حقیقت وجودی انسان)] می‌آید و دَم او وارد می‌شود.

کُن‌فکان مربوط به فَرَّ است. یعنی زندگی، خدا می‌گوید بشو و می‌شود. هر کسی مرکزش را عدم می‌کند، فَرَّ زندگی به فکر و عملش می‌ریزد؛ پس این بیت با این شکل [شکل ۱۲ (شش محور اساسی زندگی با حقیقت وجودی انسان)] باز هم گویاتر می‌شود. صحرا، موقعی صحرا می‌شود که از فَرَّ ایزدی برخوردار بشود و آن موقعی است که شما مرتب مرکز را عدم می‌کنید، قضا و کن‌فکان کار می‌کند. در شکل [شکل ۱۱ (شش محور اساسی زندگی با افسانه من ذهنی)] بالایی شما می‌بینید که همانی‌گی‌ها در مرکز هستند و هشیاری جسمی داریم. در هشیاری جسمی دردها نقش خیلی زیادی بازی می‌کنند. چون دردها فکرها و عمل ما را ایجاد می‌کنند. مثلًا کسی خشمگین می‌شود یک دفعه یک عملی می‌کند که نباید بکند، در حالی که این یکی [شکل ۱۲ (شش محور اساسی زندگی با حقیقت وجودی انسان)] نمی‌کند.

وقتی مرکز ما عدم باشد، ما خشمگین نمی‌شویم، یعنی هیجان نداریم، هیجانات، واکنش نشان نمی‌دهیم. بنابراین این شکل قبلی [شکل ۱۱ (شش محور اساسی زندگی با افسانه من ذهنی)] دچار اتفاقات بد بیرون هست مرکزش در بیرون منعکس می‌شود جَفَّ الْقَلْمَ معنی اش این است که این لحظه خدا، زندگی ما را می‌نویسد و برای این شخص [شکل ۱۲ (شش محور اساسی زندگی با حقیقت وجودی انسان)] که مرکز عدم است در واقع بیرون خیلی زیبا نوشته می‌شود و درنتیجه با غش میوه می‌دهد «baghsh miye mideh».

پیش چوگان‌های حکم کُن‌فکان

می‌دویم اند ر مکان و لامکان

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۲۴۶۶)

مکان بیرون ماست از جمله جسم ما، فکر ما، عمل ما، نتایج آن در بیرون، آن چیزهایی که به وجود می‌آوریم. این بیت مهم است،

«پیش چوگان های حکم کُنفَکان»

می‌دیم اند ر مکان و لامکان»

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۲۴۶۶)

لامکان مرکز ماست که دارد باز می‌شود و مکان هم آن چیزی که در بیرون ایجاد می‌کنیم و این لحظه قلم زندگی می‌نویسد و این کلمه ریب‌المَنون هم یعنی قطع کننده شک. همین طور که می‌بینید این شکل بالایی [شکل ۱۱ (شش محور اساسی زندگی با افسانه من‌ذهنی)] که بر از نقطه‌چین است مرکزش، شک دارد. شک، معنی‌اش این نیست که بگوید که من واقعاً خدا را قبول دارم، نه عملاً باید شما مرکز را عدم کنید اگر کسی در ذهنش خدا را قبول داشته باشد بگوید آن همان است است اشتباه کرده است. است معنی‌اش این است که شما مرکز را عدم کنید اگر نکنید و از جنس او نشوید و با حضور نبینید، این لحظه حضور نداشته باشید این اقرار به است نیست و انکار است. فکرهای ذهن مهم نیست، حتی عمل ذهن هم مهم نیست بلکه مرکز عدم مهم است؛ پس برای چنین شخصی [شکل ۱۱ (شش محور اساسی زندگی با افسانه من‌ذهنی)] که در افسانه من‌ذهنی زندگی می‌کند اتفاقات بسیار بدی خواهد افتاد به نام برطرف کننده یا قطع کننده شک برای این‌یکی [شکل ۱۲ (شش محور اساسی زندگی با حقیقت وجودی انسان)] نخواهد افتاد در گوشۀ بعدی تسلیم و فضایشایی است که برای مرکز عدم مرتب رخ می‌دهد.

وقتی مرکز عدم است حتماً شما تسلیم شده‌اید یعنی اتفاق این لحظه را پذیرفته‌اید و گرنه نمی‌شد، بله. و این شخص می‌بینید که فرمان انصِتوا یعنی «خاموش باشید» را رعایت می‌کند این شخص [شکل ۱۱ (شش محور اساسی زندگی با افسانه من‌ذهنی)] نمی‌کند این شخص نمی‌تواند خاموش باشد؛ برای این که من‌ذهنی‌اش و هشیاری جسمی‌اش از حرکت ذهنی وجود می‌آید. دائماً ذهنی در کار است و از فکری به فکری می‌پردد.

این فکرها هویت و درد درونش هست، خاموش نمی‌تواند باشد ذهنی را نمی‌تواند خاموش کند در حالی که این شخص [شکل ۱۲ (شش محور اساسی زندگی با حقیقت وجودی انسان)] می‌تواند و این فضای درون که مرتب باز می‌شود، باز می‌شود، باز می‌شود اگر بی‌نهایت باز بشود این معنی همین گرامی داشت خدادست و بی‌نهایت خدادست و فراوانی خدادست که الان هم راجع به این کوثر و فراوانی صحبت می‌کردیم این کلمه کوثر، فراوانی خدا با آن فرّ ارتباط معنی دارد. فرّ زندگی فرّ یعنی برکت و شکوه ایزدی، دم ایزدی و هرچه که به وسیله آن وارد می‌شود و یکی از نشانه‌های آن فراوانی‌اندیشی است. اگر کسی از فرّ ایزدی برخوردار باشد حتماً مرکزش عدم است و فضای درونش باز شده عرض کردم رواداشت دارد که دیگران موفق باشند و زندگی خوبی داشته باشند از جمله به خودش هم روا می‌دارد کسی که فرّ

ایزدی ندارد به خودش هم روا نمی‌دارد. نمادش هم این شکل قبلی [شکل ۱۱ (شش محور اساسی زندگی با افسانه من ذهنی)] است و از این کرمانا و کوثر یا گرامی داشت خدا و فراوانی خدا به این شخص رخ می‌دهد و اگر این شخص این حالت را ادامه بدهد رخ نخواهد داد.

پس این بیت به وسیله این شکل‌ها خوب به‌اصطلاح بیان شد. صحراء را ما باید باز کنیم تا خوش شود بستان ما هم باید میوه بدهد. الان یک سؤال از خودتان بکنید، آیا صحرای من خوش است؟ من صحراء را می‌شناسم؟ صحراء را با جسم نمی‌شود شناخت، با هشیاری جسمی [شکل ۱۱ (شش محور اساسی زندگی با افسانه من ذهنی)] نمی‌شود شناخت فقط باید باز بشوی [شکل ۱۲ (شش محور اساسی زندگی با حقیقت وجودی انسان)] تا بگویی صحراء شده‌ام. یعنی فضای درون را باز کنی، هرچه فضای درون را باز می‌کنی بیشتر باز می‌کنی، انعکاس‌ش در بیرون بهتر می‌شود. یعنی مرتب گل‌های قشنگ‌تری را شما به جهان ارائه خواهید کرد، در صورتی که فضای درون را باز کنید، بله.

*** *** پیارن قسمت اول *****

خورشیدِ دیگریست که فرمان و حکم او خورشید را برای مصالح سفر دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

پس همین طور که عرض کردم قدیم می‌گفتند همه چیز به خورشید بستگی دارد ولی مولانا می‌گوید که یک خورشید دیگری وجود دارد. این خورشید همان زندگی است، خداست و می‌خواهد بگوید که ما هم خورشید هستیم.

ما یک خورشید کوچک هستیم، فقط من ذهنی نیست. هشیاری جسمی نیست، «خورشید دیگریست که فرمان و حکم او» این خورشید بالا را دنبال مصالح می‌فرستد. تمثیلش خورشید است اما می‌خواهد ما به خودمان بیاییم. راجع به خورشید که صحبت نمی‌کند، خورشید بالا. معنی بیت است می‌گوید یک خورشید دیگری وجود دارد که این خورشید را می‌چرخاند. اصلاً شب و روز می‌شود، زمستان و تابستان می‌شود، بهار می‌شود، این‌ها مصالح موجودات است. مثلاً در مورد ما البته همه کائنات هرچه که وجود دارد در این جهان ما هم همین طور.

مصالح زمین بستگی به اینست که آن خورشید بزرگ، زندگی، چه جوری به این خورشید دستور می‌دهد. حالا این را بیاوریم به خودمان، ما هم یک خورشید هستیم. وقتی صحراباز می‌شود می‌شویم خورشید. چرا؟ فر او را می‌گیریم و منعکس می‌کنیم به جهان. اما باید بتوانیم در فرمان حکم او باشیم. فعلًا که در فرمان حکم من ذهنی هستیم. مولانا می‌خواهد ما به این موضوع توجه کنیم که ما الان در چه وضعیتی هستیم و در چه وضعیتی باید باشیم و اگر اجازه بدھیم خود زندگی به ما کمک می‌کند.

خورشیدِ دیگریست که فرمان و حکم او خورشید را برای مصالح سفر دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

پس ما باید اول اجازه دهیم زندگی فضا را در درون ما باز بکند، با عدم کردن مرکز خودمان [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] وقتی این فضا گشوده شد ما یک خورشید شدیم حالا فر او و حکم فرمان او ما را به مصالح زندگی‌مان سفر خواهد داد. پس ما با راهنمایی من ذهنی [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] سفر نمی‌کنیم، سفر کردن یعنی زندگی کردن، ما شروع می‌کنیم به زندگی کردن، حالا با این شکل‌ها خوب دیده می‌شود. توجه کنید.

خورشیدِ دیگریست که فرمان و حکم او خورشید را برای مصالح سفر دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

این شخص [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] فرمان و حکم آن خورشید را نمی‌پذیرد. خودش فرمان حکم دارد و خورشیدش هم به‌اصطلاح زنده نشده، مصالحش را هم نمی‌فهمد، مصالحش هر چه بیشتر بهتر است در افسانه من ذهنی زندگی می‌کند، فکر می‌کند زندگی را باید بگیرد تبدیل به مسأله کند، بعد مسائلش را حل کند. تا آخر عمرش مسأله ایجاد کند مسأله حل کند، ولی اگر اجازه می‌دادی و فضا باز می‌شد آن خورشید اصلی خدا و زندگی این فضای باز شده را بهسوی مصالح خودش راهنمایی می‌کرد و با غش میوه می‌داد. حالا شما می‌فهمید چرا با غتان میوه نداده اگر نداده. برای این‌که مرتب هشیاری جسمی داشتید در زمان مجازی بودید در هپروت با مقاومت و قضاوت. الان متوجه شدید نه. باید با صبر و شکر فضا را باز کنید تا آن خورشید با دم خود یعنی زندگی با دم خود شما را به چیزی که مصلحت شماست سفر بدهد. اشتباہ نکنید این شکل [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] نشان می‌دهد که وقتی انسان با پذیرش و رضا و شکر این لحظه را شروع می‌کند پس از یک مدتی جز شادی بی‌سبب و آفرینندگی و انعکاس این حالت در بیرون که میوه‌های خوب است نخواهد داشت. و آنهایی که به مولانا گوش می‌کنند و این کارها را انجام می‌دهند زود پیشرفت می‌کنند یا خواهند کرد.

بوسه ب، او رسَد که رُخَش هم چو زَر بُود اورا نمِ رسَد که رَوَد مال و زَر دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

بوسه یعنی اتصال مجدد ما با خدا، الان ما جدا هستیم، این شکل [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] را نگاه کنید، این شکل بوسه خدا را نمی‌گیرد یعنی اتصال با او ندارد.

این شکل [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] دارد. پس بوسه خدا به کسی می‌رسد که عاشق بشود، رویش مثل طلا زرد بشود. یعنی فرّ ایزدی از او بگذرد، شفاف بشود، برای این کار باید مرکز عدم بشود، باید فضای درونش باز بشود. اماً اگر مثل این شکل [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] که فقط یک خرده از آن همانیدگی‌ها یعنی که مال زرش است در راه خدا می‌دهد، همانیدگی‌ها را نگه می‌دارد، نمی‌خواهد تبدیل [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] بشود، فضا را در درون نمی‌خواهد ایجاد کند، آن دلی که خدا می‌خواهد را نمی‌خواهد ایجاد کند، فقط یک خرده از این همانیدگی‌ها، دوسه‌درصد، در راه خدا می‌خواهد بدهد. این شخص [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] مقاومت و قضاوت و همانیدگی‌ها را دارد، از طریق آنها می‌بیند، هشیاری جسمی دارد، در هپروت زندگی می‌کند، مسئله می‌سازد، مانع می‌سازد، دشمن می‌سازد و هیچ بوسی هم نمی‌گیرد از خدا، ولی یک خرده از مالش را خرج می‌کند، فکر می‌کند این کار ثواب دارد،

مولانا ایراد می‌گیرد، می‌گوید، شما باید از این توهمندی بیرون که من یک خرد از همانندگی‌ها می‌دانم آمد، خوب حالا صد دلار داشتم نیم دلارش را دادم در راه خدا پس این درست است دیگر، کارم تمام شد؛ نه این نیست. شما باید همانندگی‌ها را بشناسید، این فضا را باز بکنید [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)]، یعنی رختان را زرد کنید. هرچه این فضای درون بازتر می‌شود ما عاشق‌تر می‌شویم و بوسۀ خدا به ما می‌رسد، یعنی اتصال ما با او بیشتر می‌شود، اتصال ما با او قطع شده است [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] . او لبیان که ما عدم را می‌آوریم مرکزمان، اگر یک ذره این فضا باز بشود، باز بشود [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)]، متوجه می‌شویم که یک آرامش ظرفی در درون ما است، این حس‌امنیت زندگی است، همراه با شادی بی‌سبب. اگر شما زیر فکرهای تان یک آرامش بی‌سبب و شادی بی‌سبب که خیلی نرم و با ذهن کشف نمی‌شود ولی بعضی موقع‌ها می‌بینید هم حالتان خوب است، هم آرام هستید. صرف نظر از اتفاقاتی که در بیرون می‌افتد. خوب این نشان این است که بوسۀ خدا دارد می‌رسد.

بوسۀ بِه او رَسَد کَه رُخَش هم چو زَر بُود او را نمی‌رسد کَه رَوَد مَال و زَر دَه

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

حوالستان باید به این بیت باشد،

بله، این بیت هم داشتیم:

صد جَوَالِ زَر بِيارِي اِي غَنِي حق بِگويد دل بِيارِي مُنْحَنِي

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۸۸۱)

بله، می‌گوید صدتا کیسه زر هم در راه خدا بدھی، خدا می‌گوید من آن دل را می‌خواهم. کدام دل را؟ همین دلی که هیچ همانندگی در آن نیست، باز شده، بو نهایت شده است. من آن دل را می‌خواهم. من نمی‌خواهم شما این حالت را داشته باشی که همه را داشته باشی و صدتا کیسه زر را به پیش من بیاوری، من به زر تو احتیاج ندارم، تو را آوردم که این دل را ایجاد کنی، این مرکز را ایجاد کنی، این فضای درون را بو نهایت کنی، درست است؟

بله، و حالا، این غنی، یا می‌توانست غوی باشد یعنی ای گمراه؛ هر کسی فکر می‌کند که بروند یک خرد پوش را در این راه خرج کند ولی هشیاری جسمی را نگه دارد حتماً بوسۀ خدا را گرفته است اشتباه می‌کند.

بِنْگَر بِه طوطیان کِه پَر و بال مِی زند سوی شِکرلَبی کِه به ایشان شِکر دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

تمثیلش طوطیان هستند، طوطیان پرواز می‌کنند یا نه؟ بله. به سوی چه کسی؟ به سوی کسی که به آنها شکر می‌دهد.

چون طوطی شکر و قند را دوست دارد. حالا، این طوطیان همین شما هستید که به مولانا روی آوردید، یواش یواش پَر و بال می‌زنید. پَر و بال می‌زنید یعنی دارید از روی همانیدگی‌ها بلند می‌شوید و به سوی چه کسی می‌روید؟ به سوی مولانا که به شما شِکر می‌دهد. شِکر هم درواقع زندگی شیرین خودتان است، شِکر شادی بی‌سبب است.

این‌ها که در این شکل‌ها [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] می‌بینیم، این حس‌امنیت، شادی بی‌سبب، عقل، هدایت و قدرت، این‌ها شکر هستند. شکر هرچیز خوبی است که شما در بیرون به وجود می‌آورید. هرچیز شیرین که در این لحظه فکر و عمل شما با خرد زندگی به وجود می‌آورد، با فَرْ زندگی، با برکت زندگی، شیرینی زندگی، شادی زندگی که می‌ریزد به آن فکر و عمل شما به وجود می‌آورد شکر است.

شما به سوی چه کسی می‌روید؟ مثل طوطی هستید، طوطی معنوی؛ به سوی کسی که به شما شِکر می‌دهد. متأسفانه کسانی هم هستند که شِکر نمی‌دهند. البته شما باید شِکر را با زَهْری که با شِکر پوشاندن؛ دیدید بعضی دواها خیلی تلخ است رویش یک پرده‌ای از شِکر یا شیرینی می‌کشنند آدم نمی‌فهمد چیز تلخ را وگرنه نمی‌توانست قورت بدهد؛ نه آنها شِکر نمی‌فروشنند. یکی از مسئولیت‌های شما این است که شِکر را تشخیص بدھید. آیا من روز به روز آرام‌تر می‌شوم؟ عقلم از عقل جزوی به عقل کلی دارد تبدیل می‌شود؟ مرکزم را عدم می‌کنم؟ شادتر دارم می‌شوم؟ آیا فکر و عمل من در بیرون نتیجه می‌دهد؟ حتی من از نظر مادی پیشرفت می‌کنم؟ روابطم با مردم، با خانواده‌ام، با همسرم، با بچه‌هایم یا با خواهر برادرم بهتر دارد می‌شود؟ من میل به خدمت به جامعه دارم؟ من وقتی می‌روم پیش مردم آیا آنها را شاد می‌کنم یا به عکس‌العمل‌های بد و امی‌دارم؟

اگر شما می‌روید پیش مردم و از دیدن شما شاد می‌شوند، می‌خندند، یک‌چیزی از شما یاد می‌گیرند، خوششان می‌آید شما دارید شِکر پخش می‌کنید. بعضی‌ها درد پخش می‌کنند. یک‌چنین شخصی [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] که مرکزش اشکال است، از طریق همانیدگی‌ها می‌بیند و لو معنوی هم باشد دارد درد پخش می‌کند. خیلی از انسان‌های معنوی نما درد پخش می‌کنند ولی پرده شِکر معنوی رویش کشیدند، وظیفه شما هست که تشخیص بدھید که شِکر چه هست، درست

است؟ می‌گوید:

هر کس شِکرلَبی بگُزیده‌ست در جهان ما را شِکرلَبیست که چیزی دَگر دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

بهترین شِکرلَب همین زندگی است که با فضایشایی شما بوس او را می‌گیرید. می‌گوید در جهان هر کس شِکرلَبی، شیرین سخنی، شیرین گفتاری، زیبارویی، زیبائی، انتخاب کرده است.

مال شما چه است؟ آیا جسم است؟ تصویر ذهنی یک انسان است؟ این شِکرلَب شما در مرکز شما است؟ یا آن که مولانا در مصرع دوم می‌گوید: ما را شِکرلَبیست که چیزی دَگر دهد، منظورش خود زندگی است.

آیا شما شِکرلَب تان منِ ذهنی [شکل ۷ (افسانه منِ ذهنی)] است؟ به ظواهر آن عاشق شدید، آن در مرکز شما است؟ یا نه فضا را باز می‌کنید شِکرلَب شما خود زندگی [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] است؟ شما کدام شِکرلَب را انتخاب کردید؟ همین الان سوال کنید از خودتان و جوابش را به خودتان بدھید و مسئولیت انتخاب شِکرلَب به عهده شماست. شما باید با عقل زندگی، نه عقل جزوی، یعنی این عقل جزوی که از طریق همانیگی‌ها می‌بینیم، بالاخره ما را می‌برد به شِکرلَب این جهانی. می‌خواهد انسان باشد، می‌خواهد یک جسم باشد، بله. ولی شِکرلَبیش زندگی است، شما دیگر متوجه شده‌اید که باید فضا را باز کنید و شِکرلَب تان خود زندگی باشد. این بیت را قبلاً داشتیم:

چه شِکرفروش دارم که به من شِکر فروشد که نگفت عذر روزی که برو شِکر ندارم

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۶۰۲)

شِکرفروش‌های این جهانی یک روز به شما شِکر مصنوعی می‌دهند، به صورت تأیید، توجه یا یک چیز جسمی، این را می‌خرم برایت خوشحالت می‌کنم، یک فایده جسمی دارند، شما متوجه می‌شوید. فردا شروع می‌کند به ندادن یا از بین رفتن، ولی مولانا می‌گوید شِکرفروش مرا نگاه کن که به من شِکر می‌فروشد. حتی یک روز، یک لحظه به من نگفته که برو شِکر ندارم. شِکرفروش‌های آفل که ما در مرکزمان با فکرمان ایجاد می‌کنیم، تصورش را می‌کنیم، با آن همانیده می‌شویم، شِکرفروش‌های آفل هستند.

چه شِکرفروش دارم که به من شِکر فروشد که نگفت عذر روزی که برو شِکر ندارم

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۶۰۲)

پس فضا را باز کنید به این شکر فروش وصل شوید. شما همانیدگی را می‌دهید، همیشه شکر می‌دهد. پس از این که همانیدگی‌ها تمام شد شکر فراوان می‌آید، شکر شیرینی‌های زندگی است، هر چیزی خوب زندگی که خرد زندگی ایجاد می‌کند، نه من‌ذهنی، شکر است. توجه بکنید که ما با من‌ذهنی؛ در بیت اول گفت که شما ببینید مثل گلزار، بر تو، ثمر تو گل است یا مثل خارستان خار است. اگر خارستان دارید و ثمرتان خار است، نگویید گلستان دارم، ثمر من خار است. دیگر این محاسبات به‌عهده خود شما است. این چند بیت هم قشنگ است:

جملهٔ تَن شِكْر شُود آنَّكَه بِدو شِكْر دَهِي لَقْمَه كُنْد دُوكُون رَا آنَّكَه تَوَاش دَهَان دَهِي

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۴۸۳)

یعنی اگر زندگی به ما شکر بدهد، همه وجود ما شکر می‌شود. این زندگی در تمام ذرات وجود ما ارتعاش می‌کند. این شیرینی، این سلامتی، هر چیز خوب، برکت، «جملهٔ تَن شِكْر شُود آنَّكَه بِدو شِكْر دَهِي»، هر کسی که فضا را در درون باز بکند، به این لحظه و به اتفاق این لحظه بگوید بله و بباید به این لحظه ابدی و در آنجا ساکن بشود، همه ذرات وجودش شاد می‌شود، به شادی ارتعاش می‌کند. و اگر با فضائگشایی تو به او دهان بدھی، این شخص دو کون را دو جهان را می‌بلعد، همانیدگی‌ها را. یعنی از همانیدگی‌های دو جهان آزاد می‌شود.

پس بنابراین می‌بینید که ما فضا را باز می‌کنیم، آن دهان، دهان ما است و دهان زندگی یا خدا و همانیدگی‌ها را او می‌برد، از بین می‌برد. به دو کون، دو جهان احتیاجی ندارد. این جهان به صورت هشیاری جسمی دیده می‌شود در ذهن ما، یک جهانی هم تصور کردیم، می‌میریم می‌رویم آنجا به ما این‌ها را می‌دهند، آنها را می‌دهند، نه این لحظه ابدی من می‌توانم به بی‌نهایت خدا زنده بشوم، وقتی به بی‌نهایت او زنده می‌شوم، بی‌نهایت ریشه‌دار می‌شوم، در واقع می‌آیم به این لحظه ابدی و اندازه‌ام بی‌نهایت می‌شود. ساکن شدن در این لحظه ابدی، جاودانه شدن معادل بی‌نهایت فضاداری و فضائگشایی هم است. هر چه فضا گشوده‌تر می‌شود، ما همانیدگی‌های مان را می‌خوریم، می‌خوریم یعنی چه؟ یعنی از آنها خودمان را آزاد می‌کنیم.

گَشْتَم جَملَه شَهْرَهَا نِيَسْت شِكْر مَكْرَهَا بَا تَوْ مِكَيْسْ چَونْ كَنْم؟ گَرْ تَوْ شِكْر گَرَانْ دَهِي

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۴۸۳)

مکیس یعنی چانه زدن، همه شهرها را گشتم، همه جا رفتم، به هر جنبه زندگی رو کردم، بزرگ شدم، بدنم را به همه نشان دادم، همسر پیدا کردم، بچه‌دار شدم، بیزینس زدم، پول درآوردم، هر چه در این مرکز همانیده هست، به همه آنها سر

زدم، همه آنها را تجربه کردم، هیچ کدام شکر نداشت. فقط تو شکر داری، غیر از تو، تو یعنی زندگی خدا، هیچ کس و هیچ چیز شکر ندارد. حالا تنها باشنده‌ای که شکر دارد، تو هستی، با تو چگونه چانه بزنم؟ من اصلاً نباید با تو چانه بزنم. یعنی چه؟ یعنی باید همانیدگی ام را بدهم. اگر تو شکر را گران بدهی که برای من گران است.

زندگی می‌گوید: «تو این همانیدگی با پول را بده، به تو شکر بدهم.»

می‌گوییم: «آقا، این گران است، یک کمی ارزان‌تر حساب کن.»

ازندگی می‌گوید: [آن رنجشی که وقتی ده سالت بود، از پدر و مادرت داشتی، الآن هنوز هم که پنجاه سال است، داری، این را بیندار، بده به من، من به تو شکر بدهم، شادی بدهم، آرامش بدهم.»

می‌گوییم: «حالا نمی‌شود نصفش را بگیری؟ همه را که نمی‌توانم بیندازم؛ ده درصدش را [می‌توانم بیندارم]. حالا شکر را بده تو، ارزان‌تر بده!»

با خدا نمی‌شود چانه زد، همه را بدَهی؛ هر قیمتی او می‌گذارد باید بدَهی. قیمتش منِ ذهنی است؛ همه را باید بدَهی.

**گه بکُشی، گران دهی، گه هم، رایگان دهی
یک نفَسی چنین دهی، یک نفَسی چنان دهی**

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۴۸۳)

بعضی موقع‌ها می‌خواهی من یک قسمت از منِ ذهنی ام را بدهم بروَد، می‌کُشی آن قسمت را، که من فکر می‌کنم خیلی گران حساب می‌کنی. این همانیدگی‌ها خیلی عزیز بودند برای من؛ یک خردۀ شادی می‌خواهی بدهی، همانیدگی‌مرا می‌خواهی بگیری؟! وقتی همانیدگی‌ها یم را دادم رفت، رایگان می‌دهی! اگر فضا را گشوده باشم، همانیدگی نداشته باشم، همه را مجاني می‌دهی؛ پس من باید بروم آن‌جا.

یک نفَسی، یک لحظه می‌گوید: «این را بده، همانیدگی را بده، شکر بدهم، شادی بدهم، آرامش بدهم.»

یک لحظه رایگان می‌دهی که من بفهمم که درواقع رایگان است؛ این حالتِ من غلط است. ما الآن بواش بواش داریم می‌فهمیم که این جور زندگی ما غلط است. همانیده شدن، دیدن از طریق همانیدگی‌ها و سازمان‌دهی زندگی و وضعیت‌ها بر حسبِ همانیدگی‌ها و این دیدهای عقلِ جزوی، منِ ذهنی، این کار غلط بوده و ما یک کمی به گذشته‌مان نگاه کنیم، می‌بینیم چه قدر درد ایجاد کردیم، چه قدر گرفتاری ایجاد کردیم؟!

**ما را شکرلَبیست، شکرها گدای اوست
ما را شهنهنشههیست که مُلک و ظَفر دهد**

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

پس مولانا می‌گوید که من یک شِکرلَبی دارم یعنی انسان باید شِکرلَبی داشته باشد که تمام شِکرهای این جهان شِکر از او می‌گیرند؛ شِکرها گدای او هستند و من شاهِ شاهانی دارم که به من هم مُلک می‌دهد، مُلک این فضای گشوده شده است، مُلک یعنی پادشاهی، هم پیروزی. پس معلوم می‌شود کسی که درواقع همانیدگی‌ها [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] را دارد، یک شِکرلَب‌های بیرونی، برگزیده که همان نقطه‌چین‌ها هستند اما این شخص [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] که فضای درون را باز کرده، آن شِکرلَب‌های بیرونی را رها کرده و شِکرلَب اصلی را که زندگی است، برگزیده.

«چیزی دیگر دهد» همان فَر را می‌دهد و چنین شخصی [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] از همانیدگی‌ها درواقع هویت می‌خواهد، خوشبختی می‌خواهد، شکر می‌خواهد، شِکرلَب‌های بیرونی که ذهن می‌گوید این‌ها شِکرلَب هستند، آن فَر را نمی‌دهند، این «چیز دیگر را» نمی‌دهند. «چیز دیگر» همین فَر زندگی‌ست، شادی زندگی‌ست، عرض کردم حِسّ امنیت است، عقل است، هدایت است و برکت است؛ هرچیزی که از آن وَر می‌آید این «چیز دیگر» است.

حالا شما از خودتان سؤال کنید اگر من هشیاری حضور [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] دارم، در این لحظه ابدی هستم همین شِکرلَب را انتخاب کردید که مولانا دارد اشاره می‌کند آن «چیز دیگر» می‌گیرید؟

یا نه مثل این شخص [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] تأیید و توجهی بیرون را می‌گیرید؟ برحسب این همانیدگی‌ها حِسّ وجود می‌کنید، این حِسّ وجود را با حِسّ وجودهای دیگر مقایسه می‌کنید، پُز می‌دهید، خودنمایی می‌کنید، یک قسمتی از وجود خودتان را درنظر می‌گیرید و آن را با دیگران مقایسه می‌کنید و احساسِ برتری می‌کنید؛ و این‌ها را دیگر شما می‌دانید.

همت بلند دار اگر شاهزاده‌ای قانع مشوز شاه که تاج و کمر دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

پس می‌گوید که اگر از جنس زندگی هستی، فرزند شاه هستی، امتداد زندگی هستی، در این صورت همت یا خواست را از زندگی بزرگ کن. ما می‌دانیم که این شخص [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] همت بلندی ندارد، کسی که از طریق همانیدگی‌ها و عقل جزوی می‌بیند همت بلند ندارد و این درواقع مناسب یک شاهزاده نیست. از شاه یعنی از زندگی فقط تاج و تخت این جهانی را نخواه. یعنی شما می‌دانید بزرگترین مقام مقام شاهی است و تاج و کمر نشان قدرت است. می‌گوید که اگر تو فقط به شاهی این جهان قانع بشوی در این صورت این همت کوچک است. پس همت بلند این است که در این جهان ما غیر از زنده شدن به خودش و فضای بی‌نهایت گشوده شده در درون ما قانع نشویم.

همت بلند دار اگر شاهزاده‌ای قانع مشوز شاه که تاج و کمر دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

شما باز هم می‌توانید از خودتان بپرسید که آیا همت من بلند است، همت واژه بسیار مهمی است. یعنی چه می‌خواهیم، هر کسی در این لحظه باید برای خودش تعیین کند چه می‌خواهیم؟ ببیند که فقط همانیدگی‌ها را می‌خواهد؟ همانیدگی‌ها همت کوچک است، بلنددار یعنی بگو که من خودمان را لایق می‌دانم، چرا؟ برای این که شاهزاده هستم. برای این که امتداد خودش هستم. در من او می‌خواهد به خودش زنده بشود و من این همت بلند را با من ذهنی ام و دیدهایم کوچک نمی‌کنم. خیلی از ما بسنده کردیم به همان چیزهای این جهانی و دنبال آن هستیم و این مغایر با منظور اصلی ماست که آمدیم به این جهان. منظور اصلی ما زنده شدن به اوست، این منظور برای همه است. ما همت را باید ببریم آن‌جا، ولی اگر ما بخواهیم بر حسب همانیدگی‌ها همت داشته باشیم همیشه می‌خواهیم همان چیزهایی که داریم یک کمی بیشتر بشود و نهایتش شاه بودن است البته الان دیگر شاه خیلی کم است ولی قدیم شاهان قدرت خیلی زیادی داشتند. شاههای این جهانی. پس به تاج و کمر و داشتن چیزهای این جهانی قانع نشود. که بیشتر ما قانع هستیم.

می‌مالم این دو چشم که خواب است یا خیال باور نمی‌کنم عجب ای دوست کاین منم

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۷۰۸)

ما اگر همت بلند داشته باشیم و این فضای درون را روز به روز گشاده‌تر کنیم، یک وضعیتی بیش خواهد آمد یک روزی شما از خودتان بپرسید که آیا واقعاً این شخصی که الان این‌قدر آرامش دارد، شادی دارد و فضایشایی کرده و این‌قدر خلاق شده و این‌قدر در خدمت مردم است، این‌قدر مفید است، این‌قدر زندگیش در بیرون برمی‌دهد، مثل گلزار برمی‌دهد این منم، که یک موقعی از استرس خوابیم نمی‌برد. می‌مالم این دو چشم که خواب است یا خیال، خواب می‌بینم یا واقعاً این‌طوری شدم؟ باور نمی‌کنم. با ذهن آدم باور نمی‌کند. عجب ای دوست کین منم، این من هستم که بی‌نهایت شدم؟ بله. برای همین ما باید همتمان را بلند کنیم. گفتیم منظور اصلی ما زنده شدن به اوست، منظور ثانویه ما که فرعی است درواقع جاری شدن فر از طریق ما به فر و عمل ما است. آن فکر و عمل برای جامعه مفید است، برای این جهان مفید است، برای زندگی مفید است، برای تمام باشندگان عالم مفید است.

آری، منم ولیک برون رفته از منی چون ماه نوز بدر تو باریک می‌تنم

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۷۰۸)

بله، من هستم، اما از منی بیرون رفتم، از من ذهنی بیرون رفتم، من ذهنی دیگر ندارم، از طریق همانیدگی‌ها نمی‌بینم. مانند ماه نو هستم، منتها بدر تو را دیدم، خورشید تو را دیدم، حالا که خورشید ترا دیدم، من ذهنی ام خیلی لاغر شده، باریک می‌تنم. مهم است که ما باریک بتنیم. بینید مولانا چقدر زیبا و مؤثر راهنمایی می‌کند، نمی‌گوید که هیچ من ذهنی ندارد. ما یواش یواش بزرگ می‌شویم، شاید هر چقدر هم پیشرفت کنیم، یک مقدار من در ما بماند. بله، ما به‌سوی کمال با من ذهنی در مورد معنویت نمی‌رویم. بهترین کار این است که ما هر چه می‌توانیم روی خودمان کار کنیم و بعد نتیجه‌اش را بگذاریم دست زندگی.

در تاجِ خسروان به حقارت نظر کن تا شوقِ روی تو سست مها، طوقِ گردنم

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۷۰۸)

پس کسی که فضای درونش را باز کند و آن فَر را بگیرد، در این صورت به تاج پادشاهان به کوچکی نگاه می‌کند، شاه اصلی آن است. وقتی شوق دیدن روی تو ای مَه من طوق گردن من است، گردن بند گردنم است. وقتی فَر تو می‌رسد، وقتی شوق و ذوق و آفرینندگی تو در من هست، شادی بی‌سبب تو می‌رسد، توان پذیرش و فضائشایی در من هست، من متوجه هستم چیز خوب چه هست، پس بنابراین میلی به تاج شاهان ندارم، نمی‌خواهم شاه بشوم، شاه بشوم این فضائشایی بماند. من شوق روی تو را نمی‌گذارم، شوق شادی را بگیرم در من ذهنی، می‌بینید یکی مال من ذهنی است و یکی مال فضای گشود شده است. بله این‌ها دیگر کاملاً مشخص است.

بُرکَنْ تو جامِها و در آبِ حیاتِ رو تا پاره‌هایِ خاکِ تو لعل و گهر دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

می‌گوید لباس‌هایت را بِکَن، شما می‌دانید لباس‌ها چه هستند؟ لباس‌ها همان لباس‌های همانیدگی هستند، و فضا را باز کن، بپر در آن دریایی یکتایی و آن آب حیات، تا هر تکه از وجود تو محصولش لعل و گوهر باشد. تکه وجود ما تکه‌های وجود بدن ما است، ذرات وجود ما است، سلول‌های ما است، تکه‌های فکری ما است، تکه‌های عمل ما است، تکه‌های هیجانی ما است، تکه‌های زنده زندگی ما است، در این لحظه چقدر زندگی می‌کنیم، تازمانی که در این تن هستیم به عنوان

هشیاری، خداییت، می‌شود که هر قسمتی از وجود جسمی ما محصول گل بدهد، زیبا بدهد، به‌شرطی که جامه‌های همانیدگی را بکنیم. این ابیات به شما توانایی می‌دهد درک می‌دهد، قدرت می‌دهد که نترسید. لباس‌های همانیدگی را بکنید. این شخص [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] لباس همانیدگی پوشیده. پس بنابراین پاره‌های خاکش لعل و گوهر نمی‌دهد، بلکه درد می‌دهد، خرابکاری می‌دهد، مساله می‌دهد.

ببینید این شکل [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] هم گویا است. هشیاری جسمی دارد، در گذشته و آینده هست، پاره‌های خاکش مساله می‌دهد، ما می‌توانیم مساله در ذرات وجودمان به وجود بیاوریم، در سلول‌های تن‌مان، در واحدهای فکری‌مان، در عمل‌مان، در هیجانات‌مان، به‌جای این‌که شادی زندگی داشته باشیم مثل این [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] شادی بی‌سبب در ذرات وجود ما مرتعش شود، چه بشود؟ در دمان مرتعش بشود. ما می‌توانیم فکر در ددار بکنیم، به‌کس دیگر درد بدھیم، ما می‌توانیم فکر بی‌درد بکنیم و شادی بی‌سبب از طریق فکر ما به کسی جاری بشود. پس می‌بینید که چقدر مهم است که جامه‌ها را برگنیم. و هر چه ما لخت می‌شویم از همانیدگی‌ها و فضایشایی می‌کنیم بیشتر در آب حیات می‌رویم، فرو می‌رویم، در آنجا شنا می‌کنیم، پس همیشه باید این بیت را ما باید رعایت بکنیم. ساده است.

بُگریز سویِ عشق و بپرهیز از آن بُتی کاو دلبری نماید و خون جَگر دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

يعنى از همین من ذهنی، از دیدن بر حسب همانیدگی‌ها، از قضاوت و مقاومت و از این خوی مسأله‌سازی فرار کن، بگریز، به سوی عشق، به سوی عشق گریختن یعنی فضایشایی کردن لحظه‌به‌لحظه. هر لحظه شما فضایشایی می‌کنید به سوی عشق می‌گریزید، از چه؟ از این بت، از بت من ذهنی و از بت‌های من ذهنی، هم از مال خودتان و هم از مال کسانی که در بیرون هستند. من ذهنی خاصیتش این است، دلبری می‌کند، یک چیزی دارد که ما با آن همانیده هستیم، آن را به ما نشان می‌دهد و ما به سویش می‌رویم. می‌گوید نرو، فرار کن، به‌جای آنکه به سوی آن بروی فرار کن. آن دلبری می‌کند و به تو خون جگر می‌دهد، خون جگر همین دردهایی است که ما داریم، استرس خون جگر است، شب نخوابیدن خون جگر است، خشمگین بودن، رنجیده بودن و گرفتاری‌های دیگر که من ذهنی ایجاد کرده این‌ها همه خون جگر است، از چه می‌آید؟ از دلربایی من ذهنی خودمان و من ذهنی دیگر.

بگریز سوی عشق و، چاره‌ای نداریم، بپرهیز از آن بتی، کو دلبری نماید و خون جگر دهد، دلبری‌اش را از طریق همانیدگی می‌کند. هرچیزی که در بیرون به ذهنمان، به فکرمان می‌توانیم ببینیم و خوشمان می‌آید و می‌بینیم در آن حس هویت

است، حرص مان می‌گیرد و داریم می‌رویم به سمتش و می‌خواهد توجه ما را بذدد، دارد ما را می‌کشد بخورد، گرفتار کند، خون جگر بدهد. چیزی نیست در بیرون ما به فکرمان بباید و ما را بذدد و ما دچار دردش نشویم، اما با دلبری می‌کشد.

دلبری همان چیزی است که ما فکر می‌کنیم نیازمند هستیم که نیستیم.

شما بگویید من به دلبری چنین بتی در بیرون نیازمند نیستم، بیت مهمی است. اگر زندگی شما این‌طوری است، از طریق همانیدگی‌ها می‌بینید، دلبری بت را می‌بذریید و به‌سویش می‌روید، با نشان دادن یکی از این نقطه‌چین‌ها و این که این نقطه‌چین تو را واقعاً به انسانیت خواهد رساند و واقعاً خود اصلیت را خواهی شناخت و خودت را واقعاً به جامعه معرفی خواهی کرد که تو کیستی، و هرچیز دیگر یا نیاز تو را که اگر برطرف نشود، بیچاره می‌شوی، به ثمر نمی‌رسی، این‌ها دلبری‌های بت من‌ذهنی است، چه مال خودمان، چه دیگران که دارد ما را به‌سوی خودش می‌کشد، می‌گوید مواظب باش، از این حالت [اشکل ۷ (افسانه من‌ذهنی)] بگریز به این حالت [اشکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)]، فضا را باز کن، مرکز را عدم کن، بگو من نیازی به تو ندارم. بلکه از خون جگر برهی.

در چشم من نیاید خوبی هیچ خوب نقاش جسم جان را غیبی صور دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

می‌گوید زیبایی یا خدا یا مزایای هیچ زیبایی در بیرون به چشم من نمی‌آید، چرا؟ برای این که آن کسی که، آن باشندگان که جسم مرا نقاشی می‌کند هر لحظه، به وجود می‌آورد به من یک صورت غیبی داده. صورت غیبی ما در واقع همین خودمان هستیم وقتی از همانیدگی‌ها رها شده‌ایم، وقتی از این بت، از این من‌ذهنی فکری ساخته شده از فکر می‌رهیم، تبدیل می‌شویم به یک هشیاری که قائم به ذات است، دیگر به جهان وابسته نیست. این صورت غیبی است، پس ما صورت غیبی داریم. صورت غیبی دائمًا انکار فرم می‌کند. دائمًا می‌گوید من این نیستم، من آن نیستم، دائمًا وسوسه بت ذهن را یا بت‌های ذهنی را انکار می‌کند، پس می‌زند. می‌گوید من را نمی‌تواند وسوسه کند، مولانا می‌گوید. ما هم داریم از ایشان یاد می‌گیریم و ما داریم می‌فهمیم که چه جوری به تله افتادیم. ما هشیاری جسمی داشتیم و حرص به دست آوردن آن‌ها و یاد گرفتیم بودیم که این همانیدگی‌ها را اگر به دست بیاوریم و زیاد بشود ما خوشبختی را به دست می‌آوریم. توجه می‌کنید الان می‌فهمیم این توهمند بوده است.

در چشم من نیاید خوبی هیچ خوب نقاش جسم جان را غیبی صور دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

این مطلب را به این شخص [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] می‌گوید که وقتی بر حسب همانیدگی‌ها می‌بیند صور غیبی را نمی‌شناسد. پس ما اگر هنوز از طریق همانیدگی‌ها می‌بینیم و از طریق عدم [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] نمی‌بینیم صورت غیبی را نمی‌شناسیم. پس بنابراین مدتی بدون این که سوال کنیم باید روی خودمان کار کنیم تا این فضا گشوده بشود و در درون این صورت غیبی را که خودمان هستیم شناسایی بکنیم. ما از وقتی که آمدیم به این جهان دائمًا فکر کردیم بت من ذهنی هستیم. الآن متوجه می‌شویم که مولانا به ما می‌گوید که اگر تو این هشیاری جسمی [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] را که در گذشته و آینده زندگی می‌کند رها کنی و خوب بفهمی که من این هشیاری جسمی فکری نیستم. در این صورت فضا در درون باز می‌شود [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] یک هشیاری دیگری پیش می‌آید به نام حضور و یواش می‌آیی به این لحظه ابدی، وقتی در این لحظه ابدی مستقر می‌شوی و حتی یک لحظه بیایی احساس می‌کنی که روی خودت قائمی و احتیاجی به این جهان نداری. بنابراین خوبی‌های این جهان به چشم نمی‌آید. نه که شما برخوردار نشوی استفاده نکنی. وقتی ما می‌آییم به این لحظه ابدی خوبی‌ها را ما ایجاد می‌کنیم آفریننده خوبی‌ها می‌شویم گلزاری می‌شویم که در واقع میوه ما گل است و بله. ولی نه خوبی که ذهن به ما نشان می‌دهد. من ذهنی نشان می‌دهد که با آن هم‌هویت است. پس یک خوبی هست که من ذهنی نشان می‌دهد که با آن هم‌هویت است بر حسب آن می‌بیند. حرص آن را دارد. یک خوبی هست که نه، از زندگی می‌آید و شما با فکر و عمل فضای گشوده شده در بیرون ایجاد می‌کنید. بله،

*** * * پایان قسمت دوم ***

کِ آبِ شور نوشَد با مرغَهای کور؛ آن مرغ را که عقل زکوثر خبر دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

پس آب شور یعنی: هشیاری جسمی که توأم با درد باشد. یعنی هشیاری ما در این حالت [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)]

نمی‌شود ما در مرکزمان همانیدگی داشته باشیم ولی درد نداشته باشیم.

می‌گوید که: کسانی که از طریق همانیدگی‌ها می‌بینند. این‌ها مرغ‌های کور هستند. یعنی انسان‌هایی که همانیدگی دارند.

پس اگر عقل کل [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] که از عدم می‌آید. یک مرغ، یک انسان معنوی را از کوثر خبر بدهد.

از فراوانی خدا و از برکت خدا، از فَر ایزدی و دَم آن طرفی خبر بدهد. نمی‌آید یک هشیاری جسمی بخورد. بله این شخص

[شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] می‌بینید آب شور می‌خورد، با انسان‌هایی که من ذهنی دارند، پس انسان‌هایی که دور هم

جمع می‌شوند درد ایجاد می‌کنند و می‌گویند این زندگی عادی است، این زندگی عادی نیست و آن کسی که عدم [شکل ۸

(حقیقت وجودی انسان)] را باز کرده‌است و عقل کل به آن نشان داده‌است که شادی بی‌سبب وجود دارد، آرامش زندگی

وجود دارد، هدایت زندگی وجود دارد، قدرت زندگی وجود دارد، عقل زندگی وجود دارد، فراوانی زندگی وجود دارد، این

شخص دیگر نمی‌رود با من‌های ذهنی دیگر که پر از درد هستند زندگی کند یا از آن‌ها انرژی بگیرد یا بگذارد که آن‌ها

بیایند و او را تخلیه روحی بکنند دقت می‌کنید که مرغ‌های کور یعنی این‌ها [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] این‌ها به‌اصطلاح

ناهشیارانه درد ایجاد می‌کنند و درد پخش می‌کنند و می‌خواهند شما درد بکشید مثل آن‌ها.

هر کسی که می‌آید پیش شما از مسائل روحی اش می‌گوید، ببینید خیلی گویا است این شکل [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)]

این شکل نشان می‌دهد که این شخص از طریق همانیدگی‌ها می‌بیند و مسئله ایجاد می‌کند، مانع ایجاد می‌کند، دشمن

ایجاد می‌کند و درد ایجاد می‌کند، می‌آید می‌نشینند پیش شما و از دردهایش نقل می‌کند و دردهایش را می‌دهد به شما

تخلیه می‌کند روی شما و شما که از کوثر و فراوانی خدا و کنفکان و قضا و این که می‌بینید که زندگی می‌خواهد هر لحظه

شما را از درد رها کند می‌دانید، نباید بگذارید که او شما را پر از درد بکند، دارد می‌گوید، «کی آبِ شور نوشَد»، یعنی

نمی‌رود با آن‌ها این آب را بنوشد، برای چه بنوشد، این که عشق نیست که شما بگذارید مردم دردهای شان را به سر شما

بریزند، بله، این بیت هم قشنگ است از غزل شماره ۱۰۲،

زَچَاه وَآبْ چَهْ رنجور گشتیم روانْ گُنْ چشمَهایِ کوثری را

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۰۲)

کسی که واقعاً این شادی زندگی را و آرامش زندگی را فهمیده، و فهمیده که منظور از آمدن چه‌چیزی بوده و دارد روی خودش کار می‌کند، باید مواظب خودش باشد و مولانا اعلام می‌کند به انسان؛ ببین که تو از چاه و آب‌چه، چاه همانیدگی‌ها، برای این که همانیدگی‌ها را مولانا به چاه تشبیه کرده، در واقع مثل این که هر موقع همانیده می‌شویم با یک‌چیزی، یک‌ذره می‌رویم به عمق باید انرژی صرف کنیم از چاه بیاییم بالا، آب‌چه یعنی آب‌چاه، می‌گوید مریض شدیم از بس که انرژی بد هشیاری جسمی را خورده‌ایم مریض شدیم همه‌ما، ای خدا چشم‌های کوثری را روان کن، ولی ما می‌دانیم که، امروز هم خواندیم، خدا و زندگی چیزی از ما می‌خواهد، و آن هم همانیدگی‌های ماست، می‌دانید.

خود پُر کنَد دو دیدهٔ ما را به حُسنِ خویش گر ماه، آن ببیند در حال سَر دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

می‌گوید که، زندگی دو چشم‌ما را با زیبایی خودش پُرمی‌کند و می‌گوید ماه که مظهر زیبایی است، اگر آن حُسن را ببیند، فوراً خودش را فدا می‌کند، معنی اش این است که اگر ما هم فضا را باز کنیم یک لحظه آن زیبایی را ببینیم، من‌ذهنی‌مان را فدا می‌کنیم و بعد متوجه می‌شویم که ما که چشم‌مان پُر از نازبایی من‌ذهنی بود و آن را زیبایی می‌دانستیم رها شدیم، الان چشم‌ما پر از زیبایی متشوق شد، الان درست می‌بینیم؛ پس، این شخص [اشکل ۷ (افسانه من‌ذهنی)]، از طریق همانیدگی‌ها می‌بیند، اگر یک لحظه مرکزش را عدم [اشکل ۷ (افسانه من‌ذهنی)] بکند، در حالی که خودش را ماه می‌داند، و حسن او را ببیند، فوراً سر قبلى را می‌دهد، این [اشکل ۷ (افسانه من‌ذهنی)]، سر دارد، ما به عنوان من‌ذهنی سر داریم، عینک خودمان را داریم، خودرأی هستیم، سرکش هستیم، مقاومت می‌کنیم، پس چشم‌ما هم با زشتی‌های من‌ذهنی پُرشده، و آن دید را بسیار زیبا می‌دانیم ما، این غلط است، می‌گوید هرچقدر هم که مظهر زیبایی باشیم و خوب ببینیم از ما که بهتر نمی‌توانیم باشیم، ماه اگر آن زیبایی را ببیند خودش را فدا می‌کند، حالا تو هم که فکر می‌کنی که بهترین صورت می‌بینی با من‌ذهنی، این را رها کن، سرت را بده برود، تا دو چشم‌شما را با زیبایی خودش پُر کند.

در دیدهٔ گدایِ تو آید نگارِ خاک؛ حاشا ز دیده‌یی که خدایش نظر دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

می‌گوید که دیده گدا را شما می‌شناسید، وقتی بر حسب همانیدگی‌ها می‌بینیم و هشیاری جسمی داریم توأم با درد، ما تنگ نظر هستیم. چشم گدا داریم، چیز کوچک می‌بینیم، چیز کوچک می‌خواهیم، نگار خاک، هرچیزی است که زیبایست، منتها ذهن نشان می‌دهد، دو جور دید هست، بر حسب همانیدگی‌ها، بر حسب عدم، بدون همانیدگی‌ها، هر دو دید است،

وقتی بر حسب همانیدگی‌ها می‌بینیم، تنگ‌نظر و گداصفت هستیم، این خاصیت دیدن است، شما باید، اگر می‌خواهید پیشرفت کنید، این دید را کنار بگذارید، بدون سوال و جواب، دیگر این همه مولانا توضیح داده، نمی‌توانیم ما بر حسب همانیدگی‌ها ببینیم، بعد آن موقع بگوئیم که نظر خدا چه جوری است؟ آن را به ما توضیح بدهید، نظر خدا را باید با نظر خدا ببینی، با من ذهنی که نمی‌توانی، پس، «در دیده گدای تو آید نگار خاک؟»، نگار خاک، یعنی آن چیزی که، حس‌ما، فکر‌ما ایجاد می‌کنند برای من ذهنی و می‌گوید این بهترین است، وقتی بر حسب همانیدگی‌ها می‌بینید، به نظر زیبا می‌آید، و مهم است ولی این دور باشد از چشمی که با نظر می‌بیند، از طریق عدم می‌بیند، دیگر واضح است، این شخص **اشکل ۸** (حقیقت وجودی انسان)، که مرکزش عدم شده، نگار خاک را، آن چیزی که ذهن نشان می‌دهد زیباست، جذب آن نمی‌شود، هم‌هویت با آن نمی‌شود، همیشه یادمان باشد، بر حسب یک چیزی دیدن داریم، بر حسب فضای گشوده شده دیدن داریم.

دو جور دید داریم، در مورد درس قبلی مولانا که می‌گفت که، هر فکری که به دلت می‌آید این مهمان است، یادتان است؟ این فکر می‌آید مهمان است، گفت از آن پذیرایی کن، پذیرایی کردن از مهمان معنی‌اش این نیست که ما او را بگیریم بر حسب آن ببینیم، دنبال آن راه بیافتیم، به فرمان آن در بیانیم، فضا را در اطراف آن باز کنیم، فضا پذیرایی از آن فکر است، آن فکر یک پیغامی دارد، فقط موقعی که فضا را باز می‌کنیم پیغامش را می‌توانیم بگیریم، مهمان می‌شود، وقتی مهمان می‌آید خانه، که ما مهمان را در مرکزمان نمی‌گذاریم که، ما فضا را باز می‌کنیم برای مهمان، مهمان نوازی یعنی چه؟ یعنی فضا را گشودن برای مهمان، که مهمان بگوید مثلًا من الان آب می‌خواهم، نان می‌خواهم، ناهار می‌خواهم، می‌خواهم استراحت کنم، بفرمائید هر چه او بگوید، ما با فضای گشوده شده، ولی معنی‌اش این نیست که، هرچه که مهمان می‌گوید، ما به آن معتقد هستیم، یا مثلًا خودمان را بر حسب آن عوض می‌کنیم، نه، ما فقط فضا را باز می‌کنیم، آن فضای گشوده شده است که به ما کمک می‌کند.

«در دیده گدای تو آید نگار خاک؟ حاشا ز دیده‌بی»، این چشم از آن جا پیدا می‌شود، پس اگر چیزی به مرکzman بباید، اتفاقاً، وقتی بر حسب یک فکری که به مرکzman می‌آید می‌بینیم داریم با آن مقاومت می‌کنیم، ستیزه می‌کنیم، شما بین فضایشایی و احترام به مهمان و با ستیزه با آن فرق بگذارید، خیلی‌ها سؤال کردند درس قبل مولانا را که گفت، هر فکری مثل مهمان می‌آید به مرکزان باید مثل مهمان پذیرایی کنید، یک کمی امروز هم توضیح خواهیم داد، این خیلی مهم است که شما فرق اش را بدانید: اتفاق می‌افتد، باید فضایشایی کنید، معنی‌اش این نیست که شما قربانی اتفاق هستید یا

با آن موافق هستید! با ماشین‌مان در جوی افتادیم، داخلِ جوی تا آخرِ عمرمان نمی‌خواهیم بمانیم، می‌خواهیم بیاییم

بیرون، با آن موافق نیستیم اما فضایشایی می‌کنیم؛ راه حل پیدا کنیم.

بله، ما در مورد چشمِ گدایین [اصحبت کردیم] این چشمِ گدا، موقت است. ما در اصل به عنوانِ عدم، دیدِ گدایی نداریم، همتِ کوتاه نداریم، فقط موقتاً دیدن از طریق همانیدگی‌ها، دیده‌ی گدا به ما داده، همتِ کوتاه داده و الان ما این دو بیت را می‌خوانیم بدانیم که هنوز ما خو و طبعِ مستطابِ یعنی عالی و پاک و پاکیزه‌ی زندگی را داریم. درست است که ما همانیده شدیم، خاصیت اصلی ما از بین نرفته است.

گر قضا انداخت ما را در عذاب کی رود آن خو و طبعِ مستطاب؟

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۹۱۸)

اگر قضا باعث شد ما به عنوان هشیاری بیاییم همانیده بشویم با چیزها و مرکزمان همانیده بشود، آن خو و طبع عالی و پاکیزه که مالِ خود زندگی ست خداگونگی ما از بین نرفته است.

گر گدا گشتم گدارو کی شوم؟ ور لباسم کهنه گردد من نوام

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۹۱۹)

می‌گوید: اگر من در اثر دیدن بر حسبِ همانیدگی‌ها گدا شده‌ام و همتِ کوچک پیدا کرده‌ام ولی رویِ اصلی‌ام که رویِ زندگی است از بین نرفته است. اگر لباسِ همانیدگی‌های کهنه پوشیدم، لباسِ باورهای کهنه پوشیدم که با آن‌ها همانیده‌ام، لباسِ دردهای کهنه پوشیدم ولی در اصل و ذات نو هستم؛ هر لحظه می‌توانم از ذهن بپرم بیرون و همان بشوم که از اول بوده‌ام. توجه بکنیم که ما خاصیت‌هایی که در منِ ذهنی به وجود آوردیم، به عنوان یک خاصیتِ موقت و عارضه و بیماری به آن نگاه می‌کنیم؛ ما می‌توانیم خودمان را نجات بدیم و شفا پیدا کنیم.

خامش ز حرف گفتن تا بوکه عقل کُل ما را ز عقلِ جزوی راه و عَبر دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

بنابراین می‌گوید که از حرف زدن خاموش باش، «آنستوَا» را رعایت کن تا این امکان پیش بیاید که عقلِ کُل ما را از عینک‌های منِ ذهنی و دیدِ بد، منحرف کننده گذر بددهد یعنی هشیاری رفته جهان، همانیده شده، وقتی می‌خواهد برگردد

از طریق همانیدگی‌ها می‌بیند، راه را گم می‌کند. تو اگر فکرهای من دار نکنی و فرمان «آنستوَا»، «خاموش باشید» را رعایت کنی، عقلِ کُل ما را از این عقلِ من جزوی عبور خواهد داد؛ ما از عقلِ منِ جزئی نمی‌توانیم رد بشویم.

«خامش ز حرف گفتن تا بوکه عقلِ کُل» ببینید یکی از اقلامی که ما از آن مرکز می‌گیریم، «عقل» است. وقتی خامش می‌شویم این عقل از عدم گرفته می‌شود. عقلی که از عدم گرفته می‌شود، «عقلِ کُل» است. عقلِ کُل عقلی است که تمام کائنات را اداره می‌کند؛ عقلِ خداست. اگر مرکز را عدم کنیم، به ما کمک می‌کند و از عقل جزو و دید آن که نمی‌گذارد دوباره ما به زندگی زنده بشویم، همان هشیاری اولیه بشویم، از قضا و کُنْ فَکان ما را عبور بدهد. «عَبَرَ دَهْدَ» در این جا به معنی «عبور بددهد» است. بله، این بیت هم قبلاً داشتیم:

عقلِ جُزوی گَاه چیره گَه نَگُون عقلِ کُلی ایمن از رَيْبُ الْمَنَون

(مولوی، مثنوی، دفتر سوم، بیت ۱۱۴۵)

يعنى این عقلی که الان بالا نشان دادم، [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] این عقلی که از دیدن بر حسب همانیدگی‌ها پیش می‌آید، این عقلِ جزوی هست و این عقلِ جزوی در جهان بیرون گاهی موفق می‌شود، گاهی موفق نمی‌شود و گاهی سرنگون می‌شود ولی ایمن از اتفاقات بد نیست. توجه می‌کنید؟ این عقلِ کُل است که وقتی مرکز عدم است از رَيْبُ الْمَنَون یعنی اتفاقات خیلی بد در بیرون که می‌خواهد شک را بطرف کند مصون است؛ پس این الان معنی می‌دهد. **«عقلِ جُزوی گَاه چیره گَه نَگُون»**

شما ممکن است عقل داشته باشید از طریق همانیدگی‌ها، الان موقعِ موفقیت‌تان باشد بگویید: «من که از نظر جسمی خیلی خوب هستم، هیکلم خیلی خوب است، بیزینسم خیلی خوب است، پولم زیاد است، همسر هم دارم، بچه هم دارم، مشهور هم هستم، چیره هستم، پس من هیچ اشکالی ندارم.» ولی می‌گوید توجه کنید، ممکن است الان موقع چیرگی‌تان باشد، موفقیت‌تان باشد، یک دو دسال دیگر همه‌چیز فرو بریزد، نگون بشوید؛ فقط اگر مرکز را عدم کنی ایمن از اتفاقات خیلی بد که شک را می‌خواهد بطرف کند، ایمن خواهی بود.

این «رَيْبُ الْمَنَون» اصطلاح جالبی است و معنی اش این است که اگر کسی مقاومت کند، از طریق همانیدگی‌ها نبیند، یک اتفاقی برای همین من ذهنی اش خواهد افتاد. ممکن است مثلاً ورشکست بشود، ممکن است همه‌ی اموالش را از دست بدهد، ممکن است جانش را از دست بددهد، ممکن است روابطش به هم بریزد، گرفتن مثلاً سلطان، (نمی‌دانم) سکته قلبی، این طور چیزها که برای بدن به وجود می‌آید این‌ها جزو «رَيْبُ الْمَنَون» ممکن است باشد. چرا؟ ما اصرار کردیم عقلِ جزوی

را نگه داریم. خیلی مهم است این بیت را بفهمیم. هیچ کس نباید فریب وضعیت خوب فعلی من ذهنی را و موفقیت‌های آن را بخورد. اگر با من ذهنی موفق می‌شود و با من ذهنی می‌بیند قبل از این که اتفاق بد یافتد و همه چیز فرو بریزد، چون آن من ذهنی مثل یک آلاچیق می‌ماند که پایداری ندارد، یکی از ستونها را بکشی همه فرو می‌ریزد، یعنی موفقیت ما با من ذهنی بسیار بسیار ناپایدار و بی‌دوام است، قبل از این که این موقیت دچار فروریزش بشود، با مبنیت ما، انسان باید به خودش بباید که این جوری که من خودم را نشان می‌دهم که موفق هستم، به همه نشان می‌دهم این پیش نخواهد رفت.

عقلِ جُزوِ گَاهِ چِیرهِ گَهِ نَگُون

عقلِ كُلِّيِّ اِيمَنِ اِزْرِيْبِ الْمَنَوْن

(مولوی، مثنوی، دفتر سوم، بیت ۱۱۴۵)

رَيْبُ الْمَنَوْن حتماً اتفاق خواهد افتاد برای کسی که من ذهنی را ادامه می‌دهد و مانع ایجاد می‌کند، مسئله ایجاد می‌کند، دشمن‌سازی می‌کند، مقاومت دارد، مقدار زیادی همانیدگی دارد، ولی موفق هم است. چون مرتب کار کنی بلاخره یک چیزهایی به دست می‌آوری با آن دوباره همانیده می‌شوی و این‌ها موقیت‌ها در زمینه‌های همانیدگی است که این‌ها زیاد می‌شوند آدم بر حسب آنها می‌تواند پُز بدهد، مغرور بشود، به همه خودنمایی کند و همه هم بخرند. چون امروز می‌گفت که، کسی که از کوثر خبر داشته باشد کی با مرغان کور آب شور می‌خورد؟ بله، اجازه بدهید یک غزل کوتاه برایتان بخوانم که این غزل خیلی جالب است و زیبا است و پُرمعنا، مربوط به من ذهنی است.

يارِ خواهمِ کَهِ بُودِ بَدَخُو وَ غَمَخوارِ وَ تُرُش

چون لَحَدَ وَ گُورِ مُغَانِ تَنَگَ وَ دَلَافَشَارِ وَ تُرُش

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۲۱۹)

می‌گوید، یاری نمی‌خواهم که خوی بد داشته باشد و میل به خوردن غم داشته باشد و عبوس باشد، این‌ها همه من ذهنی است. اگر هشیاری با یک‌چنین من ذهنی یار بشود، همراه باشد؛ این روزها ما راجع به قرین هم صحبت می‌کنیم؛ چه هشیاری من با من ذهنی من قرین باشد، چه با من ذهنی دیگر من قرین باشم، این هم خوانده‌ام که این دل من از قرین خو می‌زدد، مولانا می‌گوید که، من یاری نمی‌خواهم این یار من ذهنی است این را نمی‌خواهم، که بدخو باشد. الان نگاه کنید؛ این [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] یار بدخو است، مقاومت و قضاوت و درد دارد و چون از جنس درد است، غم است غم می‌خورد، غذایش غم است. مرکزش درد است و درد را در بیرون منعکس می‌کند بنابراین عبوس است. یک آتننی دارد که درد پخش می‌کند، جایش تَنَگ است؛ مُغان دراین جا یعنی کافران، مُغان به معنی زرتشتی نیست این‌جا؛ تَنَگ است،

دل آزار است، هر مرکزی را می‌آزاد، دل خودش را هم می‌آزاد و دوباره منظور از تُرش عبوس است. توجه می‌کنید شما یک قیافه عبوس را می‌بینید این قیافه عبوس مثل یک آتن است، بلا فاصله روی شما اثر می‌گذارد و شما را به واکنش و ایجاد درد تحریک می‌کند، شما باید مواطف خودتان باشید. مولانا می‌گوید، من همچون یاری نمی‌خواهم. و البته معنیش این است که من می‌خواهم مرکز خودم را عدم کنم [اشکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] از شرّ چنین یاری خلاص بشوم.

یار چو آیینه بود، دوست چو لوزینه بود ساعت یاری نبود خایف و فرار و تُرش

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۲۱۹)

می‌گوید، اگر یار مثل آیینه باشد؛ کدام یار مثل آیینه است؟ یا خود زندگی است، خدا است، که با مرکز عدم به آن دسترسی پیدا می‌کنیم یا یک رفیقی یا یک آدم بیرون که به زندگی زنده است، مرکز عدم است؛ می‌گوید، اگر یار آیینه ما باشد، یعنی من از جنس یار باشم، یا اگر کسی به زندگی زنده باشد و به زندگی ارتعاش کند فوراً من را به زندگی ارتعاش بدهد در این صورت دوست‌های ما مثل حلوا می‌شوند، شیرین، آدمهای دیگر شیرین می‌شوند.

یار چو آیینه بود، دوست چو لوزینه بود ساعت یاری نبود خایف و فرار و تُرش

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۲۱۹)

این بستگی دارد یاری را چه جوری بخوانید، اگر بخوانید، ساعت یاری نبود خایف و فرار و تُرش، یعنی هیچ لحظه از لحظات انسان به ترس نمی‌گذرد، به فرار نمی‌گذرد و به درد نمی‌گذرد. اگر یاری بخوانید، بعضی نسخه‌ها بازی است، هر سه جور معنی می‌دهد، ممکن است بعضی‌ها خوششان نیاید، ولی، ساعت یاری، ساعت این لحظه است، این لحظه، لحظه یاری است که ما اگر از جنس زندگی باشیم به هم‌دیگر یاری می‌رسانیم یار هم‌دیگر می‌شویم. اگر بازی بخوانید، یعنی این لحظه، لحظه بازی است، چرا؟ این لحظه اگر از جنس این لحظه بشویم، مرتب متوجه می‌شویم فرم‌ها دارند می‌رقصدند. یعنی زندگی وضعیت‌ها را به وجود می‌آورد و از بین می‌روند، این‌ها دارند می‌رقصدند. پس ساعت بازی است. ساعت بازی این لحظه است، هر لحظه ساعت بازی است برای انسان، بازی فرم‌ها است، رقص فرم‌ها است.

آیا فرم‌ها بر قصدند شما می‌ترسید؟ خایف یعنی ترسان، ترسان هم یعنی در حال ترس، حالت را نشان می‌دهد. بعد فرار می‌کنید از این لحظه؟ از زندگی؟ با درد؟ در حالی که درد پخش می‌کنید؟ اگر این‌طوری است چه بخوانید، ساعت یاری نبود، یعنی ساعت یک یار نبود، هیچ لحظه‌ای از یاران ما خائف و فرار و تُرش نباشد، ساعت بازی نبود، یعنی این لحظه، همه معنی می‌دهد و همه هم یک معنی می‌دهد، و این لحظه ساعت یاری است. اگر انسان از جنس زندگی باشد دیگران را

زندگی ببیند به همه می خواهد یاری برساند. یعنی یار بودنش را ثابت کند. ما هیچ ستیزه‌ای و اختلافی باهم دیگر نداریم، هیچ انسانی با انسان دیگر نباید دشمن باشد اگر خودش دشمن کام نباشد. اگر در درونش یک بیماری نباشد که دشمن ایجاد کند ما انسان‌ها به هیچ وجه دشمن هم نیستیم. ما چرا ذهنًا دشمن ایجاد کردیم؟ برای این که در ذهن ما می‌گوییم فلانی نمی‌گذارد من به ثمر برسم، ثمر رسیدن ما هم معادل به دست آوردن آن همانیدگی‌ها است.

یار چو آینه بود، دوست چو لوزینه بود، یعنی شرطی می‌خوانیم، می‌گوییم اگر این‌طوری باشد این‌طوری می‌شود. یار را یار اصلی بگیرید، زندگی اگر آینه باشد من هم آینه هستم، من می‌فهمم از جنس زندگی هستم. قرین یادتان است؟ من اگر با زندگی قرین بشوم از جنس زندگی می‌شوم، برای اینکه دل من خو می‌دزد.

«از قرین بی قول و گفت و گو» دل ما خو می‌دزد، شعرش را خواندیم.

[از قرین بی قول و گفت و گو او / خو بذدد دل نهان از خوی او (مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۲۶۳۶)]

«می‌رود از سینه‌ها تا [در] سینه‌ها»

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۱۴۲۱)

از ره پنهان... صلاح و کینه‌ها می‌رود؛ صلاح و کینه‌ها از سینه‌ها به سینه‌ها می‌رود، قرآن ایزدی از خدا به ما می‌آید. ناظر جنس منظور را تعیین می‌کند. پس مولانا اول می‌گوید من این یار ترش را نمی‌خواهم که من ذهنی است بعد یک راهی پیش‌پا می‌گذارد که اگر یار آینه باشد، تمام دوستان ما مثل حلوا می‌شوند، تمام انسان‌ها برای ما دوست می‌شوند و آن هم چه دوستی؟ حلوا.

و اگر «بازی» بگیری، خیلی جالب است بازی، بعضی نسخه‌ها «بازی» هست، بعضی نسخه‌ها «یاری» هست، بعضی خوانش‌ها «یاری» هست یعنی یک یار یا «یاری» هست. همه هم می‌گوییم اگر درست دقت کنید به یک چیزی می‌آید ولی نگاه به معانی مختلف ما را بیدار می‌کند. فقط شما اگر این را کاملاً به اجرا بگذارید که «این لحظه من ثابتمن، تمام فرم‌ها می‌رقصدند و من نباید مانع رقص فرم‌ها بشوم. فرم‌ها به وجود می‌آیند، می‌رقصدند، می‌روند، می‌میرند، از جمله بدن من، مرتب ایجاد می‌شود و از بین می‌رود ایجاد می‌شود، از بین می‌رود. به محض این که ستیزه کنم، منقبض بشوم [کنم] خودم را، زمان‌هایی که عکس العمل نشان می‌دهم، آن موقع نمی‌تواند کارش را انجام بدهد.

البته اینجا «یاری» هست ما «بازی» را نیاوردیم ولی بعضی نسخه‌ها بازی خواهید دید. اگر کسی در این لحظه که لحظه‌ی رقص فرم است بترسد، نمی‌گذارد فرم برود. کسی که همانیده شده با چیزی و این دارد از بین می‌رود، می‌گذارد برود؟! نه، می‌ترسد، ترس سبب می‌شود آدم به آن بیشتر بچسبد. آن سه بیت «هرچه از وی شاد گردی در جهان» را می‌خوانیم،

می‌گوییم به یادت بیاور که این خواهد رفت که شل می‌چسبی. هر کسی یادش باشد که به این چیزی که می‌خواهد بچسبد، این خواهد رفت به جای این که محکم بچسبد، دست‌هایش را نیمه‌باز می‌گذارد که این رفت، بگذارد برود؛ بنابراین نمی‌ترسد و از زندگی فرار نمی‌کند و درد ایجاد نمی‌کند. فرم می‌خواهد برقصد در این لحظه، شما می‌خواهی بگذاری برقصد، لذت ببری یا نگذاری برود؟ می‌خواهی عبوس بشوی یا می‌خواهی شادان بشوی؟ بستگی به شما دارد.

بله این‌ها [اشکل ۷ (افسانه من ذهنی)] را دیگر توضیح دادم، این یار آیینه نیست، دوست هم لوزینه نیست؛ برای این که هر لحظه ببینید مستطیل را، دشمن‌سازی می‌کند، مسئله‌سازی می‌کند، مانع سازی می‌کند، چسبیده، می‌ترسد، هشیاری جسمی دارد. این حس امنیتی که از همانیگی‌های در حال گذر می‌گیرد، این‌ها بی‌دوان است ولی این شخص [اشکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] نه، این شخص یار آیینه‌اش است، زندگی آیینه‌اش است، انسان‌های دیگر لوزینه هستند؛ برای این که همان یک زندگی را در آن‌ها می‌بیند و ساعت‌هیج یاری، هیج کسی خایف و فرار و ترش نیست. ساعت‌بازی که این لحظه باشد، می‌گذارد فرم‌ها بروند و اگر این لحظه ساعت‌یاری هم هست، یار می‌شود، یاری می‌رساند، مثل یار عمل می‌کند.

هر که بود عاشقِ خود پنج نشان دارد بد سخت‌دل و سُست‌قدم کاهل و بی‌کار و تُرش

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۲۱۹)

هر کسی عاشقِ خودش است یعنی من‌ذهنی دارد. می‌گوید پنج تا نشان دارد؛ هر پنج تا آن بد است. هیج خو و نشان نیک ندارد؛ یعنی این شخص [اشکل ۷ (افسانه من ذهنی)] «هر که بود عاشقِ خود پنج نشان دارد بد»، این شخص سخت‌دل است، مرتب واکنش نشان می‌دهد، منقبض می‌شود؛ منقبض می‌شود. این شخص فراوانی‌اندیش نیست، تنگ‌نظر است، مقاومت می‌کند. مقاومت انسان را سخت‌دل می‌کند، سنگ‌دل می‌کند، عاطفه ندارد، سست‌قدم است، این سست‌قدم را توجه کنید! مثلاً به گنج حضور یک بار گوش می‌کند، می‌بیند برنامه خوبی است، دومین بارش یک سال طول می‌کشد گوش بدده، تا قدم بعدی را بردارد یک سال طول می‌دهد؛ کسی که به تعویق می‌اندازد، اقدام نمی‌کند.

بهترین کار برای جلوگیری از سست‌قدمی، فضایشایی است و مرکز عدم است یعنی این حالت [اشکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] عدم، دید زندگی، چون مال این لحظه است می‌گوید: «بیا کار را در این لحظه انجام بده، لحظه‌به‌لحظه انجام بده». تنبل است، کاهل است و نه تنها شروع نمی‌کند، وقتی هم [شروع] می‌کند، باز هم یک روز می‌کند، یک روز نمی‌کند؛ به زور می‌کند. مقاومت دارد با مقاومت....، مثل این که ترمذ دستی اتومبیل را کشیدند، می‌خواهند راه برود، دود می‌کند.

این‌ها را من می‌خوانم و مولانا می‌گوید هر کسی در خودش پیدا کند، در من ذهنی اش ببیند دارد؟ اگر دارد، فوراً عکس اش را بکنند. بی‌کار است؛ بی‌کار این شخص [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] است. شما می‌دانید وقتی خرد زندگی هشیارانه به فکر و عمل ما نمی‌ریزد یعنی مرکز عدم نداریم ما، این طوری [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] ما بادام پوک می‌کاریم. انسان‌های من ذهنی [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] یا گوشه‌ای خزیدند، اصلاً کار نمی‌کنند، این کار خیلی معنی دارد برای این‌که نمی‌خواهند خرد زندگی و برکت زندگی و فرّ زندگی که امروز این همه صحبت کردیم به فکر و عمل‌شان بریزد. اگر کسی اصلاً کار نکند، تنبل باشد، سست باشد یا کار بکند براساس من ذهنی، که خرد زندگی، فرّ زندگی که نمی‌تواند به فکر و عملش بریزد، درنتیجه، نتیجه‌ی خوبی در بیرون نخواهد گرفت و گلزاری هم نخواهد داشت، خارستان خواهد داشت و گل نخواهد داد و خارثمر خواهد داد؛ بی‌کار.

شما از خودتان بپرسید «واقعاً فکر و عمل من، کار حساب می‌شود؟ اگر کار حساب می‌شود نتیجه‌اش کو؟» نتیجه‌اش باید زیبا باشد. اگر شما گل‌زار هستید و گل می‌دهید، گل کو؟ به من نگویید، به خودتان. آیا نتیجه‌ی کار ما همین تُرشی است که مثل یک آتن در قیافه‌ی ما هست، هی داریم پخش می‌کنیم خودمان هم می‌خوریم.

هر که بود عاشقِ خود پنج نشان دارد بد سخت دل و سُست قدم کاهل و بی‌کار و تُرش

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۲۱۹)

خوب دقت کنید خواهش می‌کنم و بازیمنی کنید. واقعاً بازیمنی، بازیمنی، بازیمنی. هر لحظه ما زندگی‌مان را زیر نورافکن می‌گذاریم مال خودمان را، با دیگران کاری نداریم و اگر دیگران این‌طوری زندگی می‌کنند شما نباید بگویید که چون همه این‌طوری زندگی می‌کنند ما هم می‌خواهیم این‌طوری زندگی کنیم، نه.

ور چشممش بیش بُود هم تُرشی بیش کُند دان مَثَلِ بیشی او سرکه بسیار تُرش

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۲۱۹)

می‌گوید: اگر این همانیدگی‌ها زیاد بشود، یعنی در چشمش همانیدگی‌ها بیشتر بشوند، عبوسی‌اش هم بیشتر می‌شود و ما یک برداشت غلط از زندگی داریم که هرچه همانیدگی‌های ما بیشتر بشود زندگی ما هم بیشتر می‌شود، مولانا عکسش را می‌گوید. می‌گوید «مَثَلِ بیشی او»، یعنی بیشتر شدن همانیدگی‌های او، شبیه این است که سرکه بسیار تُرش باشد. یک سرکه‌ای داشته باشیم، الان یک مقدار تُرش است، بعد پس از یک ماه که همانیدگی‌های ما زیاد شد بیا این سرکه را بچشم، ببین که تلخ‌تر شده است. ما یک هشیاری داریم با یک مقدار درد، فکر می‌کنیم اگر انباشتگی یا هم‌هویت‌شدنی‌ها را

زیاد کنیم، این کم می‌شود، مسائل ما حل می‌شود، می‌گوید نه، وضعت خراب‌تر می‌شود، دردت بیش‌تر می‌شود. «بسیار تُرش»، یعنی تُرش‌تر، عبوس‌تر، یعنی دردش بیش‌تر.

پس ما از این سودا می‌گذریم که هرچه همانیده‌های ما بیش‌تر می‌شود و اگر چیزهایی که با آن‌ها همانیده شدیم این‌ها را بدست بیاوریم و زیاد‌تر کنیم، زندگی ما بهتر خواهد شد. شما از این ابیات خواهش می‌کنم یاد بگیرید که استباھی که نتیجه‌اش ده سال دیگر معلوم می‌شود از حالا بفهمید، نیایید زندگی تان را خراب کنید، چون این سرکه که تُرش‌تر می‌شود بعداً نمی‌شود درستش کرد، سخت است. هر کسی باید مواطلب این پدیده باشد که اگر درد بیش‌تری در او وجود بیاید این به ضرر اش است چون این‌ها دارند ذخیره می‌شوند. دردها را یک روزی ما باید شفا بدهیم. یک کودک ده‌ساله زیاد درد ندارد ولی یک جوان بیست‌ساله درد دارد، خوب این جوان بیست‌ساله وقتی ده‌ساله بود اگر می‌فهمید که نباید همانیده‌ها را زیاد کند، هرچه که گیرش می‌آید با آن همانیده بشود، وضعش این‌طوری نمی‌شد.

پس ما داریم می‌گوییم که با دید عقل جزوی [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] به نظر می‌آید که باید بیش‌تر ببینیم، وقتی نگاه می‌کنم من حساب بانکی ام را ببینم که با آن همانیده هستم، نمیدانم تعداد دوستانم را ببینم، مقدار نفوذم را ببینم و هیکلم را هم که ببینم و با آن همانیده‌ام، تمام مشخصات خودم را ببینم با آن همانیده‌ام، باورهایم را ببینم، هرچه که دارم دیگر، این‌ها باید بیشتر بشوند تا وضعم درست بشود، نه. می‌گوید وضع تو فقط و فقط با گشودن فضای درون [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] درست خواهد شد نه زیاد کردن انباشتگی‌ها [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)]، بله.

«دان مَثَلِ بیشی او سرکه بسیار تُرش»، یعنی هر چه قدر این نقطه‌چین‌ها را [شکل ۷ (افسانه من ذهنی)] اضافه کنی و از طریق آن‌ها ببینی، سرکه‌های تلخ‌تر خواهد شد، بله.

بس کُن شرح تُرشان، این قدری بهرن شنستان کی طلبَد در دو جهان طبع شِکربار تُرش؟ (مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۲۱۹)

می‌گوید روی تُرشان، عبوسان، آن‌هایی که دردهای من‌ذهنی دارند تمرکز نکن، روی آن‌ها تمرکز نکن، آن‌ها را شرح نده، دارد به ما می‌گوید، با آن‌ها قرآن نکن، درباره آن‌ها صحبت نکن، فقط یک خُرده که صحبت می‌کنیم برای شناسایی است. ما لزومی ندارد راجع به دردها، همانیده‌ها، من‌های ذهنی صحبت کنیم.

«بس کُن شرح تُرشان»، یعنی تُرشان را دیگر شرح نده، همین یک ذره کافی بود. برای این‌که کسی که طبع شِکربار دارد، به زندگی زنده شده است، دائمًا شکر می‌بارد، فَرَّایزدی را بیرون پخش می‌کند، زندگی پخش می‌کند، در دو جهان تُرشی

و درد را چه موقع طلب می کند؟ کسی کہ مرکز همانیدگی داشته باشد [شکل ۷ (افسانہ من ذهنی)] ، این ترش هست و دنبال ترشی است. اگر کسی طبع شکربار دارد [شکل ۸ (حقیقت وجودی انسان)] ، یعنی مرکز عدم دارد و فضای گشوده شده دارد، کی درد را می طلبد؟ کی ترشی را می طلبد؟ معنی اش این است که ما روی خودمان کار می کنیم، باید مواظب باشیم درباره هیچ کس صحبت نکنیم، ما هیچ غیبی نکنیم، بدگویی نکنیم. آقا فلاٹی من ذهنی اش این قدر بزرگ است، فلاٹ کار را کرده، به هیچ وجه!!

من از طرف مولانا این چیز را یاد گرفتم، که شما راجع به هیچ کس صحبت نکنید، هیچ بدگویی نکنید، راجع به ترشی کسی صحبت نکنید، به ما مربوط نیست. پس به این ترتیب ما وقتی عیب جویی می کنیم، عیب گویی می کنیم، انتقاد می کنیم، بد می گوییم، اینها راجع به یک کسی هست، ما توجه نداریم که داریم قران می کنیم با این. کسانی که این طور زندگی می کنند پر از درد هستند، نمی دانند که این قرانی با ترشیان، ترشی را می آورد به مرکزشان، نمی توانند از شر درد خلاص بشوند، از من ذهنی خلاص بشوند. ما حالا مطلبی از مثنوی در این مورد خواهیم خواند که می گوید: «زهر را بدھی به آدمِ کامل شفا می شود، دوا می شود. مفرق را بدھی دستِ آدمِ کامل طلا می شود. بعد آن موقع یک چیز خوب را دستِ ناقص بدھی خراب می کند.» امروز خواهیم خواند در مثنوی.

معنی اش این است که ما نباید با من های ذهنی قران کنیم، قرین باشیم، و شرح دادن من های ذهنی و بدی های آنها، قرین بودن با آنها است. خیلی خطرناک است که ما بدی های مردم را می نشینیم می گوییم، حواسمن نیست که ما داریم درون مان را خراب می کنیم، ما فکر می کنیم داریم راهنمایی می کنیم، انتقاد می کنیم تا مردم درست بشوند، این طوری درست نمی شوند، آن موقع ما خراب می شویم. مردم درست نمی شوند ما خراب می شویم، نه این که پیش مردم خراب می شویم، درون ما خراب می شود، مربیض می شویم، از بین می رویم.

* * * پایان قسمت سوم *

بله، این بیت را داشتیم در غزل، در واقع بیت اول غزل، راجع به بار یا بر یا میوه و ثمر صحبت می‌کرد و باید بازبینی کنیم فکر و عمل خودمان را ببینیم که ما واقعاً ثمری داریم؟ میوه‌ای می‌دهیم؟ یعنی نتیجهٔ فکر و عمل ما در بیرون ارزش دارد؟

گفت:

صحرا خوشست، لیک چو خورشید فَرَدَه بُستان خوشست، لیک چو گلزار بَرَدَه

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۸۷۸)

و بیت بعدی

هر کِه بُود عاشق خود پنج نشان دارد بَد سَخت دل و سُست قَدَمْ کاھل و بَیْ کار و تُرُش

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۲۱۹)

در این بیت هم که مشخصات بد من ذهنی را مولانا می‌گوید. یکی از آن‌ها بیکاری است و البته سست‌قدم و کاھل هم ارتباط معنی دارد با بیکار. بیکار کسی است که کارش ارزشی ندارد. درست است که فکر می‌کند و عمل می‌کند، نتیجه‌ای ندارد. ما حالا نتیجه را با فقط میزان پول نمی‌سنجدیم، ولی همین‌طور که در بیت قبل هم بود که گفت بستان خوش است لیک چو گلزار بَرَدَه، همان‌طور که گلزار میوه گل می‌دهد، ما میوه‌ای نمی‌دهیم که شیرین باشد. باید ارزیابی کنیم مثلاً به عنوان پدر و مادر چه جور بچه‌ای پرورش می‌دهیم یا بدنمان در چه وضعی است، وضع مادی بیرون‌نمایان چه جوری است، روابط‌مان چه جوری است، این‌ها همه بر است و مولانا امروز گفته است که در صورتی که این صحرا خوش باشد و فَرَ ایزدی آن‌جا باشد، انسان مثل گلزار ثمر می‌دهد و از یکی از مشخصات مهم من ذهنی بیکاری است یا اصلاً نمی‌تواند فکر و عمل کند یا فکر و عملش جز مسئله و مانع و دشمن به وجود نمی‌آورد.

اگر شما توجه کنید بیشتر انرژی ما به صورت تنها یا جامع به طور کلی تلف می‌شود و علت‌ش این است که فکر و عمل من ذهنی از فَرَ ایزدی برخوردار نیست و شما یک تأملی بکنید لطفاً راجع به این که چقدر شما ستیزه، دعوا با این‌وآن داشته‌اید و چقدر استرس کشیده‌اید و چقدر روابط خراب شده است و هم ضرر معنوی خورده است و هم مادی و هم ضرر بدنی، به چهار بُعد تان ضرر خورده است و مخصوصاً این قوّه یا پتانسیل مسئله‌سازی من ذهنی را دست کم نگیرید. بازبینی کنید که چقدر مسئله ایجاد شده است در زندگی شما که شما می‌توانستید جلوی آن‌ها را بگیرید یا جامعه چه مسائلی به طور کلی به وجود آورده است که می‌توانست آن‌ها را به وجود نیاورد و این‌ها حاصل اندیشه و عمل جمعی یک‌عدده‌ای است که در یک جامعه زندگی می‌کنند. پس بنابراین این صحبت بیکار و بی‌ثمر بودن، حتی وقتی کار می‌کنیم و این که

مثل گل ثمر نمی‌دهیم، باید مورد بررسی ما شخصاً در مورد زندگی خودمان قرار بگیرد و امروز مطالبی راجع به این موضوع می‌خوانیم و شما همراه این مطلب، چون این مطلب خیلی مهمی است که شما شروع می‌کنید به فکر و عمل، نتیجه‌ای برایتان داشته باشد و حتی اگر نتیجه‌ای مادی باشد، با توجه به این‌که من‌ذهنی سوی مرگی می‌آند، یعنی هر فکری که می‌کند، عملی که می‌کند، ضرر به ما می‌زند، احتمال این‌که با آن انباشتگی مادی را ما از دست بدھیم، خیلی زیاد است و یا اصلاً از آن نتوانیم استفاده کنیم. این‌ها همه مطالبی است که شما روی آن باید فکر کنید.

بله مولانا در دفتر پنجم بیت ۴۰۹ می‌گوید:

آنکه ارزد صید را، عشق است و بسْ لیک او کی گنجد آندر دام کس؟

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۴۰۹)

آن چیزی که ارزش صید کردن دارد، شکار کردن دارد، فقط عشق است. ولی عشق که در واقع در این‌جا معادل زندگی یا خدا است، در دامِ کس نمی‌گنجد و بعدش می‌گوید که:

تو مگر آیی و صید او شوی دام بُکذاری، به دام او روی

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۴۱۰)

یعنی تو از من‌ذهنی که دامت است بگذری و امروز هم می‌گفت بپر توی آب حیات و بگریز از این بُت به‌سوی عشق. پس بنابراین این دامِ ذهن را که با آن می‌خواهیم خدا را و عشق را شکار کنیم، این را بیندازیم دور و بپریم به آب حیات، یعنی برویم به فضای یکتایی با فضائگشایی و تصمیم بگیریم که حتماً این کار را بکنیم، در این کار کاهل نباشیم. تو مگر آیی و صید او شوی، تو بروی شکار عشق بشوی یعنی با زندگی با فضائگشایی یکی بشوی. به جای این‌که خدا را شکار کنی، تو فضای را باز کنی و مَنَّت را، هویت را، از ذهن بِکشی بیرون و با او قرین نشوی و برای این کار تسلیم بشوی، با زندگی قرین بشوی، او تو را شکار کند، یعنی اثر کند روی تو، از جنس خودش بکند، همانیدگی‌ها را بیندازی.

عشق می‌گوید به گوشم پست پست صید بودن خوشتر از صیادی است

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۴۱۱)

پس عشق آهسته‌آهسته به گوش من می‌گوید، کی می‌گوید؛ وقتی مرکزم عدم است. صدای عشق و خدا خیلی آهسته و یواش است، برای شنیدن می‌گوید که باید ذهن را خاموش کنی، سروصدای ذهن را خاموش کنی تا پارازیت ندهد، از این

فکر به آن فکر نپری تا صدای عشق را بشنوی. عشق بارها گفتہ‌ایم که یکی شدن با زندگی است، به طوری که انسان در خودش، زندگی را به عنوان خودش، نه من ذهنی را، شناسایی می‌کند و همان یک زندگی را در دیگران هم شناسایی می‌کند. امروز در غزل داشتیم که اگر یار زندگی باشد، دوست شیرین می‌شود، مثل حلوای شود. پس این که یار آینه می‌شود یعنی ما با یار یکی می‌شویم. بله، صید عشق بودن بهتر از این است که با من ذهنی صیاد بشوی. پس این که من به دست بیاورم و من صید کنم، من به حضور برسم این‌ها را ما بگذاریم کنار با تسلیم در این لحظه اجازه بدھیم خودمان در معرض قضا و گُنْفَکان قرار بگیریم. صیدشدن از طریق فضاغشایی در اطراف اتفاق این لحظه، نه اعتراض، صورت می‌گیرد، که شما می‌دانید زندگی فرصت پیدا می‌کند با دَمَش شما را زنده کند. زنده می‌کند با خودش یکی می‌کند و اندازه ما را بی‌نهایت می‌کند.

گُولِ من کن خویش را و غرّه شو آفتابی را رها کن، ذرّه شو

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۴۱۲)

یعنی خودت را ابله من کن، یعنی عقل من ذهنی را بگذار کنار، گُول من کن خویش را و غرّه شو، یعنی مفتون من بشو، حواست را همچ بده به من نه گدای آن چیزی باشی که از همانیدگی‌ها می‌گیری.

گُولِ من کن خویش را و غرّه شو آفتابی را رها کن، ذرّه شو

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۴۱۲)

یعنی با من ذهنی ات آفتاب نشو، نگو من آفتاب هستم، مردم بیایند از من استفاده کنند و آفتاب نباش، ذرّه بشو. ذرّه یعنی مقاومت و اندازه و قضاوت صفر که موقعی پیش می‌آید که ما مرکزمان عدم است. مرکز ما عدم باشد ما می‌شویم ذرّه. ذرّه انسانی است که شروع کرده است به کار کردن روی خودش، مرکزش را عدم می‌کند و مرکزش الآن جسم نیست. این ذرّه است. هر کسی که از طریق انباستگی‌ها نگاه می‌کند آن شخص به نظر خودش آفتاب است و می‌خواهد آفتاب بشود، نورش را بیندازد که در واقع نور من ذهنی است و جز ضرر چیزی را عاید آدم نمی‌کند.

پایین می‌گوید که، اگر مردم شما را تأیید کردند یا ظاهر شما، مخصوصاً دانش ظاهری شما، زیاد شد و شما را استاد گفتند مواظب باش که مثل قبرهایی نباشی که بیرونش بسیار زینت‌آلات آویخته شده است، بسیار زیبا آرایش شده ولی توی آن قهر خدای بزرگ است. یعنی آن کسی که آن جا خوابیده مورد لعن خدا است. پس بنابراین انسانی که ظاهرش، همانیدگی‌هایش بسیار زیبا است از نظر مردم ولی واقعاً توی آن مایه ندارد، می‌گوید، این طوری نشو، مواظب باش ممکن

است این طوری بشوی و حالا همه این‌ها برمی‌گردد به این‌که تو ثمری نخواهی داشت. بله، صحبت سر این است که اگر فضا را در درون باز نکنی و انباشتگی‌ها را نگه داری پس از یک مدتی که زندگی به آدم فرصت داد و آدم از آن استفاده نکرد، ضرر زدن و درد ایجاد کردن شروع می‌شود. واقعاً این سن ممکن است همین حوالی نهده سالگی باشد.

بردرم ساکن شو و بی‌خانه باش دعوی شمعی مکن، پروانه باش

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۴۱۳)

هر کسی که در این لحظه صفر است و تسلیم است، مرکزش عدم است، مقاومت و قضاوت‌ش صفر است، از طریق همانیدگی نگاه نمی‌کند، ساکنِ خدا است و خانه ندارد. خانه‌اش همین ذهن است که از ذهن خارج شده است. بی‌خانه باش، یعنی در همانیدگی‌ها ساکن نباش، در درِ من ساکن باش. این‌ها را عشق می‌گوید. وقتی عشق می‌گوید یعنی زندگی می‌گوید. چه خدا خودش باشد یا در ما به خودش زنده شده باشد هر دو یکی است منتها ما آن قوه و پتانسیل را که می‌توانیم به بی‌نهایت او زنده بشویم با کمال تأسف از دست می‌دهیم با همین دعوی شمعی. یعنی ادعای شمعی مکن، پروانه باش. پس به صورت پروانه حولِ محور عدم بگرد و بیرون نگاه نکن که بگویی آی مردم من شمع شما هستم؛ مواطن به باش.

تا ببینی چاشنی زندگی سلطنت بینی، نهان در بندگی

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۴۱۴)

تا تو مزه زندگی را بچشی. پس معلوم می‌شود تا زمانی که ما از طریق همانیدگی‌ها در مرکزمان می‌بینیم، ما مزه زندگی را نچشیدیم. مزه خوشی و تأیید مردم و آن انرژی که از، حالا اسمش را می‌گذاریم انرژی، یا تابشی که، یا غذایی که، غذا نمی‌گوییم روح، که غذای روح نیست و مسموم‌کننده است، از بیرون می‌آید، از مردم می‌آید به صورت تأیید و توجه، این‌ها مزه زندگی نیست. این‌که احوال ما به صورتِ ذهن خوش می‌شود به خاطر مقایسه، مثلاً ما خودمان را با یکی مقایسه می‌کنیم می‌بینیم که خیلی مسئله دارد ما نداریم ما خوشحال می‌شویم، این خوشحالی چاشنی زندگی نیست. شما نمی‌توانید بگویید بابا عجب زندگی خوبی دارم این‌ها را ببین بدبخت هستند من چه خوشبخت هستم و واقعاً چه زندگی من می‌کنم، این‌ها مزه زندگی نیست، این یک جور بی‌مزگی است در واقع.

بعد می‌گوید که، وقتی تو این لحظه تسلیم هستی، حاضر هستی و بنده خدا هستی، سلطنت خواهی دید، سلطنت آن است. سلطنت پس در این لحظه فضاغشایی است. و از آن‌جا می‌رسیم به کار، کار این است که آدم مرتب همانیدگی‌هاش

را بدهد برود. بمیرد نسبت به همانیدگی‌ها و من‌ذهنی‌اش. کار اوّل با کوچک‌کردن من‌ذهنی شروع می‌شود. هر کسی من‌ذهنی‌اش را کوچک می‌کند و آب می‌رود، خوب، باید اینقدر کوچک کند که دیگر نتواند بیشتر کوچک کند. و مولانا امروز گفت که، هلال شدم هلال، در مقابل بدر او، بدر خدا، من هلال شدم. یعنی خلاصه تا آن جا که مقدور بود آب رفتم دیگر، کوچک شدم، ولی یک‌چیز کوچکی مانده است هنوز، موبی مانده. مولانا می‌گوید، هر کاری بکنم یک موبی از من می‌ماند. ولی بهر حال بندگی یعنی هُشیارانه در حال تسلیم بودن، آدم می‌داند ناظر ذهنی است و من‌ذهنی‌اش فعال نیست خاموش است، این بندگی است. هر کسی که بندگی خدا را می‌کند در این لحظه حاضر است، حاضر است. از یک فکری به فکر دیگر نمی‌پرد، هوشیاری جسمی ندارد.

نعل بینی بازگونه در جهان تخته‌بندان را لقب گشته شهان

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۴۱۵)

می‌گوید، می‌بینید که به‌اصطلاح نعل وازگونه، کارها می‌بینید برعکس است در این جهان، یعنی آن‌هایی که تخته‌بند هستند، وابسته این دنیا هستند، درست مثل این‌که یک نفر را روی تخته میخ کوب کنی بعد بگوید که من آزاد هستم. آن‌هایی که وابسته هستند، امروز هم صحبت شاهان بود، شاهان به قدرت و نفوذشان و اموالشان یا هر چه دارد، این‌ها تخته‌بندان هستند. تخته‌بندان یعنی اسیران، کسانی که اسیر همانیدگی هستند و همانیدگی را رها نمی‌کنند. همانیدگی این‌ها را کشیده، بند کرده به خودشان و این‌ها لقبشان را گذاشته‌اند شاه، ما شاه هستیم، می‌گوید، این‌ها اسیر هستند، در بند هستند شاه نیستند. پس داریم مطالعه می‌کنیم که چه اشتباهاتی می‌کنیم ما در این‌که می‌گوییم ما کار می‌کنیم و کارمان ثمر دارد در حالی که کار نمی‌کنیم و آن کاری هم که می‌کنیم چون با من‌ذهنی است ضرر دارد. توجه می‌کنید؟ الان آخر سر می‌خواهیم به آن‌جا برسیم. آخر سر می‌خواهد بگوید که، شما مثل یک درخت خرمای مومی یا پلاستیکی هستی که نه برگ داری نه میوه. شما نباید این‌طوری باشی. و این به خاطر این است که فضای درون هنوز باز نشده است و از طریق همانیدگی‌ها فکر می‌کنی و عمل می‌کنی. بله،

بس طناب اندر گلو و تاجدار بروی انبوهی که: «اینک تاجدار»

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۴۱۶)

یعنی خیلی از آدم‌ها هستند که مستحق این است که بالای دار بروند و طناب در گلوی شان باشد، یعنی آن‌قدر به‌اصطلاح ضرر می‌زنند و تصمیمات غلط می‌گیرند، مخصوصاً آن‌هایی که کار مردم دستشان است، این‌ها مستحق این هستند که

به اصطلاح تاجِ دار بشوند بالای دار بروند، اما یک عده‌ای دور آن‌ها جمع شده‌اند که «اینک شاه ما، اینک تاجدار»، یعنی تو شاه ما هستی. حالا مولانا می‌خواهد بگوید که اگر جمع، اطرافتان به اصطلاح جمع شد، تأیید جمع شما را به غلط نیندازد و شما شخصاً مسئول هستید کیفیت هشیاری تان را ببینید. ببینید که آیا فکر و عملتان ثمر دارد مثل یک گلزار؟ یا نه مثل خارستان هستی که در شما خار می‌روید؟ ولو این که ظاهر آراسته دارید؛ و می‌دانید لزوماً راجع به شاه سیاسی صحبت نمی‌کند، راجع به انسان‌هایی هم صحبت می‌کند که مردم را هدایت می‌کنند ولی با من ذهنی، ولی پر از درد هستند، ولی خودشان آن جا نیستند. توجه کنید که یک موقع این اشتباه پیش نیاید من می‌گویم من بلد هستم، ما برای همین است که بیت به بیت با مولانا جلو می‌رویم که مبادا اشتباه بکنیم، توجه می‌کنید؟ و اگر اشتباه هم بکنیم، وقتی با این بیتها باشیم خیلی نمی‌توانیم دور بشویم، یعنی اشتباه ما قابل اغماض می‌شود، ولی اگر این‌ها را بگذاریم کنار شروع بکنیم به حرف زدن با من ذهنی، ممکن است که واقعاً اشتباهاتی بکنیم که این بیت مصدق بپیدا بکند.

هم‌چو‌گورِ کافران، بیرونِ حُلَّ اندرون، قهرِ خدا عَزَّ وَ جَلَّ

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۴۱۷)

کافران می‌گوید قبرشان، بیرونشان، دیدید که چه جوری است، چراغانی است، به اصطلاح باشکوه است؛ حُلَّ جمع حُلَّه، به معنی پیرایه و زیور است؛ چراغ آویزان کرده‌اند، روشن است، چه قدر نقاشی کرده‌اند، همه این‌ها، ولی در درون، درواقع قهر خدای گرامی و بزرگ است. یعنی ما به خودمان نگاه کنیم، آیا ظاهرمان آراسته است اما باطنمان خراب است؟ باطنمان همانیدگی است؟ یادمان باشد هر کسی در مرکزش همانیدگی دارد و درد دارد، این قهر خدا است ولو این که ظاهرش آراسته باشد. تأیید مردم و توجه مردم هم از آن آراستگی‌های ظاهر است، نباید فریب این کار را خورد. حالا مرتب می‌خواهیم تکرار کنیم که آیا فکر و عمل شما امروز ثمری مثل گل دارد یا ندارد؟ شما مسئول هستید که نگاه کنید و پیدا کنید، بله.

چون قُبُور آن را مُحَصَّص کردَه‌اند پردهٔ پندار پیش آورَدَه‌اند

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۴۱۸)

صحبت سر این است که شما خودتان شخصاً با تأمل به فکر و عمل‌تان نگاه کنید و به میزان حضور‌تان در این لحظه، و فضای گشوده‌شده در اندرون‌تان، که فکرتان از من ذهنی می‌آید یا از آن‌ور می‌آید؟ یا از فضای گشوده‌شده؟ یا به میزان فضاگشایی خودتان در مقابل اتفاقات و چالش‌ها؛ آیا شما در مقابل چالش‌هایی که روزانه پیش می‌آید فضا باز می‌کنید و

چالش‌ها را به نفع تان حل می‌کنید؟ یا نه فضا را می‌بندید و سنتیزه می‌کنید؟ از هر چالشی یک دعوای بزرگ و درد بزرگ به وجود می‌آورید؟ چون هر چالش درواقع قوه ایجاد مسئله را دارد. آیا شما به عنوان من ذهنی مرتب مسئله می‌سازید؟ با هر بیانهای مسئله می‌سازید؟ یا نه مواظب هستید مسئله نسازید؟ توجه کنید مسائل گذشته‌ما، هنوز ممکن است حل نشده باشد. شما اگر بخواهید پیشرفت بکنید مسئله جدید باید بسازید، باید بشینید ببینید با چه کسی مسئله می‌سازید؛ یک عده‌ای با نزدیک‌ترین آدم خودشان، بگیر با بچه‌شان با پدر و مادرشان با همسرشان مسئله می‌سازند، چه کسی بهتر از آن‌ها، در دسترس هستند، آن‌ها را قطب قرار می‌دهند با آن‌ها می‌جنگند، درست است این؟ پس بنابراین، امروز داشتیم، این درون شما یک قبر است که هشیاری شما در آن‌جا مرده است یا نه یک فضای گشوده شده است؟ شما باید جواب بدهید.

چون قبور آن را مُجَصَّص کرد ها ند

پردهٔ پندار پیش آورده‌اند

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۴۱۸)

مُجَصَّص یعنی گچ‌اندوده، گچ‌کاری شده؛ دیدید که می‌برند و قشنگ، مثل بعضی قبرها انسان‌های من ذهنی در من ذهنی مرده‌اند اما لباس قشنگ می‌پوشند، احترام دارند و هزار جور زیور‌آلات ظاهری دارند و این زیور‌آلات، پردهٔ پندار پیش آورده، یعنی مردم که نگاه می‌کنند خوب می‌بینند، آن شخص هم که خودش، خودش را درست نمی‌بیند و نمی‌خواهد هم ببیند و حرف‌های مردم را ملاک قرار می‌دهد و می‌گوید اگر من آدم خوبی نبودم این همه آدم من را قبول نداشتند، از من چیز نمی‌برسیدند؛ این کار درست نیست.

طبعِ مسکینت مُجَصَّص از هنر

همچو نخلِ موم، ببرگ و ثمر

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۴۱۹)

یعنی این من ذهنی بیچاره‌ات، پر از زیور‌آلات هنر است، یعنی فضیلت‌های ذهنی است، اما مانند یک درخت خرمای یا میوهٔ مومی یا پلاستیکی، نه برگ دارد نه بار دارد. پس ما فهمیدیم من ذهنی اگر مورد تایید خود ما یا مردم باشد، لزوماً برگ و ثمر ندارد. این یک مطلب بود در مورد بر دادن که در دو غزل امروز آمده بود.

اجازه بدهید مطلبی رو دوباره از مثنوی بخوانم و مولانا در مثنوی در دفتر اول، بیت ۱۶۰۳، یک بیت از عطار را تفسیر کرده است و آن بیت عطار از غزل شماره ۲۶۴ است که ببینید این است:

تو صاحبِ نفسی ای غافل، میانِ خاک، خونِ من خور که صاحبِ دل اگر زَھری خورد، آن آنگبین باشد

(عطار، دیوان اشعار، غزل شماره ۲۶۴)

پس ببینید صحبت صاحبِ دل می‌کند، می‌گوید که تو در مرکزت همانیدگی داری، یکی از این همانیدگی‌ها درد است، هر کسی همانیدگی دارد همانیدگی با درد هم دارد، پس بنابراین دارای نفسی هستی که، یا من‌ذهنی هستی که، خودت هم خبر نداری از آن. در این صورت میان همین همانیدگی‌ها باید خونِ دل بخوری، اما اگر صاحبِ دل بودی، یعنی فضای بسیار وسیع در مرکزش داشتی صاحبِ دل بودی، همان دلی که گفت: خدا منتظرش است از انسان، اگر زَھری بخورد، این زهر را به عسل تبدیل می‌کند؛ به عسل تبدیل می‌کند.

بله، با این بیت شروع می‌شود:

صاحبِ دل را ندارد آن زیان گر خورد او زَھر قاتل را عیان

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۶۰۳)

اولاً صاحبِ دل و صاحبِ دل، کسی است که فضای درونش بی‌نهایت شده یا حداقل باز شده‌است. هر کسی که لحظه‌به‌لحظه از طریقِ همانیدگی‌ها می‌بیند، این صاحبِ دل نیست یا صاحبِ دل نیست. دل آن دلی است که باز شده، نه من‌ذهنی و انباستگی و این انقباض که بعضی از ما داریم که امروز هم در مشخصاتش می‌گفت این سنگ‌دل است، کاهل است، سُست است، بی‌کار است، عبوس است، آن نه. آن دل نیست و صاحبِ دل دل اصلی است. می‌گوید اگر کسی فضای درونش گشوده شده باشد، زهر هم بخورد به‌اصطلاح، این را هضم می‌کند و به چیز خوب تبدیل می‌کند، هیچ ضرری برای او ندارد یعنی بدترین چیزها به صاحبِ دل برسد، هر چالشی، او حل می‌کند و از آن شیرینی به وجود می‌آورد؛ در هر چالشی، در هر مسئله‌ای، عسل را می‌بیند. پس شما هم اگر فضای درون را باز کنید، مرکز را عَدَم کنید، الان در همان مسائلی که ذهن‌تان ایجاد کرده، شیرینی را خواهید دید، خواهید دید که هم‌هویت‌شدنی آن‌جا هست. خودتان به تله افتاده‌اید، زندگی‌تان به بند کشیده شده‌است، روی تخته میخ شده‌است. میخ را درمی‌آورید، زندگی‌تان آزاد می‌شود یعنی همانیدگی را حل می‌کنید، تمام می‌کنید؛ درست است؟

اما راجع به صاحبِ دل، مولانا در دفتر ششم یک چیزی می‌گوید که همه را نمی‌خوانم ولی سه بیت می‌خوانم که بدانید واقعاً بی‌نهایتِ درونِ انسان را می‌گوید:

پس خلیفه ساخت صاحب‌سینه‌ای

تا بُود شاهیش را آیینه‌ای

(مولوی، مثنوی، دفتر ششم، بیت ۲۱۵۳)

می‌گوید: خدا از انسان، یک صاحب‌سینه‌ای ساخت به عنوان نماینده خودش، یا خلیفه خودش که بتواند آیینه‌ی او بشود؛ یعنی بی‌نهایت بشود. زندگی می‌خواهد ما آیینه بشویم. آیینه بودن، صاحب‌سینه بودن، و صاحبِ دل بودن، (فقط می‌خواهم...) بی‌نهایت بودن، این‌ها همه، یک چیز است.

پس صفاتی بی‌حدودش داد او

وآنگه از ظلمت ضدش بُنهاد او

(مولوی، مثنوی، دفتر ششم، بیت ۲۱۵۴)

پس بنابراین وقتی ما هشیاری خالص می‌شویم، کشیده می‌شویم از همانیدگی‌ها بیرون، بی‌حدود می‌شویم؛ بی‌نهایت می‌شویم. ما در اصل، بی‌نهایت صفا یعنی هشیاری خالص خداگونه هستیم. بعد آن موقع می‌گوید که این با توجه به مطالبی هم که در غزل خواندیم، معنی‌دار می‌شود. از «تاریکی» پایین می‌گوید «ابليس» یعنی از همانیدگی‌ها، یک ضدی برایش گذاشت یعنی ما بی‌نهایتی هستیم از هشیاری خالص که دیگر همانیده نمی‌شویم، دائمًا انکار می‌کنیم همانیدگی را؛ برای این‌که همانیدگی از جنس ابليس است. نیروی همانیدگی و کشش و جذب آن، که انسان بچسبد به یک چیزی، آن بشود مرکزش و از طریق آن ببیند، این «کار ابليسی» است؛ ابليس همین کار را می‌کند.

دو عَلَم برساخت، اسپید و سیاه

آن یکی آدم، دگر ابليس راه

(مولوی، مثنوی، دفتر ششم، بیت ۲۱۵۴)

پس دو تا عَلَم ساخت، دو تا پرچم ساخت: یکی سفید، یکی سیاه. پس بنابراین سفید آدم است که هشیاری بی‌نهایت است و ابليس هم همان نیروی همانیدگی در جهان است که می‌خواهد بکشد ما را و ما میل داریم برویم با یک چیزی همانیده بشویم و آن بشود مرکzman. پس می‌بینید که شما پرهیز می‌کنید هشیارانه، از هر چیزی که می‌خواهد مرکز شما بشود. آدم جوان باشد خوب این ممکن است آسان‌تر باشد، در بچگی به او یاد داده باشند، دیگر قوی می‌شود و زیاد در این بیابان دور نمی‌شود، ولی اشکالِ ما آدم‌ها این است که ما تا به خودمان بیائیم، مقدار زیادی همانیدگی داریم و درد هم ایجاد کردہ‌ایم؛ آن دردها نمی‌أفتنند. پس بنابراین هر کسی، دردی را، رنجشی را، غمی را، هر خشمی را، کینه‌ای را در

خودش سراغ دارد، باید بیندازد. بیندازد، برای این که درد ابلیسی است و درد هم ایجاد نکند و نگذارد درد ایجاد کنند

یعنی شما باید با فضائشایی از کنار این ابلیسی که می خواهد راه را برای شما بیندد و شما را به درد بکشد، بگریزید.

امروز می گفت که از این بُت بگریز به سوی عشق که این ادا و اصول، خیلی دارد شما را می کشد ولی خون جگر می دهد به

تو. آن بیت را دوباره بخوانید که حفظ بکنید؛ بیت عالی ای هست. پس بنابراین دارد راجع به صاحب دل صحبت می کند،

باز هم ما به کار، به این که انسان قادر است از یک چیز خوب و مسائل گذشته، اگر صاحب دل باشد، چیز قشنگی بسازد.

ببینید ما وقتی صاحب دل نیستیم، از دو هزار سال پیش، یک مسئله را می آوریم به امروز و زنده می کنیم تا درد ایجاد

کنیم؛ هیچ نمی گوئیم شعور این لحظه‌ی ما کجاست پس؟ این هشیاری و شعوری که خدا در این لحظه به ما می دهد که

من بتوانم مسئله‌ی جدید نیافرینم، مسئله‌ی دوهزار سال پیش را، آن مطرح نکنم، این کجا رفته؟ گیریم که آبا و اجداد

ما اشتباه کردند، ما چی؟ ما که می توانیم وصل بشویم و از خرد زندگی استفاده کنیم! خرد زندگی به ما می گوید: «مسئله

نساز، حالا هم این مسئله را آن می سازی برای خودت و هم مسئله‌ی آبا و اجداد خودت را که مال دوشه هزار سال پیش

است، می آوری آن مطرح می کنی که مسئله‌ی خودت و عموم بشود!»

من فقط کار من ذهنی فردی و جمعی را به لحاظ مسئله‌سازی، می گوییم و این چیزی که مولانا اینجا می گوید؛ می گوید که

عارف و صاحب دل، زهر را تبدیل به عسل می کند. شما نگاه کنید که ما امکاناتی آن داریم، تکنولوژی امکاناتی به ما

داده، مثل وب سایت، مثل همین تلویزیون که اینجا صحبت می کنیم، همه جای دنیا پخش می شود، سوال میدیا (Social

Media) که شما یک چیزی را آن جا می گذارید، هزاران نفر فوراً می توانند بخوانند. ما از این برای بیداری انسان‌ها استفاده

نمی کنیم، استفاده می کنیم ضرر بزنیم، انسان‌ها را منحرف کنیم! کی می کند این کار را؟

کسی که صاحب دل باشد این کار را می کند؟ از تکنولوژی برای بیداری مردم و رهایی مردم از درد استفاده می کند. ما از

تکنولوژی برای ایجاد درد استفاده می کنیم، برای ایجاد جدا یی استفاده می کنیم؛ تکنولوژی برای وحدت آمده است. این‌ها

به اصطلاح کادوهای زندگی به ماست؛ تکنولوژی از تکنولوژی ما استفاده می کنیم، بمب درست کنیم، سر مردم بیندازیم

بعد می گوئیم که شما حالا اگر کم می کشد، ما فرمولش را عوض کنیم، مطالعه کنیم، برویم ببینیم چگونه بمب بزرگتری یا

با قدر انفجار بیشتری اختراع کنیم، نه. پس این صاحب دل نیست، همهی صحبت‌ها سر این است که شما به خودتان

نگاه کنید بگویید اگر یک چالش، یک مسئله، یک زهر پیش من می آید من این را به عسل تبدیل می کنم؟ امروز می گفت

گلزاری گل بد، صحرایی فر ایزدیات کجاست؟ بستانی، باغی، میوهات کجاست؟ و این که اوّل لازم است ما فضا را باز

کنیم.

زنگنه صحت یافت و از پرهیز رست طالب مسکین، میان تب، در است

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۶۰۴)

صحت یافت یعنی همه دردها یش را ریخت همه همانیدگی‌هایش ریخت، بیماری همانیدگی اش شفا یافت، این صاحب‌دل، برای همین صاحب‌دل شده فضای درونش بی‌نهایت شده دیگر، و نمی‌خواهد پرهیز کند. برای این‌که تماماً تبدیل به پرهیز شده. این فضایی که در درون یک عارف است یک صاحب‌دل است میل ندارد، اگر میل داشت که به این صورت درنمی‌آمد. اما آن تازه‌کار بیچاره، هنوز در تب دردها یش و همانیدگی‌هایش می‌سوزد، این باید پرهیز کنند.

گفت پیغمبر که ای طالبِ جری هان مکن با هیچ مطلوبی مری

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۶۰۵)

می‌گوید پیغمبر فرمود که ای کسی که صاحب مستمری یا حقوق خدایی هستی یا طالب‌ش هستی، ما دنبال دم ایزدی هستیم می‌گوییم دم ایزدی بباید و این حقوق دائمی باشد، جری یعنی مستمری، جیره، مری هم یعنی ستیزه، جدال. هر چیزی که آمده به زندگی‌ات، فضا را باز کن و با آن ستیزه نکن. بیینید این مطلب را می‌گوید پیغمبر فرمود، اصلاً ما هم‌چون چیزی می‌دانیم؟ یعنی یک فکری، هرچیزی که آمده ما طلب کردیم، می‌گوید اگر آمده این را قضا آورده، آن می‌خواهد کمک کند به تو و تو خود را صاحب‌دل کن با فضاغشایی. هر کسی در این لحظه فضاغشایی می‌کند در آن لحظه حداقل صاحب‌دل می‌شود چراکه زندگی به او دسترسی پیدا می‌کند تا به او کمک کند.

گفت پیغمبر که ای طالبِ جری هان مکن با هیچ مطلوبی مری

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۶۰۵)

هر چیزی که در مرکز تو ظاهر می‌شود این را زندگی می‌آورد با آن ستیزه مکن در اطرافش فضا باز کن و آن را مرکز نگذار. به محض این‌که با چیزی ستیزه بکنی آن می‌شود مرکزت، قربانی آن می‌شوی، یادمان باشد دوباره، شما در مقابل هر چیزی مقاومت کنید، آن فوراً می‌شود مرکزان، شیطان این‌طوری ما را گول می‌زند، ما فکر می‌کنیم در مقابل هر چیزی مقاومت کنیم و ستیزه کنیم با آن، جنگ کنیم، ما قوی هستیم، متوجه نمی‌شویم که ما قربانی آن هستیم، آن می‌شود مرکز ما، و ما از طریق آن می‌بینیم و برحسب آن می‌بینیم.

در تو نمرودی است، آتش در مَرو

رفت خواهی اول ابراهیم شو

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۶۰۶)

می‌گوید در تو یک نمرود هست، یعنی همین منِ ذهنی هست، در آتش همانیدگی‌ها مَرو، یعنی با منِ ذهنی دردهایت را نیانداز، دردهایت را اداره نکن، برای این که می‌گوید حرف پیغمبر را اگر گوش ندهی باید ستیزه کنی دیگر، پس با چه چیزی داری ستیزه می‌کنی؟ با منِ ذهنی ات با دردهایت، با دردهایت می‌خواهی ستیزه کنی؟ که با دردهایت، دردهایت را بیاندازی؟ مواظب باش که منِ ذهنی نمرود توست، می‌خواهی سراغ دردها بروی؟ ستیزه بروی؟ اول فضا را باز کن ابراهیم شو، ابراهیم فضا را باز کرد، آتشی آمد، فضا را باز کرد، آتش گلستان شد. یک زهری می‌آید یک چالشی می‌آید یک فکر بدی می‌آید، ذهنیت می‌خواهد فرار کند شما به جای فرار فضا را باز کنید می‌بینید که آن چیز پیغامش را به شما داد، از آن یک خوشی بیرون آمد و شما می‌توانید این کار را بکنید.

جان کلام این است که شما در مقابل هر فکری در مقابل هر وضعیتی در این لحظه فضائگشایی کنید، فضای گشوده شده ابراهیم است از جنس ابراهیم است و منِ ذهنی بزرگ اسمش را بگذار فرعون، اسمش را بگذار نمرود، هرچه می‌خواهی بگذار، می‌خواهد شما درد بکشید، آیا خدا می‌خواهد شما درد بکشید؟ نه. و الان می‌گوید تو می‌خواهی زهر را به عسل بگذار کنی؟ می‌توانی. صاحب‌دل باش، هر کسی فضا را باز می‌کند ابراهیم می‌شود صاحب‌دل می‌شود. الان هم گفت صاحب‌دل سه بیت از مثنوی دفتر ششم برایتان خواندم و بیت‌هایی هم در آینده همین الان خواهم خواند که آن‌ها هم کمک می‌کنند.

چون نهای سَبَّاح و نی دریایی در میَفَکَنْ خویش از خود رایی

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۶۰۷)

می‌گوید نه شناگری نه اهل دریا، تو دریا نبودی، شناگر هم نیستی، دریا رمز زندگانی است، می‌گوید در فضای یکتایی نبودی و ماهی هم نبودی این‌جا شنا بلد باشی، همیشه منِ ذهنی داشتی یک کسی که آمده از اول تولدش منِ ذهنی درست کرده، از طریق همانیدگی‌ها نگاه کرده، بنابراین هیچ موقع در دریایی یکتایی نبوده، شنا کردن در آن‌جا بلد نیست، پس بنابراین با خودرأیی یعنی با اراده و خواست منِ ذهنی خودت را در آتش می‌افکن، درست است؟ و ما خودرأی هستیم، خودرأی کسی است که قانون قضا را در این لحظه می‌گذارد زیر پا، چه کسی قانون قضا را می‌گذارد زیر پا؟ منِ ذهنی که خودش قضاوت می‌کند، مقاومت می‌کند، می‌گوید می‌دانم، خودرأی است، من می‌توانم، یک موقع هست فضا را باز می‌کنیم

فضای بازشده زندگی است، می‌تواند، به شما می‌گوید چه کار کن، چون شما آن موقع آن فضای باز شده را مرکزان قرار داده‌اید آن به شما صحبت می‌کند، امروز گفت آهسته‌آهسته صحبت می‌کند، باید به آن گوش بدی، طریف است صحبتش و یک دفعه می‌بینی که به ذهن آمد اگر شما ذهن شلوغ‌تان را آرام کنید یک دفعه می‌بینید که به ذهنتان یک فکری آمد آن فکر از آن فضای گشوده شده می‌آید، راه حل شماست، راه حل شما از فضای گشوده شده می‌آید نه از خود رأی، نه از ستیزه و ما اقرار می‌کنیم که من شناگر نبودم در دریا هم نبودم ناشی هستم من می‌خواهم ببینم مولانا چه می‌گوید.

اوْزَقَعِرِبَحْرِ گوهر آورَد از زیان‌ها سود بر سر آورَد

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۶۰۸)

او یعنی صاحب دل، ببینید فرق انسان با انسان این است: یکی صاحب دل است، فضای درونش باز شده، یکی منقبض است، آن یکی از طریق عدم می‌بیند، هشیاری حضور دارد هشیاری نظر دارد، این یکی هشیاری جسمی دارد همراه با درد، ما فرمان با هم دیگر همین است، او یعنی صاحب دل از این بحر ذهن، بحر هشیاری جسمی می‌رود گوهر را برمی‌دارد می‌آورد.

اوْزَقَعِرِبَحْرِ گوهر آورَد از زیان‌ها سود بر سر آورَد

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۶۰۸)

یعنی می‌بینید که به‌اصطلاح آن انسان انسان‌ها را، ذات انسان‌ها را و هشیاری اصلی و من اصلی انسان‌ها را که از جنس زندگی است یکی یکی از این دریای ذهن و هشیاری جسمی صید می‌کند می‌آورد. شما به مولانا گوش می‌کنید ما الان در بیشترمان در آن دریای ذهن گم شده‌ایم. مولانا یکی یکی ما را در می‌آورده. وقتی در می‌آییم متوجه می‌شویم که امروز در غزل می‌گفت من باورم نمی‌شود. من آن آدم هستم؟ گفت بله من همان آدم هستم منتها من رفته است و زبان‌ها را تبدیل به سود می‌کند. از هر مسئله‌ای به‌اصطلاح سود بیرون می‌آورد. یک چیز خوبی از آن بیرون می‌آورد. بله،

*** پیاپی قسمت چهارم *****

دارد می گوید:

کامل گر خاک گیرد، زر شود ناقص از زربُرد، خاکستر شود

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۶۰۹)

کامل یعنی انسانی که فضای درونش باز شده است، اگر خاک دستش بگیرد، یک آدم خام دستش بگیرد، یک مسئله دستش بگیرد، یک چیز نبخته دستش بگیرد تبدیل به طلا می کند. این همان گلزاری است که کارش گل دادن است. ما می خواهیم کامل بشویم. ناقص کسی است که از طریق همانیبدگی ها می بیند، فضای درونش باز نشده است. اگر به او طلا بدنهند تبدیل به خاکستر می کند. شما نگاه کنید ما پدر و مادرها که من ذهنی داریم یک نوزادی الآن در شکم مادرش به هر حال درست شده است، جنین آمد بیرون و ما ببینید که این فابریک از طرف خدا رسیده در ده سالگی به چه صورت در می آوریم. این یک زَر است تبدیل به خاکستر می کنیم. چه جوری این را تربیت می کنیم؟ اول که دعوا می کنیم در خانواده دردهای مان را می ریزیم درونش، درون مرکزش، انرژی مسموم به وجود می آوریم. اگر مادر دردش را داشته باشد، به او نگاه می کند. دردهایش را می ریزد به جانش. پس چه قدر لازم است که این مادر دردهایش را بریزد. کامل بشود.

کامل گر خاک گیرد، زر شود ناقص از زربُرد، خاکستر شود

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۶۰۹)

این ابیات مهم‌اند که ما چون ناقص هستیم بدنمان را خراب می کنیم، روابطمان را خراب می کنیم ما به عنوان مرد یا زن همسر انتخاب می کنیم. همسرمان بهترین زن یا مرد دنیا هم باشد پس از پنج، شش ماه تبدیل به خاکستر می شود. چون ما ناقصیم، فضا باز نکردیم. از طریق همانیبدگی ها و دردها می بینیم شما باید با این ابیات اگر می خواهید پیشرفت بکنید خودتان را سنجید در طول روز زندگی فکرهایی، وضعیت‌هایی، چالش‌هایی را جلوی شما می گذارد. شما نمی دانید. وظیفه شما فضاغشایی و تبدیل خاک به زَر است، و نگهداری زَر است که خاکستر نشود. باید ببینید من جوان هستم، تنم سالم است، زبانم خوب کار می کند، دستم خوب کار می کند، بدنم خوب کار می کند، ذهنم خوب کار می کند. این‌ها همه چیزهای خوبی هستند، زَر هستند، من راهی نمی روم که سی سالگی همه این‌ها خراب بشوند. ولی اگر همانیبدگی ها در مرکز ما باشد همه این‌ها را من خراب خواهم کرد. شما نگاه کنید آدم‌ها همین بدنشان را چگونه خراب می کنند. شما باید بگویید که آیا من از چیزهای خوب بنویسید خوب نگهداری می کنم؟ یا دارم خراب می کنم.

چون قبولِ حق بُود آن مرد راست دستِ او در کارها، دستِ خداست

(مولوی، مثنوی دفتر اول، بیت ۱۶۱۰)

می‌گوید: آن مرد راست، مردی که فضای درونش بی‌نهایت باز شده‌است، این از جنس زندگی است، قبول خداست. پس بنابراین دست او هم، فکر او هم، دست خداست. پس معلوم می‌شود که وقتی فضا را آدم باز می‌کند به خدا تبدیل می‌شود. خدا می‌خواهد بی‌نهایت‌اش را در ما زنده بکند و اولین بیت این قسمت‌اش هم همین را می‌گفت. ایات دفتر ششم هم همین را می‌گفتند.

دستِ ناقص، دستِ شیطان است و دیو زانکه، اندر دام تکلیف است و ریو

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۶۱۱)

می‌گوید: دستِ ناقص، دستِ من‌ذهنی، دستِ شیطان است. فکر من‌ذهنی فکر شیطان است. فکر کسی که در مرکزش خشم دارد، دردهای دیگر دارد، کینه دارد، محدودیت دارد، تنگ‌نظری دارد، کمیابی اندیشه دارد، دست شیطان است. برای این‌که کارهایش براساس دلایل و سبب‌های ذهنی است. تکلیف است در دام است به زور یک کاری را انجام می‌دهد. به‌وسیلهٔ من‌ذهنی‌اش انجام می‌دهد. بنابراین در دام حیله است. اگر بر حسب من‌ذهنی با فکرهای من‌ذهنی ما یک کار خوبی می‌کنیم، این می‌گوید دست و فکر شیطان در کار است از طریق من‌ذهنی و همانیدگی‌ها می‌بینیم گرفتار شیطان هستیم، از طریق عدم می‌بینیم، دارد خدا روی ما کار می‌کند، آزاد می‌کند ما را. یک روزی خواهد بود که واقعاً درون ما به بی‌نهایت خدا زنده بشود.

جهل آید پیش او دانش شود جهل شد علمی که در ناقص رود

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۶۱۲)

می‌گوید اگر جهل پیش آن عارف بیاید، مرد کامل بیاید، یعنی انسان کامل بیاید، دانش می‌شود. منتظر از جهل، جاهل است. جاهل بباید پیش مولانا دانشمند می‌شود، عارف می‌شود. اما اگر علم پیش ناقص برود جهل می‌شود، علم پیش ناقص برود شما امروزه ببینید که کسی که در مرکزش همانیدگی دارد و من‌ذهنی دارد از علم چه جوری استفاده می‌کند؟ چقدر ما برای ضد انسانیت از علم استفاده می‌کنیم. ما داریم وسائلی می‌سازیم که شما بهتر از من می‌دونید، چه جوری در مدت

کوتاهی آدم بیشتری بکشیم. این علم در خدمت جهل است و این به خاطر من ذهنی است، هیچ انسان کاملی، هیچ عارفی

اجازه نمی‌دهد به خودش که از علم آن‌طوری استفاده کند.

پس بنابراین فقط عالم بودن کافی نیست، شما باید معنوی بشوید که بتوانید از علم درست استفاده بکنید. استفاده ما هم از تکنولوژی همین است. شما ببینید از تکنولوژی خودتان شخصاً چه جوری استفاده می‌کنید. در جهت آزادی و پیشرفت و یادگیری خودتان و دیگران، آن نگاه کنید ما از همین تکنولوژی چه جوری استفاده می‌کنیم. شعری از مولانا می‌خوانیم تا آن جا که هم مقدور است توضیح می‌دهیم، می‌آید خانه‌های شما توی وسایت‌مان می‌گذاریم. این‌ها همه تکنولوژی است داخل سوشال مедیا (social media) می‌گذاریم هرجا که فکرمان می‌رسد می‌گذاریم تا بالاخره یکی پیدا کند آن را بخواند این تکنولوژی است. این استفاده درست است. یکی هم استفاده کند برای جدایی، حالا من دیگر بیشتر از این صحبت نمی‌کنم شما باید نگاه کنید برای خودتان تعیین کنید که چگونه می‌خواهید استفاده کنید.

هرچه گیرد علتی، علت شود کفر گیرد کاملی، ملت شود

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۶۱۳)

خوب این بیت و بیت قبلی که می‌گفت زر شود، خیلی خوب است که شما این‌ها را حفظ کنید به بچه‌هایتان هم یاد بدهید آن‌ها هم بخوانند. علتی یعنی مریض، بیمار، هرکسی در مرکزش بیماری همانیدگی دارد هرچه به او می‌دهند تبدیل به مرض می‌کند. «هرچه گیرد علتی، علت شود» علت یعنی مرض، تبدیل به دردش می‌کند. از هیچ چیز خوب درست استفاده نمی‌کند که آخرسر مسئله ایجاد کند. ما می‌خواهیم چه بگوییم؟ می‌خواهیم بگوییم که شناسایی همانیدگی‌ها و انداختن آن‌ها و فضایشودن و در این مسیر کارکردن، بسیار بسیار مفید است و اگر ما این کار را نکنیم زندگی خوبی نخواهیم داشت. شما این را خوب از مولانا یاد بگیرید بنابراین در مسیر درست کار کنید، آن موقع نیایید بگویید که من جسته و گریخته به این برنامه گوش می‌کنم، متعهد بشوید برنامه را از اول تا آخر گوش کنید، خوب بخوانید شعرها را، بارها و بارها بخوانید، هماهنگ بشوید با این شعرها. هرچیزی را که علتی یعنی کسی که در مرکزش مرض همانیدگی دارد بگیرد تبدیل به مرض و درد می‌کند، اما یک کامل اگر کفر بگیرد تبدیل به آیین می‌کند، دین می‌کند. کافر را بدھی دست کامل تبدیل به انسانی می‌کند که فضای درونش باز شده، ملت در این جا کسی است که دین حقیقی پیدا کرده یعنی فضای درونش را باز کرده است. نگاه کنید که ما چه وضعی داشتیم آن داریم با کمک مولانا که کامل است

پیشرفت داریم می کنیم. ما داریم فضا را در درونمان باز می کنیم، صاحب آیین شده ایم الان، آیین یکتایی؛ یعنی کافر را

بدھی دست کامل تبدیل به آیین یکتایی می کند.

ای مری ڪرده پیاده با سوار سر نخواهی برد، اکنون پای دار

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۱۶۱۴)

می گوید ای کسی که ستیزه کرده ای در حالی که پیاده ای با سوار، زندگی است، پیاده ما هستیم، پیاده من ذهنی است، سوار، کسی است که سوار زندگی است و فضای درون را باز کرده است. پیاده من ذهنی است، سوار، خداست، زندگی است. ای کسی که ستیزه می کنی، مقاومت و قضاوت داری، سر نخواهی برد یعنی نجات نمی توانی پیدا کنی. حالا الان در این لحظه بایست، دیگر نزو این راه را، بله. اما یک چند تا چراغ قبلاً برایتان نشان داده ام، می خواهم سریع اینها را بخوانم و آخر این چراغها یک مطلبی از مثنوی برایتان بخوانم، امیدوارم که خیلی طول نکشد. اولین چراغی که صحبت کردیم، شما به آن توجه کنید کشت اول بود. کشت اول، کشت هشیاری است، گفتم ما آمده ایم به این جهان، درست است که هشیاری همانیده می شود با چیزها و می ریزد، همانیده می شود می ریزد، آخر سر این کشته الله که در واقع در ما باید زنده بشود همان بی نهایت خداست. پس اول خدا یک هشیاری را می کارد در ما، ما رویش همانیده می کاریم، این همانیده ها هی می افتدند دوباره ما می گذاریم، دوباره می افتدند با چیز دیگر همانیده می شویم. دارد زندگی به ما می گوید که این کشت دوم را نکار برای این که کشت اول می خواهد رشد کند. کشت اول؛ کشت اول یک چراغ است که هرچه که ما در این جهان به صورت هشیاری با آن همانیده شده ایم یا به ما چسبیده، از جمله بدنمان که کشت ثانویه است اینها همه خواهد ریخت و منظور این بوده که به بی نهایت او ما زنده بشویم. پس شما برای کشت دوم، همانیده ها، ناراحت نباشید. اینها به وجود می آید که ما متوجه کشت اول بشویم.

گر بروید، و ربیزد صد گیاه عاقبت بر بروید آن کشته الله

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۱۰۵۷)

مشخص است.

کشت نو کارید بر کشت نخست این دوم فانی است و آن اول درست

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۱۰۵۸)

یعنی انسان‌ها به‌اصطلاح روی آن کشت خدا دوباره کشت می‌کارند با همانیدگی، این همانیدگی‌ها و کشت‌های ثانویه همه فانی هستند. آن اولی درست است.

کِشْتُ اَوْلَ كَامِلٍ وَ بُكْزِيْدَهُ اَسْتَ

تَخْمُ ثَانِي فَاسِدٍ وَ بُوسِيْدَهُ اَسْتَ

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۱۰۵۹)

کشت اول کامل است، کامل است و انتخاب خداست و همه همانیدگی‌های ما تخم ثانی، فاسد و بوسیده است. پس این یک کلید بود، این یک چراغ بود، کشت اول.

کلید دوم این است که خدا یا زندگی در این لحظه در کار جدیدی است و این کار جدید درجهت آزادی شماست یا بیان زندگی از طریق شماست.

هَر لَحْظَهٖ وَ هَر سَاعَةٍ، يَك شَيْوَهٖ نُوْآرد شَيْرِينْ تَرْوَنَادِرْ تَرْزَانْ شَيْوَهٖ پِيشِينِش

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۱۲۲۷)

پس زندگی لحظه‌به‌لحظه یک شیوه‌جدیدی می‌آورد و می‌خواهد شما را آزاد کند، شما باید در اطراف اتفاق این لحظه فضا باز کنید تا زندگی بتواند با شیوه نوآش و کار جدیدش زندگی شما را سامان بدهد. پس این که خدا در این لحظه در کار جدیدی است، این هم یک چراغ است. پس مهم نیست که ما کشت‌های فرعی کشته‌ایم، مسئله ایجاد کرده‌ایم، هر اتفاقی در گذشته افتاده برای شما همین کشت‌های جدید بود که بعضی‌ها فاسد شده اصلاً مهم نیست. بنابراین شما قصه نداشته باشید، شما به هرجا می‌رسید قصه زندگی خودتان را تعریف نکنید. این قصه‌ها کشت ثانویه است، همه این قصه‌ها اتفاق افتاده تا آن کشت اول، بی‌نهایت خدا در شما رشد کند و متوجه شما بشوید که هر بلایی سر ما آمده است، کتک خورده‌ایم، ظلم شده، هرچه شده است فقط برای این بوده ما بیدار بشویم که کشت ثانویه بوسیده است و این لحظه خدا در کار جدیدی است که ما را به خودش زنده کند. و

سَاخْتَ مُوسَى قَدِيسُ دَرْ بَابِ صَغِيرٍ

تَفَرُّودَ آرنَدَ سَرْ قَوْمِ زَحِيرٍ

(مولوی، مثنوی، دفتر سوم، بیت ۲۹۹۶)

چراغ بعدی باب صغیر بود که موسی در قدس ساخت و من‌های ذهنی گردن فراز و گردن کش مجبور بودند سرشان را خم کنند وارد آن معبد بشوند. پس بنابراین این لحظه، این لحظه باب صغیر است، باید سر خم کنیم. سر خم کردن یعنی فضا

باز کردن، اتفاق را در خود جادادن؛ شما سر من ذهنی را خم می کنید، هر کسی سر من ذهنی را خم می کند ستیزه نمی کند.

سر من ذهنی را خم کردن با فضایشایی یک چیز است.

زانکه جباران بُند و سرفراز

دوزخ آن بابِ صغیر است و نیاز

(مولوی، مثنوی، دفتر سوم، بیت ۲۹۹۷)

پس بنابراین این من های ذهنی زورگویان بودند و گردن کشان بودند. این ها نمی خواستند تسلیم بشوند. معنی اش این است که همه من های ذهنی گردن کشاند، مقاومت کنند هستند، ببینید این مقاومت و ستیزه همه جا می آید. و دوزخ من ذهنی همان باب صغیر است. تمام دردهای ما که الان شعله ور است یک پیغام دارد: تسلیم شوا و بدان که باید فضا باز کنی و با خدا رازونیاز کنی با حضور، باید بگذاری کن فکان رویت کار کند. هر کسی نگذارد قضای زندگی و کن فکان رویش کار کند دچار دوزخ می شود، دچار درد می شود. پس دوزخ همه مردم، فضای درد همه مردم که با آن حمل می کنند شخصاً، که امروز صحبت عبوس بود، پیغامش این است: تسلیم شو. امروز گفت ای پیاده که با سوار می جنگی، پای دار، بایست، نرو دیگر این راه را. یکی دیگر قرین بود.

می‌رود از سینه‌ها در سینه‌ها

از ره پنهان صلاح و کینه‌ها

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۱۴۲۱)

از سینه به سینه ای دیگر این انرژی حضور، زندگی زنده، ارتعاش زندگی و ارتعاش درد، صلاح و کینه را می توانی این طوری معنی کنی: ارتعاش زندگی، اگر مرکز تان عدم باشد، و ارتعاش درد، از دردی که در مرکز یک عده ای هست، از سینه ای به سینه می رود بدون این که حرف بزنیم، حرف بزنیم. پس شما باید بدانید قرین تان چه هست؟ مرتب داریم می گوییم که در این لحظه تسلیم شو مرکز را عدم کن، خودت را قرین خدا کن. چون دل تو خو می دزدید از قرین، بگذار از خدا خو بدزدید، مطابق این بیت:

از قرین بی قول و گفت و گوی او

خو بدزدید دل نهان از خوی او

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۲۶۳۶)

هر کسی که قرین شما می شود، دل شما بدون این که حرفی رد و بدل بشود خو می دزدید. پس بهتر است که مرکز را عدم کنیم، دلمان از زندگی خو بدزدید، یا نه از انسانی مثل مولانا خو بدزدید.

بیار آن که قرین را سوی قرین کشدا فرشته را زفلک جانب زمین کشدا

(مولوی، دیوان شمس، غزل شماره ۲۲۸)

دارد مولانا به ما می‌گوید که آن را بیاور، آن خاصیت را بیاور که قرین را به سوی قرین می‌کشد. ما از جنس زندگی هستیم، قرین ما خدا است، زندگی است. شما یک چیزی را بیاور آن که من قرین را سوی آن قرین بزرگ بکشد، به طوری که فرشته را از آسمان به زمین بیاورد. فرشته یعنی خداگونگی ما است، یعنی این فضا را باز کن. «فرشته را زفلک جانب زمین کشدا»، یعنی این هشیاری را، این بی‌نهایت را در زمین در توی انسان زنده کند، یعنی ما به بی‌نهایت خدا زنده بشویم. این هم از قرین بود، پس یک چراغ دیگر از قرین بود. اما یک چراغ دیگر که مولانا خیلی به آن اهمیت می‌دهد، این فضائی است و گفتیم فضائی خاصیت زندگی است، خدا است، و ما هم داریم. و این بیت را حالا از آن زمینه خارج می‌کنیم و شما برای خودتان بخوانید و اعمال کنید. می‌گوید:

می‌شنیدم فُحش و خرم راندم ربِّ یَسِّرْ زیر لب می‌خواندم

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۱۹۲۴)

«ناس Zahāhāی تو را می‌شنیدم ولی خر خود را می‌راندم، یعنی کار خود را می‌کردم و زیر لب می‌خواندم: پروردگارا کارم را آسان فرما.» یعنی شما فحش‌های بیرون را باید بشنوید، هر کسی که بد و بیراه می‌گوید به شما، بگذارید بگوید، ولی شما مرتب باید بگویید که: خدایا، سینه من را باز کن و این کار را برای من آسان کن. بعد می‌گوید ناس Zahāhāی تو را می‌شنیدم ولی خر خود را می‌راندم، یعنی کار خود را می‌کردم و زیر لب می‌خواندم: پروردگارا کارم را آسان فرما.

که گفتیم این اشتغال به فضائی در واقع کار اصلی ما است در اول، در اول کار، و گفتیم این‌ها آیه‌های قرآن هستند.

«قالَ رَبُّ اشْرَحْ لِي صَدَرِيْ»

«گفت: پروردگارا گشاده گردان دلم را»

(قرآن کریم، سوره طه (۲۰)، آیه ۲۵)

«وَ يَسِّرْ لِي أَمْرِيْ»

«و آسان گردان کارم را»

(قرآن کریم، سوره طه (۲۰)، آیه ۲۶)

یعنی شما این دو تا را مرتب می‌گویید: «پروردگارا گشاده گردان دلم را»، به من کمک کن من فضایشایی کنم، «پروردگارا این کار را برای من آسان کن.» بله، آیه بعدی اش هم اینجا نیست ولی می‌گوید که: این زبان من قفل شده، از طریق تو حرف نمی‌زنند، حرف تو را نمی‌زنند، بنابراین این را هم باز کن. و درمورد انبساط، این بیت اساسی را خواندیم، که شما هر لحظه را باید با گستردن درونتان شروع کنید.

حکمِ حق گُسترد بهر ما بِساط که: بَگوید از طریقِ انبساط

(مولوی، مثنوی، دفتر اول، بیت ۲۶۷۰)

شما با این چراغ‌ها هر لحظه می‌توانید رفتارتان را بازبینی کنید، چک کنید، خدا حکم کرده به ما که شما هر لحظه باید فضایشایی کنید و با من از طریق انبساط حرف بزنید، یا هرچه می‌گویید هر عملی می‌کنید از طریق انبساط، چون از طریق انبساط یا فضایشایی من دارم از طریق شما صحبت می‌کنم. پس حکمی که ما از قضا می‌گیریم، از خدا می‌گیریم، این است که هر لحظه با فضایشایی صحبت می‌کنیم نه با انقباض. انقباض، صحبت کردن، فکر کردن، عمل کردن با انقباض که هیجان در ما به وجود می‌آورد مثل خشم، ترس، این کار شیطان است و انبساط، فضایشایی، کار خداگونگی ما است. بله هفته گذشته دوباره یک کلیدی را صحبت کردیم که خیلی‌ها متأسفانه سوال کردند و مطلب را من فکر می‌کنم که من یا درست توضیح ندادم یا آن‌ها به اندازه کافی نخواندند. و آن این بود:

گفت که هر فکری که الان به مرکز شما می‌آید این مهمان شما است و از مهمان پذیرایی کنید و پذیرایی کردن عرض کردم معنی اش این نیست که از آن فرار کنید. مهمان که می‌آید خانه ما که ما از او فرار نمی‌کنیم، ما فضا باز می‌کنیم برای مهمان که مهمان استراحت کند و درمورد فکرها، فکر پیغامی دارد، پیغامش را به ما بدهد. اگر فضایشایی نکنیم این پذیرایی از مهمان نیست و اگر با آن همانیده بشویم، بگذاریم مرکزمان، در این صورت این پذیرایی نیست. آن موقع ما قربانی آن فکر می‌شویم. اگر ستیزه کنیم فوراً مرکز ما می‌شود، اگر فضا باز کنیم آن فکر در ما جا می‌شود، درست مثل این که مهمانی که آمد خانه ما و مهمان اگر با آن دوست شدیم دارد پیغامش را به ما می‌دهد. هر فکری چه بد چه خوب، مهمان ما است. پس سریع می‌خوانم دوباره:

هست مهمانخانه این تن ای جوان هر صباحی ضیفِ نو آید دوان

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۳۶۴۴)

پس این تَن ما مثل مهمان خانه است. هر صبح یعنی این لحظه، یک مهمان نو می‌آید، این مهمان نو، فکری است که وارد به اصطلاح مرکز ما می‌شود، ما متوجه آن می‌شویم.

هین مگوکین ماند اندر گردنم که هم اکنون باز پرَد در عَدم

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۳۶۴۵)

اگر با آن ستیزه کنی و بگویی این چه هست آمد، من خوشم نمی‌آید با من ذهنی، فوراً می‌برد به عدم، پیغامش را به شما نمی‌دهد.

هرچه آید از جهان غَیب وَش در دلت ضَيْفَسَت، او را دار خَوش

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۳۶۴۶)

از جهان غَیب وَش یعنی از آن ور، هر فکری باید بدان که قضا می‌آورد برای شما و کُنْقَان می‌آورد، این را تو مثل یک مهمان عزیز بدار. پس صحبت سر این است که یک فکری می‌آید در مرکز ما، در تَن ما، این نباید مرکز ما بشود. ما لزومی ندارد که مطابق میل این عمل کنیم یا با آن ستیزه کنیم.

یک عده‌ای فکر می‌کنند که انسان نباید فکر کند. انسان فکر نکند پس چه کار کند؟ انسان فکر باید بکند، فکرهایش نباید از من ذهنی باید، از هیجاناتش باید، این فکرهای خشم و ترس نباید ما را هدایت کنند. ولی فکر انسان وقتی فضا باز می‌کنیم خلاق می‌شود. فکر دوتا منبع دارد: یکی در اثر فضائی به اتفاق این لحظه، یکی در اثر فضابندی. فضابندی سبب می‌شود که فکر من ذهنی باید، فضائی سبب می‌شود که از زندگی باید. توجه کنید که خدا یا زندگی همیشه ما را محاصره کرده است، یک ذره فضا باز می‌کنیم از او می‌پرسیم، فضا را می‌بندیم از شیطان می‌پرسیم، از من ذهنی می‌پرسیم، کدام یکی بهتر است؟ بله. بعد ایوب را مثال زد، گفت هفت سال ایوب پذیرایی می‌کرد از مهمان که دردش بود. پس اگر در شما دردی وجود دارد، مثلاً رنجشی وجود دارد، با این نباید ستیزه کنید، باید فضا را در اطرافش باز کنید تا این برود، ستیزه کنید بیشتر می‌شود و می‌ماند و مثال می‌زند ایوب که نماد صبر است:

هفت سال اَيَّوب با صَبَر و رِضا در بَلَا خَوش بُود با ضَيْفِ خَدا

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۳۶۸۹)

یعنی با مهمان خدا هفت سال ایوب با صبر و رضا، یعنی هر لحظه رضایت داشت و صبر می‌کرد. هر لحظه فضائشایی می‌کرد هفت سال. این هفت هم خیلی جالب است مولانا می‌آورد، یعنی شما اگر چهل سال من ذهنی داشتید، انتظار نداشته باشید یک ماهه این را بیندازید. گرچه که امکان دارد در مدت کوتاهی آدم من ذهنی را شناسایی کند با این، همین شکل‌ها و توضیحات و امکانات و پیغام‌هایی که دوستان ما می‌دهند و زوایای دید و تجربه خود شما و تأمل شما، این که پوست‌کنده پیغام معنوی به شما ارایه می‌شود، این‌ها همه ممکن است باعث بشود که این زمان آزادی کوتاه بشود ولی نه آن کوتاهی که من ذهنی شما نشان می‌دهد. به‌حال،

تا چو وا گردد بلای سخت رو پیش حق گوید به صدگون شکر او

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۳۶۹۰)

می‌گوید این بلا برگرد پیش خدا و بگوید که این شخص فضائشایی کرد، شکر کرد. یعنی احترام گذاشت ایوب به علم خدا، یعنی می‌دانست که نمی‌داند. این‌ها را همه توضیح داده‌ام قبل‌ا.

کَزْ مَحَبَّتِ، بَا مِنْ مَحْبُوبِ كُشِ رو نکرد ایوب یک لحظه تُرش

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۳۶۹۱)

تُرش بازهم آمد، عبوس. که از بس عشق داشت این ایوب، من که بلای محبوب‌گش بودم، یک لحظه با من عبوس نبود. یعنی در این هفت سال، هر لحظه با رضا و صبر و فضائشایی ایوب شروع می‌کرد هر لحظه.

از وفا و خجلت علم خدا بود چون شیر و عسل او با بلای

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۳۶۹۲)

یعنی می‌گفت من به علم خدا وفادار هستم، یعنی چه؟ یعنی من می‌دانم خدا می‌داند و من نمی‌دانم. من اگر بگویم می‌دانم و اعتراض کنم، این خیلی شرم‌مندگی دارد پس من نمی‌دانم. یعنی ما در این لحظه همه ما می‌دانیم که این علم فضای گشوده شده، به این دلیل فضا را باز می‌کنیم دیگر، من با عقل جزئی ام نمی‌دانم، زندگی با عقل گلش می‌داند و من خجالت می‌کشم که بگویم می‌دانم و یک دفعه قضاوت کنم با من ذهنی‌ام.

از وفا و خجلت علم خدا بود چون شیر و عسل او با بلا

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۳۶۹۲)

يعني عجین شده بود، به عبارت دیگر فضا را باز می‌کرد و این بلا را در خودش نگه می‌داشت. شما هم فضا را باز می‌کنید و در هشیاریتان این رنجش را نگه می‌دارید، پس از یک‌مدتی خواهید دید این رنجش افتاد، نیست.

فکر در سینه درآید نوبه نو خندخندان پیش او تو باز رو

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۳۶۹۳)

می‌گوید نوبه نو فکر در سینه می‌آید تو با خنده، با فضایشایی، با خوش‌رویی، با این فکر باید روبرو بشوی. این بیت مهم است، خلاصه مطلب است. پس زندگی ما را با آوردن فکرهای نو به مرکزمان درست می‌کند. شما باید خندخندان باشید ولو این فکر مورد علاقه من ذهنی شما نیست، بله که شما این را می‌گویید، ای کاش این را به فارسی می‌گفت مولانا چون بیت خیلی مهمی است ولی ترجمه‌اش را ما داریم:

که اعذنی خالقی من شرّه لا تحرّمنی اهل من بره

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۳۶۹۴)

يعني این: «بگو: ای آفریدگار من، مرا از شرّ اندیشه نو پناه ده. مرا از خیر و برکت اندیشه نو محروم مکن، بلکه خیر و برکت آنرا به من برسان.»

بگو: ای آفریدگار من، مرا از شرّ اندیشه نو پناه ده. چون اندیشه نو اگر با آن ستیزه کنی، به تو درد می‌دهد، پیغامش را نمی‌دهد، شرّ دارد و مرا از خیر و برکت اندیشه نو محروم مکن، فضا را باز کنی، خیر و برکتش را به شما می‌دهد. بلکه خیر و برکت آنرا به من برسان. توجه می‌کنید؟ این بیت و بیت بعدی مهم است. خیلی ساده است، یک اندیشه می‌آید به ذهن شما، دو راه هست: یا ستیزه می‌کنید با آن، از او پذیرایی نمی‌کنید، شرّش را می‌دهد به شما یا فضا را باز می‌کنید، خیر و برکتش را می‌دهد به شما و شما نه شرّش را می‌دانید نه خیرش را، فقط فضا را باز می‌کنید، هیچ کار دیگری نمی‌توانید بکنید، توجه می‌کنید؟ این‌ها دنبال آن بیت است، این بیت، این بیت را می‌بینید:

از وَفَا وَخَجْلَتِ عِلْمٍ خَدَا بُودَ چُونَ شِيرَ وَعَسْلَ اُو باَ بَلَا

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۳۶۹۲)

ما به عنوان انسان در این لحظه وفا داریم به آلسست، به این که ما نمی‌دانیم، ما علمی نداریم غیر از این که او در این لحظه به ما می‌دهد و اگر بگوییم می‌دانیم، از این کار باید شرم کنیم و اگر فضا را باز کنیم او به ما می‌گوید و برای این کار باید فضا را باز کنیم و این وضعیت فکر را در آغوشمان بگیریم. بیت می‌گوید:

فَكَرْ در سِينَهِ دَرَآيَدْ نُوبَهْ نُو خَندْخَنْدَانِ پِيشْ اُوتُو باز رو

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۳۶۹۳)

بله فکر در سینه نوبه نو می‌آید، شما خندخندان با او روبرو می‌شوید. و این بیت که عربی است:

كَهْ أَعْذَنِي خَالقِي مِنْ شَرَّهِ لَا تُحَرِّمْنِي أَنْلُ مِنْ بِرَهِ

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۳۶۹۴)

حالا ترجمه‌اش است: پس فکر می‌آید یا شر دارد یا خیر دارد، اگر ستیزه کنید شرش را می‌دهد، اگر فضا را باز کنید برش را می‌دهد، یعنی خیرش را می‌دهد. بله این را هم گفتیم، حالا این یکی:

رَبُّ أَوْزِعْنِي لِشُكْرِ مَا أَرَىٰ لَا تُعَقِّبْ حَسْرَةً لِي أَنْ مَضَىٰ

(مولوی، مثنوی، دفتر پنجم، بیت ۳۶۹۵)

«پروردگارا، مرا به سپاسگزاری هر آنچه بینم الهام فرما و اگر نعمتی گذشت مرا دچار حسرت مفرما.»

و این هم خیلی مهم است می‌گوید خدایا مرا به سپاسگزاری هر آنچه بینم الهام فرما، یعنی قدرت بده به من تشخیص بدhem که تو علم داری و این فکر را برای این که به من خیر برسانی می‌آوری به سینه من و من یاد گرفته‌ام ستیزه نکنم، از تو می‌خواهم که این شرش را به من ندهد، خیرش را بدهد و اگر غفلت کردم و ستیزه کردم این نعمت گذشت، مرا دچار حسرت مفرما. یعنی دوباره به من کمک کن این پدیده را، این فرمول را، دوباره تکرار کنم، بله.

چند بیت هم برایتان می‌خوانم، امروز یک قدری طولانی شد. و در این جا هم دوباره این، ادامه این کلیدهاست و اشاره است به کار موسی که عصایش را می‌اندازد و مار می‌شود و دوباره عصایش را می‌گیرد و ما مثل موسی اول می‌ترسیم، ولی زندگی

به ما می‌گوید که شما نترسید، یعنی ما من ذهنی را می‌اندازیم و وقتی می‌اندازیم هم‌هویت‌شدگی‌ها را، زندگی از توی این‌ها آزاد می‌شود. می‌ترسیم اول ولی خدا می‌گوید که این عصایت را دوباره بگیر، وقتی می‌گیریم به او زنده می‌شویم. پس هر همانیدگی را که ما می‌اندازیم عصایت‌الآن، تبدیل به مار می‌شود یعنی زندگی می‌شود، زندگی را می‌گیریم آن عصای تبدیل به عصای شود، ذهن ما تبدیل به ذهن خوب می‌شود، خلاق می‌شود، ما خودمان به زندگی زنده می‌شویم. این کار را اگر ادامه دهیم ما آزاد می‌شویم، خیلی ساده است. می‌گوید:

**من زمکرِ نفس دیدم چیزها
کو برد از سحرِ خود تمیزها**
(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۲۷۸)

می‌گوید مکرِ نفس، یعنی دیدن بر حسب همانیدگی‌ها، چیزها دیدم و این کار سحر است و دیدن از طریق همانیدگی‌ها قدرت تشخیص را از ما می‌گیرد. قدرت تشخیص را از ما می‌گیرد ما نمی‌دانیم چه خوب است چه بد است، راه چیست و فرمول آزاد شدن از همانیدگی‌ها چیست. وقتی آدم در سحرِ دیدن بر حسب همانیدگی‌هاست نمی‌تواند و الآن مولانا راه پیشنهاد می‌کند که همین انداختن آن است، لا کردن آن است و زنده‌شدن به زندگی به تله‌افتداده در این همانیدگی‌هاست.

**وعده‌ها بدْهد تورا تازه به دست
که هزاران بار آنها را شکست**
(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۲۷۹)

می‌گوید نفس ما و من ذهنی ما به ما زندگی را در آینده و عده می‌دهد که هزاران بار این وعده‌ها را شکسته است، به ما گفته است بیا دیپلم بگیر به زندگی می‌رسی، ازدواج کن به زندگی می‌رسی، بچه‌دار شو به زندگی می‌رسی، بچه‌ات بزرگ شود به زندگی می‌رسی، بازنشسته شو به زندگی می‌رسی. این‌ها را همه شکسته، دوباره قول می‌دهد ما هم می‌رویم، تمیز را از ما گرفته است؛ که شما که می‌گفتید زندگی شروع می‌شود زندگی می‌آید پس چه شد، پس زندگی در وعده‌های تو نبوده.

**عُمر، گر صد سال خود مهلت دهد
اوت هر روزی بهانهٔ نوَّهد**
(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۲۸۰)

می‌گوید صد سال هم زندگی کنی باز هم همین است، اگر در من ذهنی باشی و این تو را جادو کرده است.

گرم گوید وعده‌های سرد را جادوی مردی، ببندد مرد را

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۲۸۱)

می‌گوید که وعده‌های سرد را که به درد نمی‌خورد، پوچ است، به درد خواهد انجامید، این‌ها را گرم به ما می‌فروشد، ما می‌خریم. کما این‌که در غزل داشتیم این دید که اگر ما انباستگی‌ها و همانیدگی با آن‌ها را زیاد کنیم، ما زندگی‌مان درست می‌شود، بیش‌تر می‌شود؛ گفت سرکه تلخ‌تر می‌شود و انسان را این جادوی مردی، درواقع دارد می‌گوید که انسانیت انسان را می‌بندد، درست مثل این‌که می‌گوید مردی یک مرد را، جادو می‌بندد. پس انسانیت انسان را این دیدن بر حسب همانیدگی‌ها جادو می‌کند می‌بندد، انسان نه چشمش درست می‌بیند، نه به‌اصطلاح کارش درست است. پس ما از طریق دیدن بر حسب همانیدگی‌ها جادو شدیم و این وعده‌های من‌ذهنی برای زندگی کردن در آینده درست نیست. الآن مولانا می‌گوید که حالا که این‌طوری شد این من‌ذهنی را بیاندار، انکار کن، این‌که تو را جادو کرده است، حالا که این‌طور شد بر حسب همانیدگی‌ها نبین، حتی یک مورد هم اگر بیانداری زندگی زندگی می‌شود و این عصای موسی است. می‌اندازی، نمی‌ترسی، دوباره می‌گیری.

ای ضیاءُ الحق حُسام الدّین بیا که نَرَوْيَد بِی تو از شوره، گیا

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۲۸۲)

حالا رو می‌کند به ضیاءُ الحق، حُسام الدّین، البته شما به معنی واژه‌ها هم توجه کنید، یعنی نور خدا و شمشیر دین و می‌خواهد مولانا بگوید همه‌ما از این جنس هستیم، نور خدا، شمشیر دین، آن قسمت هشیاری ما، فضائشایی ما، که اگر تو نیایی از این شوره من‌ذهنی گیاه خوب نمی‌روید. پس متوجه شدیم که چه می‌گوید.

از هُلک آویخته، شد پرده‌یی از پی نفرینِ دل آزرده‌یی

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۲۸۳)

می‌گوید از طرف زندگی به‌حاطر این‌که دل زندگی آزده شده، یک پرده‌ای که همان پرده‌پندار است جلوی انسان گرفته شده است. پس امروز شد که انسانیت انسان جادو شده و یک پرده‌پندار آویخته شده، چرا؟ به‌حاطر این‌که هشیاری در این جهان آزده شده در اثر همانیدگی. بخواهی اگر بگویی، دل خدا از ما آزده شده است. دل خدا، اصل ما هم هست.

از فلک آویخته شد پرده‌ی

از پی نفرین دل آزرده‌ی

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۲۸۳)

این قضا را هم قضا داند علاج عقل خلقان در قضا گیج است گیج

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۲۸۴)

می‌گوید که، این که ما آمده‌ایم از طریق همانیدگی‌ها دیدیم، من ذهنی درست کردیم، به زمان روانشناختی افتادیم، بعد موقع برگشتن به سوی او راه را گم کردیم، همه این‌ها قضا بوده و فقط قضا می‌تواند درست کند. قضا چه موقع کار می‌کند؟ وقتی ما قضاوت نکنیم، وقتی مقاومت نکنیم، وقتی بگوییم نمی‌دانیم، وقتی معتقد باشیم که واقعاً لحظه‌به‌لحظه خدا می‌خواهد به ما کند، و این از طریق تسلیم و فضاغشایی است. و عقل خلقان در من ذهنی در کار قضا گیج است گیج.

اژدها گشته است آن مار سیاه

آنکه کرمی بود افتاده به راه

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۲۸۵)

می‌گوید این من ذهنی باید یک کرم می‌شد، همان کرمی که از توی آن شاپرک درمی‌آید. چون ما نخواستیم این شاپرک از توی کرم دربیاید، رشد کرده اژدها شده است، در حالی که این کرم افتاده به راه بوده، یک کرمی بوده در راه انسانیت و انسان‌شدن و تکامل هشیاری. یادتان است کرم بود از توی آن شاپرک در می‌آمد؟ چرا؟ برای این که ما انسان‌ها متوجه نشیدیم که این من ذهنی اصل‌ما نیست. این هم مثل یک زهدان است، یک رحمی است که دوباره باید توی آن متولد بشویم، مثل آن شاپرکی که از توی کرم متولد می‌شود. حالا ما این را اژدها کردیم.

اژدها و مار اندر دستِ تو شد عصا ای جان موسی میستِ تو

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۲۸۶)

این‌ها را درست است که به ضیاء‌الحق می‌گوید ولی دارد به نور خدا و شمشیر دین می‌گوید، یعنی می‌گوید ما مثل شمشیر به لحاظ آن هشیاری بُرَنَدَه هستیم، ما می‌توانیم راه را پیدا کنیم، اگر فضاغشایی کنیم. می‌گوید جان موسی با جان تو یکی است، جان من با جان تو یکی است. اگر من به زندگی زنده بشوم، متوجه بشوم که من می‌ست آن یک زندگی هستم که در تو هم هست، پس انسان‌ها می‌ست زندگی در هم هستند و زندگی در خودشان و همه می‌ست یک زندگی هستند.

می‌گوید که این اژدها و مار هرچه هست که الان من ذهنی باشد، الان عصای توست و جان تو مثل موسی مست زندگی است، حالا چه کار کن؟

حُكْمِ خُذْهَا لَا تَخْفُ دَادَتْ خَدَا تَابِهِ دَسْتَتْ اِذْهَا گَرَدَدَ عَصَا

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۲۸۷)

خدای تعالی به تو فرمان داده است: «بگیر آن را و مترس.»

می‌گوید خدا به تو دستور داده است، چه چیزی؟ گفته است این را بیاندار، یعنی خودت را منفصل کن، فضا را باز کن و دوباره بگیر نترس، انکار می‌کنیم من ذهنی را، زندگی می‌آید بیرون. وقتی زنده می‌شویم به او، نباید بترسیم. برای این که ما یک حالت دیگری پیدا می‌کنیم. حکم خذها لا تخف، آیه قرآن است. بله، این طوری است.

خدای تعالی به تو فرمان داده است: «بگیر آن را و مترس» یعنی چه این بگیر آن را و مترس؟ واقعاً جان کلام است واقعاً، یعنی وقتی یک همانیدگی را انکار می‌کنی، زندگی از آن می‌آید بیرون، به زندگی زنده بشو نترس. آره، این هم آیه قرآن است:

«قَالَ هِيَ عَصَىٰ أَنْوَكَأَ عَلَيْهَا وَأَهْشَبَ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلَيَ فِيهَا مَأْرِبٌ أُخْرَىٰ.»

«گفت: این عصای من است. بر آن تکیه می‌کنم و برای گوسفندانم با آن برگ می‌ریزم، و مرا با آن کارهای دیگر است.» (قرآن کریم، سوره طه (۲۰)، آیه ۱۸)

یعنی موسی می‌گوید. پس ما هم می‌گوییم این من ذهنی عصای من است. پس می‌گوید:

«قَالَ أَلْقِهَا يَا مُوسَىٰ.»

«گفت: ای موسی، آن را بیفکن.»

(قرآن کریم، سوره طه (۲۰)، آیه ۱۹)

پس زندگی به ما می‌گوید که این من ذهنیات را بیاندار، از خودت جدا کن، حالا زنده می‌شوی به یک ماری، مار همان زندگی است.

«فَأَلْقَاهَا قَإِذَا هِيَ حَيَةٌ تَسْعَىٰ.»

«بیافکندش. به ناگهان ماری شد که می‌دوید.»

(قرآن کریم، سوره طه (۲۰)، آیه ۲۰)

وقتی می‌افکنیم، یکبار باید این را بیافکنیم و دوباره بگیریم، وقتی دوباره می‌گیریم ما به زندگی زنده می‌شویم، این ذهن ما، ذهن ساده می‌شود.

قالَ حُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَتَعِيْدُهَا سِيرَةَهَا الْأُولَىٰ

«گفت بگیرش و مترس. بار دیگر آن را به صورت نخستینش باز می‌گردانیم.»

(قرآن کریم، سوره طه (۲۰)، آیه ۲۱)

پس بنابراین انسان که به زندگی در من ذهنی عادت کرده است، وقتی به زندگی زنده می‌شود در این لحظه، می‌ترسد، نباید بتترسد، باید زنده بشود. بله، بله این هم همین است دنباله اش:

هین يَدَ بِيَضَانَمَا إِيْ پَادِشَاه صِبَحْ نُوبَكِشَا زَشَبَهَايِ سِيَاه

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۲۸۸)

می‌گوید به محض این که این را می‌گیری دوباره، به زندگی زنده می‌شوی، این همین فضائگشایی است. توجه می‌کنید؟ در اطراف یک چیزی فضا باز می‌کنی، این فضای باز شده را اگر نگه‌داری، این زندگی بیرون کشیده شده از آن همانیدگی است، فکر هم آمده است این پیغام را به تو بدهد، این قصه مثنوی هم به این مربوط است. پس یَدَ بِيَضَانَمَا موقعی است که شما وقتی فضا باز می‌کنی، در واقع یَدَ بِيَضَانَمَا می‌دانید که موسی دستش را می‌کرد به جیبش و بیرون می‌آورد می‌درخشید، یعنی به محض این که شما فضا باز می‌کنید، از فضای گشوده شده خرد زندگی و نور زندگی و فرزندگی، برکت زندگی، می‌ریزد به فکر و عملتان، پخش می‌شود در جهان. هین يَدَ بِيَضَانَمَا إِيْ پَادِشَاه، دارد به ما می‌گوید: صبح جدید بگشا براساس زندگی از شب‌های سیاه همانیدگی.

دوزخی افروخت بروی دم فسون

إِيْ دَمِ توازِ دَمِ درِيَا فَزُون

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۲۸۹)

می‌گوید این من ذهنی یک دوزخی درست کرده است، تو به آن بدم، چه جوری می‌دمی؟ از طریق فضائگشایی. وقتی فضائگشایی می‌کنی از اینجا دم ایزدی وارد جهنم می‌شود و دم ما از دم دریای همانیدگی‌ها بیشتر است. قدرت این لحظه از قدرت همانیدگی‌ها و من ذهنی خیلی بیشتر است، برای این که این لحظه قدرت زندگی است.

بَحْرِ مَكَارِسْت، بَنْمُودَه ڪَفَى

دوزخ است از مَكَرِ بَنْمُودَه تَفَى

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۲۹۰)

می‌گوید این بحر همانیدگی‌ها مکار است، یک کفی را به ما نشان می‌دهد، ما یک کفی را می‌بینیم و دوزخ است به ما یک گرمایی نشان می‌دهد، یک تفی نشان می‌دهد و در اینجا می‌گوید که هر کسی فضاسگشایی بکند، زندگی یک تفی از این جهنم نشان می‌دهد و ما فکر می‌کنیم غالب می‌توانیم بشویم، بنابراین عمل می‌کنیم.

زَآنِ نَمَاءِدِ مَخْتَصِرِ درِ چَشَمِ تو تا زَبُونِ بَيْنِيَشِ، جُنْبَدِ خَشَمِ تو

(مولوی، مثنوی، دفتر دوم، بیت ۲۲۹۱)

به این دلیل زندگی این را مختصر به ما نشان می‌دهد، می‌گوید من ذهنی یک چیز خطرناکی است، در این لحظه فضاسگشایی می‌کنید، آن قسمت از من ذهنی خیلی کوچک به نظر می‌آید تا شما به حرکت در بیایید، نیرو پیدا کنید و بگویید که من می‌توانم خودم را از من ذهنی ام خلاص کنم.

مشخصات تلویزیون گنج حضور

ماهواره 19 Galaxy

(در آمریکای شمالی)

Frequency: 11898

Symbol Rate: 22000

FEC: 3/4 Pol: Vertical

هم اکنون تلویزیون « گنج حضور » در اروپا

و خاورمیانه (ایران) نیز قابل مشاهده میباشد.

مشخصات تلویزیون « گنج حضور »

در ایران و اروپا (Hotbird)

Frequency: 11034

Symbol Rate: 27500

FEC: 3/4

Polarization: Ver

فرکانس تلویزیون گنج حضور

خاورمیانه (از جمله ایران)

ماهواره : Yahsat

Frequency: 11766

Symbol Rate: 27500

FEC: 5/6 Pol: Vertical

کanal گنج حضور در تلگرام

<http://telegram.me/ganjehozourchannel>

با ما در تلگرام در تماس باشید:

+98 910 064 2600

آدرس متمکن برنامه های گنج حضور در تلگرام

t.me/ganjehozourProgramsText